ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 23.9.2020
COM(2020) 610 final

2020/0279 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου και του προτεινόμενου κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2020) 207 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Στις πολιτικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η πρόεδρος, κ. Ursula von der Leyen, ανακοίνωσε ένα νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, το οποίο θα καθορίζει μια συνολική προσέγγιση όσον αφορά τα εξωτερικά σύνορα, τα συστήματα ασύλου και επιστροφής, τον χώρο ελεύθερης κυκλοφορίας Σένγκεν και την εξωτερική διάσταση.

Το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, που υποβάλλεται μαζί με την παρούσα πρόταση νέου κανονισμού για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης[1], σηματοδοτεί ένα νέο ξεκίνημα για τη μετανάστευση με βάση μια συνολική προσέγγιση για τη διαχείρισή της. Η παρούσα πρόταση θεσπίζει ένα κοινό πλαίσιο για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης σε επίπεδο ΕΕ ως βασική συμβολή στη συνολική προσέγγιση και επιδιώκει την προώθηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών. Το νέο σύμφωνο εδράζεται στις γενικές αρχές της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών, και προκρίνει την ολοκληρωμένη χάραξη πολιτικής, συνδυάζοντας πολιτικές στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης, της επιστροφής, της προστασίας των εξωτερικών συνόρων, της καταπολέμησης της παράνομης διακίνησης μεταναστών και των σχέσεων με νευραλγικές τρίτες χώρες, αντικατοπτρίζοντας μια προσέγγιση στο επίπεδο του συνόλου της διοίκησης. Αναγνωρίζει ότι μια συνολική προσέγγιση συνεπάγεται επίσης ισχυρότερη, πιο βιώσιμη και απτή έκφραση της αρχής της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών, η οποία ισορροπεί σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, διευρύνοντας το πεδίο της εστίασης πέρα από το ζήτημα προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας. Ως εκ τούτου, οι αρχές αυτές θα πρέπει να εφαρμόζονται στο σύνολο της διαχείρισης της μετανάστευσης, από τη διασφάλιση της πρόσβασης σε διεθνή προστασία έως την αντιμετώπιση της παράτυπης μετανάστευσης και των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων.

Οι προκλήσεις της διαχείρισης της μετανάστευσης, που εκτείνονται από την εξασφάλιση ισορροπίας των προσπαθειών για την αντιμετώπιση των αιτήσεων ασύλου έως τη διασφάλιση της ταχείας ταυτοποίησης των προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας ή της αποτελεσματικής επιστροφής όσων δεν χρήζουν προστασίας, δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται μόνο από μεμονωμένα κράτη μέλη, αλλά από ολόκληρη την ΕΕ στο σύνολό της. Επιπλέον, η πίεση που ασκείται στα συστήματα ασύλου των κρατών μελών εξακολουθεί να επιβαρύνει σε μεγάλο βαθμό τα κράτη μέλη πρώτης άφιξης, καθώς και τα συστήματα ασύλου άλλων κρατών μελών μέσω των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων. Το ισχύον σύστημα μετανάστευσης δεν επαρκεί για την αντιμετώπιση αυτής της πραγματικότητας. Ειδικότερα, δεν υπάρχει προς το παρόν αποτελεσματικός μηχανισμός αλληλεγγύης ούτε αποτελεσματικοί κανόνες για την ευθύνη. Επομένως, απαιτείται η διαμόρφωση ευρωπαϊκού πλαισίου εντός του οποίου θα πραγματοποιείται η διαχείριση της αλληλεξάρτησης μεταξύ των πολιτικών και των αποφάσεων των κρατών μελών. Το πλαίσιο αυτό πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη διαρκώς μεταβαλλόμενη κατάσταση όσον αφορά τη μετανάστευση, που έχει εντείνει την πολυπλοκότητα και την ανάγκη συντονισμού.

Η παρούσα πρόταση νέου κανονισμού για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης αποσκοπεί στην αντικατάσταση του ισχύοντος κανονισμού του Δουβλίνου και δρομολογεί εκ

[1] ΕΕ L […] της […], σ. […].

νέου τη μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου (ΚΕΣΑ) μέσω της θέσπισης ενός κοινού πλαισίου που συμβάλλει στη συνολική προσέγγιση της διαχείρισης της μετανάστευσης με ολοκληρωμένη χάραξη πολιτικής στον τομέα της διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης, τόσο όσον αφορά τις εσωτερικές όσο και τις εξωτερικές συνιστώσες αυτής. Η νέα αυτή προσέγγιση εδραιώνει το υπάρχον σύστημα σε ένα ευρύτερο πλαίσιο το οποίο είναι σε θέση να απηχεί το σύνολο της προσέγγισης της διοίκησης και να διασφαλίζει τη συνοχή και την αποτελεσματικότητα των δράσεων και των μέτρων που λαμβάνονται από την Ένωση και τα κράτη μέλη της. Επιπλέον, η εν λόγω προσέγγιση περιλαμβάνει έναν νέο και πιο ολοκληρωμένο μηχανισμό αλληλεγγύης για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του συστήματος μετανάστευσης, καθώς και εξορθολογισμένα κριτήρια και αποτελεσματικότερους μηχανισμούς για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας.

Η παρούσα πρόταση προβλέπει έναν νέο μηχανισμό αλληλεγγύης, με ευέλικτο και προσαρμόσιμο σχεδιασμό, ώστε να μπορεί να προσαρμόζεται στις διαφορετικές καταστάσεις που προκύπτουν από τις διαφορετικές μεταναστευτικές προκλήσεις τις οποίες αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη, μέσω του καθορισμού μέτρων αλληλεγγύης τα οποία μπορούν να επιλέξουν τα κράτη μέλη για να συνεισφέρουν. Αυτή η νέα προσέγγιση της αλληλεγγύης παρέχει συνεχή και ποικίλη στήριξη στα κράτη μέλη που υφίστανται πίεση ή διατρέχουν κίνδυνο να υποστούν πίεση και περιλαμβάνει ειδική διαδικασία για την αντιμετώπιση των ιδιαιτεροτήτων των αποβιβάσεων μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα είναι σε θέση να συνεισφέρουν εθελοντικά ανά πάσα στιγμή. Η Επιτροπή θα εξασφαλίζει διαρκώς τον συντονισμό των εν λόγω μέτρων.

Η παρούσα πρόταση περιλαμβάνει επίσης διατάξεις για την ενίσχυση της επιστροφής των παράτυπων μεταναστών. Για τον σκοπό αυτό θεσπίζει μηχανισμό για τη διευκόλυνση της συνεργασίας με τρίτες χώρες στον τομέα της επιστροφής και της επανεισδοχής, ο οποίος συμπληρώνει τον μηχανισμό που θεσπίζεται με το άρθρο 25α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 810/2009 για τον κώδικα θεωρήσεων[2]. Ο νέος αυτός μηχανισμός εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να υποβάλει στο Συμβούλιο έκθεση στην οποία προσδιορίζονται αποτελεσματικά μέτρα για την παροχή κινήτρων και τη βελτίωση της συνεργασίας με τρίτες χώρες με σκοπό τη διευκόλυνση της επιστροφής και της επανεισδοχής, καθώς και της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για τον ίδιο σκοπό, λαμβάνοντας παράλληλα δεόντως υπόψη τα συνολικά συμφέροντα και τις σχέσεις με τις οικείες τρίτες χώρες. Η Επιτροπή θα βασιστεί στη συμβολή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης και των αντιπροσωπειών της ΕΕ. Στη συνέχεια, η Επιτροπή και το Συμβούλιο θα εξετάσουν τυχόν περαιτέρω κατάλληλες δράσεις που πρέπει να υλοποιηθούν στο πλαίσιο αυτό, μέσα στα όρια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους. Ο εν λόγω μηχανισμός και ο νέος συντονιστής επιστροφών της ΕΕ, ο οποίος επικουρείται από δίκτυο αντιπροσώπων υψηλού επιπέδου και ανακοινώθηκε στο νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, θα συμβάλουν στη διαμόρφωση κοινής στρατηγικής και συντονισμένης προσέγγισης για την επιστροφή και την επανεισδοχή μεταξύ των κρατών μελών, της Επιτροπής και των οργανισμών της Ένωσης.

Επιπλέον, τα μέτρα αλληλεγγύης θα περιλαμβάνουν νέες δυνατότητες για τα κράτη μέλη ώστε να παρέχουν αμοιβαία συνδρομή για την πραγματοποίηση επιστροφών, με τη μορφή χορηγίας επιστροφής. Στο πλαίσιο αυτής της νέας μορφής του μέτρου αλληλεγγύης, τα κράτη μέλη θα δεσμεύονται να επιστρέφουν παράτυπους μετανάστες εξ ονόματος άλλου κράτους

[2] Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1155 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009 για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων) (ΕΕ L 188 της 12.7.2019, σ. 25).

μέλους, εκτελώντας όλες τις αναγκαίες για τον σκοπό αυτό δραστηριότητες απευθείας από το έδαφος του επωφελούμενου κράτους μέλους (π.χ. παροχή συμβουλών για επιστροφή, καθοδήγηση του πολιτικού διαλόγου με τρίτες χώρες, παροχή στήριξης στη διευκόλυνση της εκούσιας επιστροφής και στην επανένταξη). Οι δραστηριότητες αυτές προστίθενται σε εκείνες που διεξάγονται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής δυνάμει της εντολής του και περιλαμβάνουν ιδίως μέτρα που δεν μπορεί να εφαρμόσει ο Οργανισμός (π.χ. παροχή διπλωματικής στήριξης στο επωφελούμενο κράτος μέλος στις σχέσεις με τρίτες χώρες). Ωστόσο, όταν η επιστροφή δεν έχει ολοκληρωθεί εντός 8 μηνών, οι παράτυποι μετανάστες θα μεταφέρονται στο έδαφος του κράτους μέλους που παρέχει τη χορηγία με σκοπό τη συνέχιση των προσπαθειών για την εκτέλεση των αποφάσεων επιστροφής.

Επιπλέον, η νέα προσέγγιση για τη διαχείριση της μετανάστευσης περιλαμβάνει τη βελτίωση των κανόνων σχετικά με την ευθύνη για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας, με στόχο τη μείωση των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων με αναλογικό και εύλογο τρόπο.

Η παρούσα πρόταση θεσπίζει περαιτέρω ένα πλαίσιο διακυβέρνησης βασισμένο στις εθνικές στρατηγικές των κρατών μελών, το οποίο θα τροφοδοτήσει την ευρωπαϊκή στρατηγική για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης, με την οποία θα καθοριστεί η στρατηγική προσέγγιση για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και στην εφαρμογή των πολιτικών ασύλου, μετανάστευσης και επιστροφής σύμφωνα με τη συνολική προσέγγιση.

Μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου (ΚΕΣΑ)

Το σύμφωνο βασίζεται στις προτάσεις που υπέβαλε η Επιτροπή το 2016 και το 2018 για τη μεταρρύθμιση του ΚΕΣΑ, ενώ εισάγει νέα στοιχεία για να διασφαλιστεί η ισορροπία την οποία απαιτεί ένα κοινό πλαίσιο που θα συνθέτει όλες τις πτυχές της πολιτικής ασύλου και μετανάστευσης. Η προτεινόμενη μεταρρύθμιση του 2016 για το άσυλο περιλάμβανε επτά νομοθετικές προτάσεις: τον αναδιατυπωμένο κανονισμό του Δουβλίνου[3], τον αναδιατυπωμένο κανονισμό Eurodac[4], τον κανονισμό για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο[5], τον κανονισμό για τη διαδικασία ασύλου[6], τον κανονισμό για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου[7], την αναδιατυπωμένη οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής[8] και τον κανονισμό για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση[9]. Τον Σεπτέμβριο του 2018 η Επιτροπή υπέβαλε επίσης τροποποιημένη πρόταση κανονισμού για την ίδρυση του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο[10].

Ενώ σημειώθηκε σημαντική πρόοδος σε ορισμένες από τις προτάσεις αυτές και επιτεύχθηκαν προσωρινές πολιτικές συμφωνίες μεταξύ των συννομοθετών όσον αφορά τις προτάσεις για τον κανονισμό για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου, την οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής, τον κανονισμό για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση, τον

[3] COM(2016) 270 final.
[4] COM(2016) 194 final.
[5] COM(2016) 271 final.
[6] COM(2016) 467 final.
[7] COM(2016) 466 final.
[8] COM(2016) 465 final.
[9] COM(2016) 468 final.
[10] COM(2018) 633 final.

κανονισμό Eurodac και την πρώτη πρόταση για την ίδρυση του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, σημειώθηκε μικρότερη πρόοδος όσον αφορά τις προτάσεις για τον κανονισμό του Δουβλίνου και τον κανονισμό για τη διαδικασία ασύλου, κυρίως λόγω των διιστάμενων απόψεων στο Συμβούλιο. Επίσης, δεν υπήρξε επαρκής υποστήριξη για την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με ορισμένες μόνο από τις μεταρρυθμιστικές προτάσεις για το άσυλο πριν από την επίτευξη συμφωνίας για την πλήρη μεταρρύθμιση.

Μαζί με την παρούσα πρόταση, η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση για την τροποποίηση της πρότασης κανονισμού του 2016 για τη διαδικασία ασύλου[11] και της πρότασης κανονισμού για τη θέσπιση ελέγχου διαλογής[12] υπηκόων τρίτων χωρών και απάτριδων στα εξωτερικά σύνορα, οι οποίες συνδέουν απρόσκοπτα όλα τα στάδια της διαδικασίας μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένης της νέας φάσης πριν από την είσοδο, καθώς και της ταχύτερης επιστροφής των υπηκόων τρίτων χωρών χωρίς δικαίωμα παραμονής στην Ένωση.

Επιπλέον, η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση για την τροποποίηση της πρότασης για αναδιατύπωση του κανονισμού Eurodac του 2016[13], ώστε να δημιουργηθεί σαφής και συνεπής σύνδεση μεταξύ συγκεκριμένων ατόμων και των διαδικασιών στις οποίες υπόκεινται, προκειμένου να διευκολυνθεί ο έλεγχος της παράτυπης μετανάστευσης και ο εντοπισμός μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων και να υποστηριχθεί η εφαρμογή του νέου μηχανισμού αλληλεγγύης.

Τέλος, η Επιτροπή υποβάλλει επίσης πρόταση κανονισμού σχετικά με τη διαχείριση καταστάσεων κρίσης, προκειμένου να καθοριστούν τα μέσα που απαιτούνται για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας. Η πράξη αυτή αποσκοπεί στην αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων μαζικής εισροής υπηκόων τρίτων χωρών ή απάτριδων που φθάνουν παράτυπα σε ένα κράτος μέλος ή επικείμενου κινδύνου τέτοιων αφίξεων, οι οποίες είναι τέτοιας κλίμακας και φύσης ώστε το σύστημα ασύλου, υποδοχής ή επιστροφής του κράτους μέλους να καταστεί μη λειτουργικό και οι οποίες ενέχουν τον κίνδυνο να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στη λειτουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και του συστήματος διαχείρισης της μετανάστευσης της Ένωσης ή να έχουν ως αποτέλεσμα την αδυναμία εφαρμογής τους. Επιπλέον, περιλαμβάνει κανόνες παρέκκλισης σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας.

1.2. Στόχοι της πρότασης

Απαιτείται μια συνολική προσέγγιση για τη διαχείριση της μετανάστευσης προκειμένου να οικοδομηθεί αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών, να διασφαλιστεί η συνοχή της προσέγγισης της ΕΕ όσον αφορά το άσυλο, τη διαχείριση της μετανάστευσης, την προστασία των εξωτερικών συνόρων και τις σχέσεις με τις οικείες τρίτες χώρες, και να αναγνωριστεί παράλληλα ότι η αποτελεσματικότητα της συνολικής προσέγγισης εξαρτάται από την από κοινού αντιμετώπιση όλων των συνιστωσών με ολοκληρωμένο τρόπο. Η εν λόγω προσέγγιση λαμβάνει επίσης υπόψη τις πρόσφατες αποφάσεις του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-715/17, C-718/17 και C-719/17, όπου το Δικαστήριο έκρινε ότι «τα βάρη [...] πρέπει, κατ' αρχήν, να κατανέμονται μεταξύ όλων των άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 80 ΣΛΕΕ, η αρχή αυτή διέπει την πολιτική της Ένωσης στον τομέα του ασύλου».

[11] ΕΕ L […] της […], σ. […].
[12] ΕΕ L […] της […], σ. […].
[13] ΕΕ L […] της […], σ. […].

Η Επιτροπή πρότεινε το 2016 ένα σύστημα στο οποίο, όταν, βάσει της ιεράρχησης των κριτηρίων ευθύνης, ένα κράτος μέλος κρίνεται υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας, το εν λόγω κράτος μέλος θα παραμένει μονίμως υπεύθυνο για την εξέταση τυχόν περαιτέρω αιτήσεων ή δηλώσεων του ίδιου αιτούντα. Το σύστημα συμπληρώθηκε με έναν υποχρεωτικό και αυτόματο διορθωτικό μηχανισμό κατανομής ο οποίος, βάσει μιας κλείδας αναφοράς, ενεργοποιούταν όταν ένα κράτος μέλος αντιμετώπιζε δυσανάλογες πιέσεις, εξασφαλίζοντας ένα σαφές και δεσμευτικό σύστημα κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών. Στις 16 Νοεμβρίου 2017 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τη διαπραγματευτική εντολή του, η οποία περιλάμβανε πρόταση αντικατάστασης του κριτηρίου της πρώτης εισόδου και του εξ ορισμού κριτηρίου της πρώτης αίτησης με σύστημα κατανομής στο πλαίσιο του οποίου ο αιτών θα μπορούσε να επιλέξει την κατανομή σε ένα από τα τέσσερα κράτη μέλη με τις λιγότερες αιτήσεις. Τα κράτη μέλη στο Συμβούλιο δεν μπόρεσαν να συμφωνήσουν σε μια κοινή προσέγγιση και οι διαπραγματεύσεις σταμάτησαν.

Προκειμένου να ξεπεραστεί το τρέχον αδιέξοδο και να παρασχεθεί ένα ευρύτερο και σταθερό πλαίσιο για τις πολιτικές μετανάστευσης και ασύλου, η Επιτροπή προτίθεται να αποσύρει την πρόταση του 2016. Η παρούσα πρόταση καταργεί και αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (κανονισμός «Δουβλίνο ΙΙΙ»).

Ειδικότερα, η παρούσα πρόταση έχει τους εξής στόχους:

- να θεσπίσει κοινό πλαίσιο που συμβάλλει στη συνολική προσέγγιση της διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης, με βάση τις αρχές της ολοκληρωμένης χάραξης πολιτικής, της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών,
- να διασφαλίσει την κατανομή ευθυνών μέσω ενός νέου μηχανισμού αλληλεγγύης με τη δημιουργία ενός συστήματος που θα παρέχει αλληλεγγύη σε συνεχή βάση σε κανονικές συνθήκες και θα συνδράμει τα κράτη μέλη με αποτελεσματικά μέτρα (μετεγκατάσταση ή χορηγία επιστροφής και άλλες συνεισφορές που αποσκοπούν στην ενίσχυση των ικανοτήτων των κρατών μελών στον τομέα του ασύλου, της υποδοχής και της επιστροφής, καθώς και στην εξωτερική διάσταση) για την έμπρακτη διαχείριση της μετανάστευσης όταν αντιμετωπίζουν μεταναστευτική πίεση. Η εν λόγω προσέγγιση περιλαμβάνει επίσης ειδική διαδικασία αλληλεγγύης που πρέπει να εφαρμόζεται στις αφίξεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης,
- να ενισχύσει την ικανότητα του συστήματος να προσδιορίζει με αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο ένα μόνο υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας. Ειδικότερα, η προσέγγιση αυτή θα περιορίσει τις ρήτρες παύσης της ευθύνης καθώς και τις δυνατότητες μετατόπισης της ευθύνης μεταξύ των κρατών μελών λόγω των ενεργειών του αιτούντος και θα συντομεύσει σημαντικά τις προθεσμίες για την αποστολή αιτημάτων και τη λήψη απαντήσεων, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ο ταχύτερος προσδιορισμός του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για τους αιτούντες και, ως εκ τούτου, η ταχύτερη πρόσβαση στις διαδικασίες χορήγησης διεθνούς προστασίας,
- να αποθαρρύνει τις καταχρήσεις και να αποτρέψει τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις των αιτούντων εντός της ΕΕ, περιλαμβάνοντας, ιδίως, σαφείς υποχρεώσεις για τους αιτούντες να υποβάλουν αίτηση στο κράτος μέλος πρώτης εισόδου και να παραμείνουν στο κράτος μέλος που έχει προσδιοριστεί ως υπεύθυνο. Αυτό προϋποθέτει επίσης

αναλογικές ουσιαστικές συνέπειες σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις τους.

1.3. Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής

Το σύστημα προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Συνδέεται πλήρως με τα νομικά μέσα και τα μέσα άσκησης πολιτικής στον τομέα του ασύλου, ιδίως όσον αφορά τις διαδικασίες ασύλου, τις απαιτήσεις για την αναγνώριση ατόμων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, τις συνθήκες υποδοχής, καθώς και την επανεγκατάσταση.

Επιπλέον, η παρούσα πρόταση συνάδει με τους κανόνες που αφορούν τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων, όπως ορίζονται στον κώδικα συνόρων του Σένγκεν, και συμβάλλει στον στόχο της αποτελεσματικής διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων ως αναγκαίου συμπληρώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων εντός της Ένωσης. Διευρύνοντας το πεδίο εφαρμογής των μέτρων για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών προκλήσεων, η πρόταση μειώνει περαιτέρω την ανάγκη επαναφοράς των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.

Επιπλέον, διασφαλίζει τη συνοχή με την αποτελεσματική ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, όπως ορίζεται στον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή. Η ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων αποτελεί αναγκαίο συμπλήρωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων εντός της Ένωσης και θεμελιώδη συνιστώσα ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Επιπρόσθετα, είναι καίριας σημασίας για την παρούσα πρόταση και συμβάλλει στην εφαρμογή της αρχής της ολοκληρωμένης πολιτικής για τη βελτίωση της συνολικής προσέγγισης της διαχείρισης της μετανάστευσης που προβλέπεται στην παρούσα πρόταση.

Η παρούσα πρόταση συνάδει πλήρως με την ανακοίνωση για το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο και με τον χάρτη πορείας των πρωτοβουλιών που το συνοδεύουν, μεταξύ άλλων την πρόταση για στοχευμένη τροποποίηση του κανονισμού για τη διαδικασία ασύλου και του κανονισμού για τη θέσπιση ελέγχου διαλογής, που διασφαλίζουν ότι οι μετανάστες υποβάλλονται σε έλεγχο ταυτότητας, υγείας και ασφαλείας και οδηγούνται είτε σε διαδικασία επιστροφής είτε σε διαδικασία ασύλου, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της διαδικασίας ασύλου ή επιστροφής στα σύνορα που προβλέπεται στην τροποποιητική πρόταση του κανονισμού για τη διαδικασία ασύλου. Η πρόταση συνάδει επίσης με την πρόταση τροποποίησης της πρότασης αναδιατύπωσης του κανονισμού Eurodac του 2016[14].

Επιπλέον, η παρούσα πρόταση συνάδει πλήρως με το σχέδιο στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων, το οποίο καθορίζει ένα επιχειρησιακό πλαίσιο για την παρακολούθηση και την πρόβλεψη των μεταναστευτικών ροών και εξελίξεων, την οικοδόμηση ανθεκτικότητας και την οργάνωση συντονισμένης απάντησης στη μεταναστευτική κρίση. Ειδικότερα, η πρόταση αξιοποιεί πλήρως τις εκθέσεις που έχουν εκδοθεί και τις δραστηριότητες του δικτύου που δημιουργείται στο πλαίσιο του σχεδίου στρατηγικής.

Η πρόταση ενδυναμώνει περαιτέρω το νομικό πλαίσιο και την πολιτική της ΕΕ για την επιστροφή, ενισχύοντας την ικανότητα της Ένωσης να ενεργεί σε συνεργασία με τρίτες χώρες

[14] ΕΕ L […] της […], σ. […].

μέσω ενός μηχανισμού που εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εξετάζει και να προτείνει μέτρα για τη βελτίωση της εν λόγω συνεργασίας, πέραν των μέτρων που προβλέπονται ήδη στον κώδικα θεωρήσεων.

Ακόμη, εξασφαλίζει συνοχή με τις προσωρινές πολιτικές συμφωνίες που έχουν ήδη επιτευχθεί όσον αφορά τον κανονισμό για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου, την αναδιατύπωση της οδηγίας για τις συνθήκες υποδοχής, τον κανονισμό για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση και τον κανονισμό για την ίδρυση του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, τις οποίες υποστηρίζει πλήρως η Επιτροπή. Δεδομένου ότι οι στόχοι στους οποίους στηρίζονται οι προτάσεις αυτές εξακολουθούν να ισχύουν σήμερα, θα πρέπει να επιτευχθεί συμφωνία για τις προτάσεις αυτές το συντομότερο δυνατόν.

Ωστόσο, δεδομένου ότι δεν κατέστη δυνατό να επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Δουβλίνου που δημοσιεύθηκε στις 4 Μαΐου 2016, και δεδομένου ότι η παρούσα πρόταση περιλαμβάνει έναν νέο διαρθρωμένο μηχανισμό αλληλεγγύης και λαμβάνει επίσης υπόψη άλλες αλλαγές που προτάθηκαν το 2016 με κύριο στόχο να καταστούν αποτελεσματικότερες οι διαδικασίες που οδηγούν σε μεταφορά βάσει του κανονισμού του Δουβλίνου, όπως οι κοινοποιήσεις εκ νέου ανάληψης και ο περιορισμός της μετατόπισης της ευθύνης, είναι αναγκαίο να αποσυρθεί η εν λόγω πρόταση.

Τον Σεπτέμβριο του 2015 η Επιτροπή πρότεινε επίσης έναν μηχανισμό μετεγκατάστασης λόγω κρίσης[15], προκειμένου να σχεδιαστεί μια διαρθρωτική λύση για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης όπως αυτές στην Ελλάδα και την Ιταλία που οδήγησαν στις δύο αποφάσεις για τη μετεγκατάσταση τις οποίες εξέδωσε το Συμβούλιο τον Σεπτέμβριο του 2015[16]. Δεδομένου ότι η πρόταση κανονισμού για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης περιλαμβάνει διατάξεις για την αντιμετώπιση της πραγματικότητας των μεταναστευτικών ροών μέσω της μετεγκατάστασης και της χορηγίας επιστροφής σε περιόδους μεταναστευτικής πίεσης, και δεδομένου ότι η πρόταση κανονισμού για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου προβλέπει επίσης ειδικούς κανόνες για τη μετεγκατάσταση και τη χορηγία επιστροφής με σκοπό τη διαρθρωτική αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης, η Επιτροπή προτίθεται να αποσύρει την πρόταση για μηχανισμό μετεγκατάστασης λόγω κρίσης του Σεπτεμβρίου 2015 και να καταργήσει την οδηγία για την προσωρινή προστασία[17].

1.4. Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Η παρούσα πρόταση συνάδει με τη συνολική μακροπρόθεσμη προσέγγιση της διαχείρισης της μετανάστευσης που ορίζεται στο νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, σύμφωνα με την οποία η μεταναστευτική πολιτική τοποθετείται στο επίκεντρο των σχέσεων με τρίτες χώρες εταίρους· η διαχείριση των εξωτερικών συνόρων ενσωματώνεται στην ευρύτερη πολιτική της ΕΕ για τη διαχείριση της μετανάστευσης· δημιουργούνται απρόσκοπτες, δίκαιες και αποτελεσματικές διαδικασίες για το άσυλο και την επιστροφή και

15 COM(2015) 450 final.

16 Απόφαση (ΕΕ) 2015/1523 του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2015, και απόφαση (ΕΕ) 2015/1601 του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2015.

17 Οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (ΕΕ L 212 της 7.8.2001, σ. 12).

ενισχύεται ο χώρος ελεύθερης κυκλοφορίας Σένγκεν με βάση την εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών. Βασικό μέρος αυτής της προσέγγισης είναι η προώθηση νόμιμων οδών στην ΕΕ για την προσέλκυση ταλέντων στην αγορά εργασίας της ΕΕ και η παροχή προστασίας σε όσους το έχουν ανάγκη μέσω της επανεγκατάστασης και άλλων συμπληρωματικών οδών προστασίας, καθώς και η ανάπτυξη ειδικών πολιτικών για την ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στις ευρωπαϊκές κοινωνίες.

Με τη θέσπιση ενός πλαισίου που θα καλύπτει το σύνολο της προσέγγισης των διαδρομών για τη διαχείριση της μετανάστευσης μέσω της δημιουργίας εταιρικών σχέσεων με τρίτες χώρες, ο παρών κανονισμός συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για μια φιλόδοξη και ευρεία εξωτερική πολιτική που θα βασίζεται στην εταιρική σχέση με τρίτες χώρες. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται επίσης η συνοχή με τους ανθρωπιστικούς στόχους της Ένωσης που εκφράζονται μέσω της στήριξης των προσφύγων σε τρίτες χώρες.

Η παρούσα πρόταση συνάδει με την πρόταση για τη θέσπιση ελέγχου διαλογής και, ειδικότερα, συμβάλλει στις ισχυρές εγγυήσεις για τα θεμελιώδη δικαιώματα μέσω του μηχανισμού παρακολούθησης που προβλέπεται σ' αυτήν. Στην πρόταση κανονισμού που θεσπίζει την υποχρέωση ελέγχου διαλογής στα εξωτερικά σύνορα των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι, καταρχήν, δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εισόδου, προτείνεται νέος μηχανισμός παρακολούθησης ώστε να διασφαλίζεται ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου διαλογής και η δέουσα διερεύνηση τυχόν ισχυρισμών περί παραβίασης των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η παρακολούθηση αυτή αποτελεί μέρος των διατάξεων διακυβέρνησης του προτεινόμενου κανονισμού, σύμφωνα με τις οποίες τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενσωματώνουν στις εθνικές στρατηγικές τους τα αποτελέσματα του εθνικού τους μηχανισμού παρακολούθησης, στο πλαίσιο του κανονισμού ελέγχου διαλογής, οι οποίες στρατηγικές προβλέπονται στον παρόντα προτεινόμενο κανονισμό. Επιπλέον, η ετήσια έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης θα περιλαμβάνει τα αποτελέσματα της υποβολής εκθέσεων σχετικά με την παρακολούθηση και θα προτείνει βελτιώσεις, κατά περίπτωση.

Προκειμένου να υποστηριχτούν τα μέτρα αλληλεγγύης που επικεντρώνονται στη μετεγκατάσταση και τις επακόλουθες μεταφορές, εκτός από τις μεταφορές που καλύπτονται από τις διαδικασίες για τον προσδιορισμό της ευθύνης των κρατών μελών, η παρούσα πρόταση προβλέπει την καταβολή κατ' αποκοπή ποσών στα κράτη μέλη και συνάδει πλήρως με τον προϋπολογισμό της ΕΕ για την παροχή κινήτρων για τέτοια μέτρα και για την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού.

Η παρούσα πρόταση ενισχύει περαιτέρω τις πολιτικές στον τομέα της ασφάλειας. Μέσω ειδικών κανόνων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, η ευθύνη για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας θα προσδιορίζεται ταχέως όταν το πρόσωπο παρουσιάζει κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια και τη δημόσια τάξη και θα αποτρέπεται κάθε περαιτέρω μεταφορά τέτοιων προσώπων σε άλλα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, η πρόταση ενισχύει επίσης τον στόχο ασφάλειας που προβλέπεται στην πρόταση κανονισμού για τον έλεγχο διαλογής, σύμφωνα με τον οποίο ο εν λόγω έλεγχος ασφαλείας θα είναι υποχρεωτικός.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

2.1. Νομική βάση

Η παρούσα πρόταση καταργεί και αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013 και διευρύνει το πεδίο εφαρμογής ώστε να συμπεριλάβει ένα κοινό πλαίσιο που θα συμβάλλει στη συνολική προσέγγιση της διαχείρισης της μετανάστευσης, πέραν της εισαγωγής ευρύτερης προσέγγισης της αλληλεγγύης, και θα πρέπει, ως εκ τούτου, να εγκριθεί με την κατάλληλη νομική βάση, δηλαδή το άρθρο 78 δεύτερο εδάφιο στοιχείο ε) και το άρθρο 79

δεύτερο εδάφιο στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ), σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

2.2. Μεταβλητή γεωμετρία

Η Ιρλανδία δεσμεύεται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013, μετά τη γνωστοποίηση της βούλησής της να συμμετάσχει στην έκδοση και εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού βάσει του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (στο εξής: ΣΕΕ) και στη ΣΛΕΕ[18].

Σύμφωνα με το προαναφερθέν πρωτόκολλο, η Ιρλανδία ενδέχεται να αποφασίσει να συμμετάσχει στην έγκριση της παρούσας πρότασης. Επίσης, διατηρεί αυτή τη δυνατότητα επιλογής μετά την έκδοση της πρότασης.

Σύμφωνα με το πρωτόκολλο σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση από το Συμβούλιο μέτρων σύμφωνα με τον Τίτλο V της ΣΛΕΕ (με εξαίρεση «τα μέτρα περί καθορισμού των τρίτων χωρών των οποίων οι υπήκοοι πρέπει να διαθέτουν θεώρηση για να διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών ή τα μέτρα που αφορούν τη θεώρηση ενιαίου τύπου»). Ωστόσο, δεδομένου ότι εφαρμόζει τον υφιστάμενο κανονισμό του Δουβλίνου, βάσει της διεθνούς συμφωνίας που συνήψε με την ΕΚ το 2006[19], η Δανία κοινοποιεί στην Επιτροπή την απόφασή της αν θα εφαρμόσει ή όχι τα μέρη ΙΙΙ, V και VII του τροποποιημένου κανονισμού, δυνάμει του άρθρου 3 της εν λόγω συμφωνίας.

2.3. Συνέπειες της πρότασης στις τρίτες χώρες που συνδέονται με το σύστημα του Δουβλίνου

Παράλληλα με τη σύνδεση διαφόρων χωρών που δεν αποτελούν μέλη της ΕΕ με το κεκτημένο Σένγκεν, η Ένωση συνήψε ορισμένες συμφωνίες για τη σύνδεση των χωρών αυτών και με το κεκτημένο του Δουβλίνου/Eurodac:

– συμφωνία για τη σύνδεση της Ισλανδίας και της Νορβηγίας, η οποία συνήφθη το 2001,
– συμφωνία για τη σύνδεση της Ελβετίας, η οποία συνήφθη στις 28 Φεβρουαρίου 2008,
– πρωτόκολλο για τη σύνδεση του Λιχτενστάιν, το οποίο συνήφθη στις 7 Μαρτίου 2011.

Με σκοπό τη δημιουργία δικαιωμάτων και υποχρεώσεων μεταξύ της Δανίας —η οποία, όπως εξηγείται παραπάνω, έχει συνδεθεί με το κεκτημένο του Δουβλίνου/Eurodac μέσω διεθνούς συμφωνίας— και των προαναφερθεισών συνδεδεμένων χωρών, έχουν επίσης συναφθεί δύο άλλες πράξεις μεταξύ της Ένωσης και των συνδεδεμένων χωρών[20].

---

[18] Το ίδιο ισχύει για το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου στο πλαίσιο της συμφωνίας αποχώρησης.

[19] Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Βασιλείου της Δανίας σχετικά με τα κριτήρια και τους μηχανισμούς για τον προσδιορισμό του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται στη Δανία ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με το Eurodac για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης του Δουβλίνου (ΕΕ L 66 της 8.3.2006, σ. 38.)

[20] Πρωτόκολλο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής

Σύμφωνα με τις τρεις προαναφερθείσες συμφωνίες, οι συνδεδεμένες χώρες αποδέχονται το κεκτημένο του Δουβλίνου/Eurodac και την ανάπτυξή του χωρίς καμία εξαίρεση. Παρότι δεν συμμετέχουν στην έκδοση πράξεων που τροποποιούν το κεκτημένο του Δουβλίνου ή που βασίζονται σ' αυτό (επομένως ούτε και στην παρούσα πρόταση), οφείλουν να κοινοποιούν στην Επιτροπή εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος την απόφασή τους αν θα αποδεχθούν ή όχι το περιεχόμενο της εν λόγω πράξης, μόλις αυτή εγκριθεί από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Σε περίπτωση που η Νορβηγία, η Ισλανδία, η Ελβετία ή το Λιχτενστάιν δεν δέχονται πράξη που τροποποιεί το κεκτημένο του Δουβλίνου/Eurodac ή που βασίζεται σ' αυτό, οι οικείες συμφωνίες παύουν να ισχύουν, εκτός εάν ληφθεί διαφορετική ομόφωνη απόφαση από την κοινή/μεικτή επιτροπή της οποίας τη σύσταση προβλέπουν οι συμφωνίες.

Ο προτεινόμενος κανονισμός έχει ευρύτερο πεδίο εφαρμογής πέραν του αντικειμένου των προαναφερθεισών συμφωνιών, καθορίζοντας μια συνολική προσέγγιση με βάση ένα κοινό πλαίσιο για τη διαχείριση της μετανάστευσης, διατηρώντας παράλληλα τις βασικές διατάξεις σχετικά με τον προσδιορισμό της ευθύνης για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας, οι οποίες εξακολουθούν να αποτελούν βασικό μέρος του κανονισμού. Προκειμένου να διασφαλιστεί η διατήρηση των συμφωνιών με τη Δανία και τις συνδεδεμένες χώρες που ρυθμίζουν τη συμμετοχή τους στο σύστημα του Δουβλίνου, η Δανία, η Νορβηγία, η Ισλανδία, η Ελβετία και το Λιχτενστάιν, σε περίπτωση αποδοχής της παρούσας πράξης, θα δεσμεύονται μόνο από τα μέρη ΙΙΙ, V και VII του παρόντος κανονισμού.

2.4. Επικουρικότητα

Ο τίτλος V της ΣΛΕΕ για τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης αναθέτει ορισμένες αρμοδιότητες σχετικά με τα θέματα αυτά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι αρμοδιότητες αυτές πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με το άρθρο 5 της ΣΕΕ, δηλαδή αν και στον βαθμό που οι στόχοι της προτεινόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν, συνεπώς, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προτεινόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η παρούσα πρόταση εξορθολογίζει τους ισχύοντες κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013 και αποσκοπεί στη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των εν λόγω κανόνων, οι οποίοι θα περιορίσουν τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών μεταξύ των κρατών μελών, ζητήματα που είναι εκ φύσεως διασυνοριακά. Οι κανόνες αυτοί συμπληρώνονται από έναν νέο μηχανισμό αλληλεγγύης για τη δημιουργία ενός συστήματος αντιμετώπισης καταστάσεων μεταναστευτικής πίεσης που υφίστανται τα κράτη μέλη. Η εν λόγω προσέγγιση προβλέπει επίσης τη συμπερίληψη μέτρων αλληλεγγύης που εφαρμόζονται στις αφίξεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, προκειμένου να παρέχεται στήριξη στα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις των εν λόγω αφίξεων.

Η επίτευξη των στόχων αυτών απαιτεί δράση σε επίπεδο ΕΕ, δεδομένου ότι είναι από τη φύση τους διασυνοριακοί. Είναι σαφές ότι τα μέτρα που λαμβάνουν μεμονωμένα κράτη μέλη

Συνομοσπονδίας για τα κριτήρια και τους μηχανισμούς καθορισμού του κράτους που είναι αρμόδιο για την εξέταση αίτησης παροχής ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος, ή στην Ελβετία (συνήφθη στις 24.10.2008, ΕΕ L 161 της 24.6.2009, σ. 8) και πρωτόκολλο στη συμφωνία μεταξύ της Κοινότητας, της Δημοκρατίας της Ισλανδίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας για τα κριτήρια και τους μηχανισμούς καθορισμού του κράτους που είναι αρμόδιο για την εξέταση αίτησης παροχής ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος, στην Ισλανδία και τη Νορβηγία (ΕΕ L 93 της 3.4.2001.)

δεν μπορούν να δώσουν ικανοποιητική απάντηση στην ανάγκη για κοινή ενωσιακή προσέγγιση ενός κοινού προβλήματος.

2.5. Αναλογικότητα

Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της ΣΕΕ, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων του.

Όσον αφορά τη συνολική προσέγγιση που βασίζεται σε ένα κοινό πλαίσιο, ο παρών κανονισμός θεσπίζει τις βασικές αρχές μιας τέτοιας προσέγγισης, οι οποίες στηρίζονται σε μια δομή παρακολούθησης και διακυβέρνησης που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της εφαρμογής της. Μέσω των αρχών της ολοκληρωμένης χάραξης πολιτικής και εκείνων που σχετίζονται με την αλληλεγγύη και τη δίκαιη κατανομή ευθυνών, τα κράτη μέλη έχουν κοινό συμφέρον να διασφαλίσουν τη συνεκτική εφαρμογή της διαχείρισης της μετανάστευσης σε επίπεδο ΕΕ. Οι εν λόγω διατάξεις δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου της αποτελεσματικής αντιμετώπισης της κατάστασης.

Όσον αφορά τον εξορθολογισμό των κανόνων για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο για να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος τόσο σχετικά με την ταχύτερη πρόσβαση των αιτούντων στη διαδικασία για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας όσο και σχετικά με την ικανότητα των κυβερνήσεων των κρατών μελών να εφαρμόζουν το σύστημα.

Όσον αφορά τη θέσπιση νέου μηχανισμού αλληλεγγύης, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 δεν προβλέπει, με την παρούσα μορφή του, εργαλεία για την αντιμετώπιση καταστάσεων μεταναστευτικής πίεσης που υφίστανται τα κράτη μέλη. Επιπλέον, ο ισχύων κανονισμός δεν αντιμετωπίζει την ειδική κατάσταση που παρουσιάζουν οι αφίξεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης. Οι διατάξεις περί αλληλεγγύης που εισάγει η πρόταση αποσκοπούν στην αντιμετώπιση αυτού του κενού. Οι εν λόγω διατάξεις δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου της αποτελεσματικής αντιμετώπισης της κατάστασης.

2.6. Επιλογή της νομικής πράξης

Δεδομένου ότι ο υφιστάμενος μηχανισμός του Δουβλίνου θεσπίστηκε μέσω κανονισμού, η ίδια νομική πράξη χρησιμοποιείται για τη θέσπιση μιας συνολικής προσέγγισης με βάση ένα κοινό πλαίσιο για την αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης, τον εξορθολογισμό του μηχανισμού του Δουβλίνου και τη συμπλήρωσή του με μηχανισμό αλληλεγγύης.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Συγκέντρωση γνώσεων σχετικά με την υλοποίηση και την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας

3.1. Τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής

Η Επιτροπή προέβη σε ανάλυση της κατάστασης και τα αποτελέσματα αυτής περιλαμβάνονται λεπτομερέστερα στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο και τις νομοθετικές και μη νομοθετικές προτάσεις του. Υπογραμμίζονται οι πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα της διαχείρισης της μετανάστευσης και τονίζεται ότι η επανέναρξη της μεταρρύθμισης του

συστήματος προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας, καθώς και ένας νέος τρόπος επιμερισμού των βαρών, αποτελούν βασικά στοιχεία για μια νέα αρχή.

Η ανάλυση τονίζει το γεγονός ότι, αν κι ο αριθμός των παράτυπων αφίξεων στην Ένωση έχει μειωθεί κατά 92 % από την κορύφωση της κρίσης το 2015, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες διαρθρωτικές προκλήσεις οι οποίες ασκούν πίεση στα συστήματα ασύλου, υποδοχής και επιστροφής των κρατών μελών. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται η αύξηση του ποσοστού των αιτούντων διεθνή προστασία χωρίς βάσιμους ισχυρισμούς, οι οποίοι είναι απίθανο να λάβουν προστασία στην ΕΕ, με συνακόλουθη αύξηση του διοικητικού φόρτου και καθυστερήσεις στη χορήγηση προστασίας σε όσους έχουν πραγματική ανάγκη προστασίας, καθώς και ένα μόνιμο φαινόμενο περαιτέρω μετακίνησης μεταναστών εντός της ΕΕ. Επιπλέον, πρέπει να αναγνωριστούν οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι αρχές των κρατών μελών όσον αφορά την εγγύηση της ασφάλειας των αιτούντων και του προσωπικού τους κατά την αντιμετώπιση της κρίσης COVID-19.

Ενώ ο αριθμός των παράτυπων αφίξεων μειώθηκε με την πάροδο του χρόνου, το ποσοστό των μεταναστών που φθάνουν από χώρες με ποσοστά αναγνώρισης κάτω του 20 % αυξήθηκε από 13 % το 2015 σε 55 % το 2018. Παράλληλα, αυξήθηκαν οι σύνθετες υποθέσεις των οποίων η διεκπεραίωση απορροφά πολλούς πόρους, καθώς η άφιξη υπηκόων τρίτων χωρών που είχαν σαφώς ανάγκη διεθνούς προστασίας την περίοδο 2015-2016 αντικαταστάθηκε εν μέρει από μικτές αφίξεις ατόμων με ιθαγένειες που παρουσιάζουν πιο αποκλίνοντα ποσοστά αναγνώρισης. Επιπλέον, παρά τη μείωση των παράτυπων αφίξεων σε επίπεδο ΕΕ, ο αριθμός των αιτήσεων διεθνούς προστασίας συνέχισε να αυξάνεται και πλέον είναι σχεδόν τετραπλάσιος σε σχέση με τον αριθμό των αφίξεων. Η τάση αυτή υποδηλώνει ότι οι αιτούντες δεν υποβάλλουν αίτηση στο πρώτο κράτος μέλος άφιξης, ότι υποβάλλονται πολλαπλές αιτήσεις διεθνούς προστασίας εντός της ΕΕ και ότι υπάρχει ανάγκη μεταρρύθμισης του ισχύοντος συστήματος του Δουβλίνου. Τέλος, εξακολουθούν να υφίστανται οι προκλήσεις που θέτουν οι αποβιβάσεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης. Το 2019 οι μισές από τις παράτυπες αφίξεις διά θαλάσσης προέκυψαν μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, οι οποίες επιβάρυναν ιδιαίτερα ορισμένα κράτη μέλη αποκλειστικά και μόνο λόγω της γεωγραφικής τους θέσης.

Η ανάλυση διευκρινίζει περαιτέρω ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών των οποίων οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας απορρίπτονται, οι οποίοι υπολογίζονται περίπου σε 370 000 άτομα στην ΕΕ ετησίως[21], πρέπει να παραπέμπονται στη διαδικασία επιστροφής. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή, ο αριθμός αυτός αντιπροσωπεύει περίπου το 80 % του συνολικού αριθμού των αποφάσεων επιστροφής που εκδίδονται κάθε χρόνο[22]. Το αυξανόμενο ποσοστό των αιτούντων διεθνή προστασία που είναι απίθανο να τη λάβουν στην ΕΕ συνεπάγεται αυξημένο φόρτο όσον αφορά τη διεκπεραίωση όχι μόνο των αιτήσεων αλλά και της επιστροφής των παράτυπων μεταναστών των οποίων οι αιτήσεις έχουν απορριφθεί, μεταξύ άλλων ως προδήλως αβάσιμες ή απαράδεκτες. Και φυσικά επηρεάζει την ταχύτητα χορήγησης του καθεστώτος σε όσους έχουν πραγματική ανάγκη διεθνούς προστασίας.

---

21 Μέσος όρος των αρνητικών αποφάσεων ασύλου από τις αποφαινόμενες αρχές την περίοδο 2015-2019 στην ΕΕ-27.

22 Η αναλογία μεταξύ του μέσου αριθμού αρνητικών αποφάσεων ασύλου και του μέσου αριθμού των αποφάσεων επιστροφής που εκδόθηκαν την περίοδο 2015-2019 (456 625) είναι 81,6 % του συνολικού αριθμού των αποφάσεων επιστροφής που εκδόθηκαν.

Η ανάλυση επισημαίνει ότι υπάρχουν σημαντικές διαρθρωτικές αδυναμίες και ελλείψεις στον σχεδιασμό και την εφαρμογή της ευρωπαϊκής πολιτικής ασύλου και μετανάστευσης. Τα συστήματα ασύλου και επιστροφής των κρατών μελών εξακολουθούν σε μεγάλο βαθμό να μην είναι εναρμονισμένα, δημιουργώντας έτσι διαφορές στα πρότυπα προστασίας και ελλείψεις στις διαδικασίες και ενθαρρύνοντας τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις μεταναστών σε ολόκληρη την Ευρώπη για την αναζήτηση καλύτερων συνθηκών υποδοχής και προοπτικών διαμονής, με ανεπιθύμητα αποτελέσματα για τον χώρο Σένγκεν. Η διαχείριση της μετανάστευσης μπορεί να εξεταστεί μέσα από διάφορους τομείς πολιτικής, καθένας από τους οποίους έχει τη δική του εστίαση και τους δικούς του παράγοντες. Κάθε τομέας πολιτικής επιδιώκει να αντιμετωπίσει τις επιμέρους προκλήσεις, χωρίς να αναγνωρίζει τον τρόπο με τον οποίο αυτό επηρεάζει το συνολικό πλαίσιο της διαχείρισης της μετανάστευσης και τον τρόπο με τον οποίο εντάσσεται στο ολοκληρωμένο πλαίσιο που είναι απαραίτητο για την αξιοποίηση ενός ορθά διαχειριζόμενου συστήματος. Συνολικά, το σχετικό έγγραφο τεκμηρίωσης αναγνωρίζει ότι δεν υφίσταται ολοκληρωμένη πολιτική που να συγκεντρώνει τις διάφορες πολιτικές σε ένα συνεκτικό σύνολο.

Το έγγραφο τεκμηρίωσης επισημαίνει περαιτέρω ότι η έλλειψη βιώσιμου συστήματος που να λειτουργεί για όλα τα κράτη μέλη έχει επιπτώσεις στη δυνατότητα άμεσης και πραγματικής αντίδρασης σε εξωτερικούς παράγοντες. Συγκεκριμένα, δεν υπάρχει διαρθρωμένος μηχανισμός αλληλεγγύης στο ισχύον σύστημα του Δουβλίνου ή στο ΚΕΣΑ εν γένει, παρά το γεγονός ότι η πίεση που ασκείται στα επιμέρους κράτη μέλη μπορεί να ποικίλλει σημαντικά και να μετατοπίζεται ξαφνικά και απρόβλεπτα.

Επιπλέον, η έλλειψη συνεκτικής προσέγγισης της ΕΕ όσον αφορά τη σύνδεση μεταξύ της λήξης της νόμιμης παραμονής λόγω αρνητικής απόφασης ασύλου και της έναρξης των διαδικασιών επιστροφής, συμπεριλαμβανομένης της αίτησης επανεισδοχής σε τρίτες χώρες, μειώνει την αποτελεσματικότητα ολόκληρου του συστήματος διαχείρισης της μετανάστευσης. Ακόμη, υπάρχουν ανεπαρκή ή αναξιόπιστα δεδομένα ή οι πηγές δεδομένων δεν αξιοποιούνται επαρκώς ώστε να παρέχουν πλήρη εικόνα. Τα ποσοτικά στοιχεία του Ιανουαρίου 2020 που παρείχαν τα κράτη μέλη σχετικά με την ένταση των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων στη χώρα τους ήταν ελάχιστα· αντιθέτως, δεκαεννέα κράτη μέλη επισήμαναν στα στοιχεία τους τον αριθμό των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που υποβλήθηκαν, καθώς και, σε ορισμένες περιπτώσεις, τον αριθμό των εισερχόμενων και εξερχόμενων αιτημάτων μεταφοράς βάσει του κανονισμού του Δουβλίνου.

Οι προκλήσεις αυτές μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο όταν το ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου και μετανάστευσης καταστεί αποτελεσματικότερο, πληρέστερο και πιο βιώσιμο, μέσα από την οπτική διαχείρισης της μετανάστευσης της ΕΕ ως ενός συνόλου αλληλένδετων πολιτικών που βασίζονται σε ολοκληρωμένη χάραξη πολιτικής και κανόνες, όπου η αποτελεσματικότητα και οι ελλείψεις κάθε επιμέρους τμήματος επηρεάζουν το σύστημα στο σύνολό του.

Επιπρόσθετα, η ανάλυση επισημαίνει το γεγονός ότι απαιτείται μια ευρύτερη έννοια της αλληλεγγύης. Αυτή η έννοια της αλληλεγγύης θα πρέπει να έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα, ώστε να υπάρχει προβλέψιμη και αποτελεσματική ανταπόκριση στη μεταβαλλόμενη πραγματικότητα με το αυξανόμενο μερίδιο μικτών μεταναστευτικών ροών προς την Ένωση και να διασφαλίζεται η δίκαιη κατανομή ευθυνών σύμφωνα με τη Συνθήκη. Η στήριξη από ένα κράτος μέλος σε άλλο είναι απαραίτητη όχι μόνο με τη μορφή της μετεγκατάστασης αιτούντων που δεν υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα αλλά και σε ορισμένες περιπτώσεις άλλων ομάδων, όπως οι αιτούντες που υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα

και δικαιούνται επίσης διεθνή προστασία. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επωφελούνται από την αλληλεγγύη στον τομέα της επιστροφής, ώστε να μπορούν να διαχειρίζονται καλύτερα το αυξανόμενο μερίδιο των μικτών μεταναστευτικών ροών. Τα στοιχεία δείχνουν επίσης ότι η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών, που έχει λάβει τη μορφή συνεισφορών στην ενίσχυση ικανοτήτων και σε άλλους τομείς στήριξης, έχει αποδειχθεί αποτελεσματική όσον αφορά την παροχή βοήθειας σε κράτος μέλος που αντιμετωπίζει μεταναστευτική πίεση. Επιπρόσθετα, τα διδάγματα που αντλήθηκαν από προηγούμενα και τρέχοντα προγράμματα αλληλεγγύης τονίζουν ότι η αλληλεγγύη θα πρέπει να είναι διαθέσιμη σε σταθερή βάση στο πλαίσιο αποβιβάσεων μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης. Το έγγραφο τεκμηρίωσης υπογραμμίζει επίσης ότι η μεταναστευτική πίεση πηγάζει από διάφορους παράγοντες και θα πρέπει να αξιολογείται σύμφωνα με σειρά κριτηρίων, τα οποία πέραν του τομέα του ασύλου εκτείνονται στη μεταναστευτική κατάσταση των κρατών μελών, καθώς και στην κατάσταση της ΕΕ συνολικά (ολιστική ποιοτική αξιολόγηση).

Επιπλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις, η στήριξη της ορθής λειτουργίας των συστημάτων ασύλου, υποδοχής και επιστροφής, καθώς και διαχείρισης των συνόρων, έχει αποδειχθεί αποτελεσματική. Η αμοιβαία στήριξη των κρατών μελών και η στήριξή τους σε επίπεδο ΕΕ για τη βελτίωση και την ενίσχυση των σχέσεων με ορισμένες τρίτες χώρες, ιδίως όσον αφορά την επανεισδοχή, θα μπορούσε επίσης να προσφέρει πραγματική βοήθεια σε ορισμένα κράτη μέλη σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Τέλος, το έγγραφο τεκμηρίωσης υπογραμμίζει την ανάγκη για απλουστευμένους και αποτελεσματικότερους κανόνες όσον αφορά τη διαδικασία προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας. Οι προκλήσεις που συνδέονται με τους ισχύοντες κανόνες του συστήματος του Δουβλίνου για την ευθύνη αντιμετωπίζονται στη νέα πρόταση μέσω μιας σειράς μέτρων. Ορισμένα από αυτά είχαν ήδη προταθεί το 2016 και ορισμένα βασίζονται στους ισχύοντες κανόνες του Δουβλίνου.

Οι ευθύνες των κρατών μελών όσον αφορά τη μετανάστευση πρέπει επίσης να προσαρμοστούν ώστε να λαμβάνεται υπόψη η νέα κατάσταση και οι ευθύνες να κατανέμονται δίκαια, βάσει του ευρύτερου πλαισίου για τη διαχείριση της μετανάστευσης. Απαιτούνται κοινοί κανόνες για τον τρόπο αντιμετώπισης των μικτών μεταναστευτικών ροών, είτε κατά την άφιξη είτε όταν οι υπήκοοι τρίτων χωρών που απέφυγαν τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα συλλαμβάνονται στην ενδοχώρα, για την εξακρίβωση της ταυτότητάς τους καθώς και για τη διενέργεια ελέγχων υγείας και ασφαλείας, με βάση τις πρακτικές που έχουν ήδη αναπτυχθεί στο πλαίσιο της προσέγγισης των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης. Πρόσθετη και εκτεταμένη στήριξη θα πρέπει να παρέχεται στα κράτη μέλη μέσω των οργανισμών της ΕΕ και της ενωσιακής χρηματοδότησης, ώστε να μπορούν να προσφέρουν τις συνεισφορές αλληλεγγύης που απαιτούνται απ' αυτά και να διαχειρίζονται τις διάφορες ευθύνες τους για τις μεταναστευτικές ροές.

3.2. Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας

Σε συνέχεια της δέσμευσής της που εξαγγέλθηκε στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση, η Επιτροπή ανέθεσε το 2016 τη διενέργεια εξωτερικών μελετών για την

αξιολόγηση του συστήματος του Δουβλίνου[23]. Κατά την αξιολόγηση εξετάστηκαν η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα, η συνάφεια, η συνεκτικότητα και η ενωσιακή προστιθέμενη αξία του κανονισμού «Δουβλίνο ΙΙΙ». Επιπλέον, εξετάστηκε κατά πόσο ο κανονισμός ανταποκρίνεται στους στόχους του, στις ευρύτερες ανάγκες πολιτικής της ΕΕ και στις ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών-στόχων[24]. Η αξιολόγηση περιλάμβανε εμπεριστατωμένη μελέτη σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη του κανονισμού «Δουβλίνο ΙΙΙ» στα κράτη μέλη[25]. Τα κύρια πορίσματα συνοψίζονται κατωτέρω και παρατίθενται λεπτομερέστερα στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει το νέο σύμφωνο και τις προτάσεις του. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και τους Εξόριστους (ECRE) να εκπονήσει μελέτη με θέμα «Dublin Regulation on international protection applications» (Κανονισμός του Δουβλίνου για τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας)[26] τον Φεβρουάριο του 2020.

Η συνάφεια του κανονισμού «Δουβλίνο ΙΙΙ»

Το σύστημα προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του ενωσιακού κεκτημένου στον τομέα του ασύλου και οι στόχοι του εξακολουθούν να ισχύουν. Είναι πολύ σημαντικό να υπάρχει μια ενωσιακή πράξη για τη θέσπιση των κριτηρίων και ένας μηχανισμός για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, δεδομένου ότι υφίστανται χωριστά εθνικά συστήματα ασύλου εντός της Ένωσης. Χωρίς τα ανωτέρω, τα κράτη μέλη θα έπρεπε να βασίζονται σε ad hoc συμφωνίες όπως στην προ Δουβλίνου εποχή, γεγονός το οποίο θα καθιστούσε τον προσδιορισμό της ευθύνης μεταξύ των κρατών μελών εξαιρετικά δυσχερή. Η αξιολόγηση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι κανένα εθνικό ή διμερές μέσο δεν θα μπορούσε να εξασφαλίσει το ίδιο αποτέλεσμα συνολικά, γεγονός που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αδυναμία διεκπεραίωσης αιτήσεων χορήγησης διεθνούς προστασίας που δεν υπάγονται στη δικαιοδοσία ενός συγκεκριμένου κράτους μέλους. Εκφράστηκαν διιστάμενες απόψεις όσον αφορά τον πραγματικό αντίκτυπο του κανονισμού, ο οποίος θα πρέπει να διασφαλίζει την ταχεία πρόσβαση στις διαδικασίες ασύλου για τον αιτούντα και να οδηγεί σε μια μακροπρόθεσμη στρατηγική που αποθαρρύνει την υποβολή πολλαπλών αιτήσεων. Κατ' αυτό τον τρόπο, το σύστημα ασύλου θα καταστεί αποτελεσματικότερο αποτρέποντας την κατάχρηση και θα μειωθεί το συνολικό κόστος.

---

23 Οι εκθέσεις αξιολόγησης και εφαρμογής διατίθενται στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-wedo/policies/asylum/examination-of-applicants/index_en.htm.

24 Η αξιολόγηση βασίστηκε σε έρευνα τεκμηρίωσης, ποσοτική ανάλυση και διαβουλεύσεις με τους νομικούς συμβούλους / συμβούλους πολιτικής σε 19 κράτη μέλη συνολικά (BE, BG, CH, CY, EL, FR, HR, HU, IT, LT, LV, MT, NL, NO, PL, RO, SE, SI, SK). Δεν λήφθηκαν έγκαιρα πληροφορίες από τα υπόλοιπα 12 κράτη μέλη που συμμετέχουν στον κανονισμό «Δουβλίνο ΙΙΙ» ώστε να συμπεριληφθούν στην έκθεση.

25 Ζητήθηκε η άποψη από ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών, μεταξύ άλλων: μονάδες του Δουβλίνου στις αρμόδιες για θέματα ασύλου εθνικές διοικήσεις, νομικούς συμβούλους / συμβούλους πολιτικής, ΜΚΟ, δικηγόρους / νομικούς εκπροσώπους, αρχές ένδικων μέσων και επανεξέτασης, αρχές επιβολής του νόμου, αρχές κράτησης, αιτούντες και/ή δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 142 συνεντεύξεις. Πραγματοποιήθηκαν επιτόπιες επισκέψεις σε 15 κράτη μέλη (AT, BE, DE, EL, FR, HU, LU, IT, MT, NL, NO, PL, SE, UK, CH), ενώ σε 16 (BG, CY, CZ, DK, EE, ES, FI, HR, IE, LT, LV, PT, RO, SI, SK, LI) διεξήχθησαν τηλεφωνικές συνεντεύξεις.

26 Η έκθεση αξιολόγησης διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642813/EPRS_STU(2020)642813_EN.pdf.

Η πρόσφατη μελέτη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επιβεβαιώνει επίσης την ανάγκη ύπαρξης ενός συστήματος στο οποίο ένα κράτος μέλος θα είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας βάσει κοινών κριτηρίων και σχετικών απαιτήσεων για αποδεικτικά στοιχεία, παρά τις τρέχουσες αδυναμίες του.

Εφαρμογή του κανονισμού

Το σημαντικότερο πρόβλημα που επισημάνθηκε στην εξωτερική μελέτη που ανατέθηκε από την Επιτροπή, το οποίο επιβεβαιώθηκε επίσης από τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη στις διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν μετά την έγκριση της πρότασης του 2016 από την Επιτροπή, ήταν η έλλειψη συνεπούς και ορθής εφαρμογής σε όλα τα κράτη μέλη. Επιπλέον, από την αξιολόγηση προέκυψε ότι ο σχεδιασμός του κανονισμού «Δουβλίνο ΙΙΙ» παρουσιάζει ορισμένες ελλείψεις που καθιστούν δυσχερέστερη την επίτευξη των βασικών στόχων του. Η ιεράρχηση των κριτηρίων που προβλέπεται στον κανονισμό «Δουβλίνο ΙΙΙ» δεν λαμβάνει υπόψη την πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν τα συστήματα μετανάστευσης των κρατών μελών, ούτε έχει ως στόχο τη δίκαιη κατανομή των βαρών. Η μέθοδος κατανομής των ευθυνών καθυστερεί την πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου. Σύμφωνα με το ισχύον σύστημα, οι αιτούντες μπορεί να περιμένουν έως και 10 μήνες (για τα αιτήματα «εκ νέου ανάληψης») ή 11 μήνες (στην περίπτωση αιτημάτων «αναδοχής»), μέχρι να ξεκινήσει η διαδικασία για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Οι εν λόγω προθεσμίες υπονομεύουν τον στόχο του Δουβλίνου για διασφάλιση ταχείας πρόσβασης του αιτούντος στη διαδικασία ασύλου. Επιπλέον, οι πολλαπλές αιτήσεις διεθνούς προστασίας εξακολουθούν να αποτελούν κοινό πρόβλημα στην ΕΕ. Το 2019 το 32 % των αιτούντων είχαν ήδη υποβάλει προηγουμένως αιτήσεις σε άλλα κράτη μέλη. Αυτό υποδηλώνει ότι ο κανονισμός είχε ελάχιστο ή μηδενικό αντίκτυπο στην επίτευξη του στόχου της παρεμπόδισης των αιτούντων να υποβάλλουν πολλαπλές αιτήσεις και, έτσι, της μείωσης των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων.

Επίσης, είναι σαφές ότι ο κανονισμός «Δουβλίνο ΙΙΙ» δεν σχεδιάστηκε για την αντιμετώπιση καταστάσεων μεταναστευτικής πίεσης ή δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών. Ακόμη, δεν λαμβάνει υπόψη την κατάσταση όσον αφορά τη διαχείριση των μικτών μεταναστευτικών ροών και τις συνακόλουθες πιέσεις που ασκούνται στα μεταναστευτικά συστήματα των κρατών μελών.

3.3. Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Το πολιτικό προφίλ της μετανάστευσης τα τελευταία έτη και οι διαπραγματεύσεις για τις προτάσεις του 2016 σημαίνουν ότι έχει ήδη διεξαχθεί πλούσια και λεπτομερής συζήτηση σχετικά με τα θέματα που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό. Επιπλέον, η Επιτροπή ζήτησε επανειλημμένα τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων μερών για να συγκεντρώσει τις απόψεις τους σχετικά με το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο.

Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στη συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο έχει επανειλημμένα εκφράσει τη σημασία μιας ολιστικής προσέγγισης για μια βιώσιμη πολιτική ασύλου και μετανάστευσης. Η ανάγκη για μια ολιστική προσέγγιση της μετανάστευσης υποστηρίχθηκε επίσης στα έγγραφα θέσης που υπέβαλαν διάφορες πολιτικές ομάδες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ενώ διατυπώθηκε γενική έκκληση για ταχεία ολοκλήρωση των προτάσεων για τη μετανάστευση και το άσυλο. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει εκφράσει την άποψη ότι μια ολιστική προσέγγιση της μετανάστευσης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την εξωτερική διάσταση της ΕΕ, τη δυνατότητα αντιμετώπισης των βαθύτερων αιτίων της

μετανάστευσης και την ανάπτυξη νέων εταιρικών σχέσεων με τρίτες χώρες, να περιλαμβάνει έναν σταθερό μηχανισμό έρευνας και διάσωσης και να στηρίζει τις επανεγκαταστάσεις, τις νόμιμες οδούς και τα μέτρα ένταξης.

Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε ένα σύστημα υποχρεωτικής αλληλεγγύης που θα περιλαμβάνει τη μετεγκατάσταση και επισήμανε την ανάγκη για μακροπρόθεσμες λύσεις και ισχυρή αλληλεγγύη όσον αφορά τα μέτρα ασύλου. Αυτή η ανάγκη προέκυψε επίσης στο πλαίσιο της πανδημίας του κορονοϊού, για την αποφυγή ανθρωπιστικών κρίσεων.

Πριν από τη δρομολόγηση του νέου συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο, η Επιτροπή προέβη σε διαδοχικές συζητήσεις με όλα τα κράτη μέλη, οι οποίες συνεχίστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας του συμφώνου. Τα κράτη μέλη κατανόησαν την ανάγκη για πρόοδο στην επίλυση των αδυναμιών του ισχύοντος συστήματος, για ένα νέο σύστημα δίκαιης κατανομής ευθυνών στο οποίο όλα τα κράτη μέλη θα είναι υποχρεωμένα να συμβάλλουν, για την ισχυρή προστασία των συνόρων, καθώς και τη σημασία της εξωτερικής διάστασης της μετανάστευσης και των βελτιωμένων επιστροφών. Η πρόθεση της Επιτροπής να βρει νέες μορφές αλληλεγγύης, για παράδειγμα μέσω της χορηγίας επιστροφής, ήταν γενικά ευπρόσδεκτη στο στάδιο της διαβούλευσης.

Παράλληλα, η ρουμανική, η φινλανδική, η κροατική και η γερμανική Προεδρία πραγματοποίησαν τόσο στρατηγικές όσο και τεχνικές ανταλλαγές σχετικά με το μέλλον των διαφόρων πτυχών της μεταναστευτικής πολιτικής, οι οποίες τόνισαν περαιτέρω τα σημεία αυτά.

Στο πλαίσιο διαφόρων φόρουμ του Συμβουλίου που διοργανώθηκαν υπό τη φινλανδική Προεδρία, συμπεριλαμβανομένης της διάσκεψης του Τάμπερε 2.0 που πραγματοποιήθηκε στις 24-25 Οκτωβρίου 2019 στο Ελσίνκι και του Φόρουμ του Σάλτσμπουργκ που πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη στις 6-7 Νοεμβρίου 2019, τα κράτη μέλη εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να δρομολογήσει εκ νέου τη μεταρρύθμιση του Δουβλίνου, προκειμένου να βρεθούν νέες μορφές αλληλεγγύης στις οποίες όλα τα κράτη μέλη θα μπορούν να συνεισφέρουν ουσιαστικά. Τα κράτη μέλη υπογράμμισαν ότι τα μέτρα αλληλεγγύης θα πρέπει να συμβαδίζουν με μέτρα ευθύνης. Επιπλέον, υπογράμμισαν την επείγουσα ανάγκη να καταπολεμηθούν οι μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις εντός της ΕΕ, καθώς και να επιβληθούν επιστροφές σε όσους δεν χρήζουν διεθνούς προστασίας.

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη πολλές συστάσεις εθνικών και τοπικών αρχών[27], μη κυβερνητικών οργανώσεων και διεθνών οργανισμών, όπως η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR)[28] και ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ)[29], καθώς και ομάδων προβληματισμού και της πανεπιστημιακής κοινότητας σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να γίνει ένα νέο ξεκίνημα και να αντιμετωπιστούν οι τρέχουσες μεταναστευτικές προκλήσεις σύμφωνα με τα πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Κατά την άποψή τους, το νέο ξεκίνημα στη μεταρρύθμιση θα πρέπει να σηματοδοτηθεί με την αναθεώρηση ορισμένων κανόνων για τον προσδιορισμό της ευθύνης και με τη δημιουργία ενός μηχανισμού υποχρεωτικής αλληλεγγύης, μεταξύ άλλων για τα πρόσωπα που αποβιβάζονται έπειτα από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης. Οι μη

[27] Για παράδειγμα, το σχέδιο δράσης του Βερολίνου για μια νέα ευρωπαϊκή πολιτική ασύλου, της 25ης Νοεμβρίου 2019, που υπογράφηκε από 33 οργανισμούς και δήμους.

[28] Συστάσεις της UNHCR σχετικά με το προτεινόμενο σύμφωνο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μετανάστευση και το άσυλο, Ιανουάριος 2020.

[29] Συστάσεις του ΔΟΜ σχετικά με το νέο σύμφωνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μετανάστευση και το άσυλο, Φεβρουάριος 2020.

κυβερνητικές οργανώσεις τάχθηκαν επίσης υπέρ μιας κοινής αντίληψης ως προς την ευθύνη μεταξύ των κρατών μελών και ζήτησαν οι αναθεωρημένοι κανόνες του Δουβλίνου να προβλέπουν τη δημιουργία πιο μόνιμου μηχανισμού μετεγκατάστασης[30].

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη τις απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με την ανάγκη να διαμορφωθεί μια συνολική προσέγγιση για τη διαχείριση της μετανάστευσης μέσω μιας ολιστικής προσέγγισης της μετανάστευσης και του ασύλου. Τα ενδιαφερόμενα μέρη που συμμετείχαν στη διαβούλευση εξέφρασαν τις απόψεις τους για τη διαμόρφωση μιας νέας αρχής αλληλεγγύης και δίκαιης κατανομής ευθυνών, καθώς και την ικανοποίησή τους για την πρόθεση της Επιτροπής να δρομολογήσει εκ νέου τη μεταρρύθμιση του κανονισμού του Δουβλίνου προκειμένου να βρεθούν νέες μορφές αλληλεγγύης.

Η επίτροπος κ. Johansson πραγματοποίησε επίσης, επανειλημμένα, στοχευμένες διαβουλεύσεις με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συναφείς τοπικές μη κυβερνητικές οργανώσεις στα κράτη μέλη καθώς και με κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας διαβούλευσης, οι ειδικές συστάσεις επικεντρώθηκαν σε μια κοινή προσέγγιση όσον αφορά τα ειδικά πρότυπα για τα παιδιά, σε συνέχεια της ανακοίνωσης του 2017 σχετικά με τα παιδιά-μετανάστες[31], και στην ανάγκη δημιουργίας ενός δίκαιου συστήματος που θα διασφαλίζει την προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη τις συνεισφορές και τις μελέτες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης[32], οι οποίες πραγματοποιήθηκαν με δική της πρωτοβουλία και, τα τελευταία έτη, έχουν τροφοδοτήσει αρκετές εξειδικευμένες μελέτες και έχουν πυροδοτήσει αρκετές ειδικές αναζητήσεις.

3.4. Θεμελιώδη δικαιώματα

Η παρούσα πρόταση είναι απολύτως σύμφωνη και σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις γενικές αρχές του ενωσιακού και του διεθνούς δικαίου.

Ειδικότερα, η καλύτερη ενημέρωση των αιτούντων άσυλο σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους δυνάμει αυτού τους δίνει, αφενός, τη δυνατότητα να υπερασπίζονται καλύτερα τα δικαιώματά τους και συμβάλλει, αφετέρου, στη μείωση του επιπέδου των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων των αιτούντων άσυλο, διότι οι αιτούντες άσυλο θα είναι περισσότερο διατεθειμένοι να συμμορφωθούν με το σύστημα. Η αποτελεσματικότητα του δικαιώματος δικαστικής προσφυγής θα ενισχυθεί με τον προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής του ένδικου μέσου και με τον καθορισμό του στόχου για τη λήψη αποφάσεων από τα δικαστήρια εντός εναρμονισμένης προθεσμίας. Η απόφαση για την αίτηση χορήγησης ανασταλτικού αποτελέσματος πρέπει να εκδίδεται εντός εναρμονισμένης προθεσμίας.

---

30 Έκθεση έργου CEPS, *Search and rescue, disembarkation and relocation arrangements in the Mediterranean. Sailing Away from Responsibility?* (Ρυθμίσεις έρευνας και διάσωσης, αποβίβασης και μετεγκατάστασης στη Μεσόγειο. Αποδιώχνοντας την ευθύνη;), Ιούνιος 2019.

31 Η πρωτοβουλία για τα παιδιά-μετανάστες ζήτησε να υιοθετηθεί κοινή προσέγγιση προκειμένου να αντιμετωπιστεί το ζήτημα των αγνοούμενων (ασυνόδευτων και χωρισμένων από την οικογένειά τους) παιδιών, να δημιουργηθούν αποτελεσματικοί μηχανισμοί για την αντιμετώπιση των κινδύνων εμπορίας ανθρώπων και να θεσπιστούν ειδικά πρότυπα για τα παιδιά στις διαδικασίες ασύλου.

32 Όλες οι μελέτες και οι εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης διατίθενται στην εξής διεύθυνση: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network_en.

Το δικαίωμα στην ελευθερία και στην ελεύθερη κυκλοφορία θα ενισχυθεί με τη συντόμευση του χρονικού ορίου εντός του οποίου ένα πρόσωπο μπορεί να κρατείται σε εξαιρετικές περιπτώσεις που ορίζονται στον κανονισμό και μόνο αν αυτό συνάδει με τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας.

Το δικαίωμα στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή θα ενισχυθεί, ιδίως, με τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού ώστε να συμπεριλάβει τα αδέλφια, καθώς και τις οικογένειες που σχηματίσθηκαν στις χώρες διέλευσης.

Τα δικαιώματα των ασυνόδευτων ανηλίκων έχουν επίσης ενισχυθεί με τον καλύτερο καθορισμό της εφαρμογής της αρχής του μείζονος συμφέροντος του παιδιού και με τη θέσπιση μηχανισμού για να προσδιορίζεται το μείζον συμφέρον του παιδιού σε όλες τις περιπτώσεις που συνεπάγονται τη μεταφορά ανηλίκου. Επιπλέον, η προθεσμία για την αποστολή αιτήματος αναδοχής προσαρμόζεται ώστε να λαμβάνεται υπόψη η πολυπλοκότητα των υποθέσεων που αφορούν τον εντοπισμό και την επανένωση οικογενειών. Οι κανόνες σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία έχουν εξορθολογιστεί προκειμένου να διασφαλίζεται ο ταχύς προσδιορισμός της ευθύνης και να ενισχύεται περαιτέρω το δικαίωμα στην οικογενειακή ενότητα. Ομοίως, θα πρέπει πάντα να δίνεται προτεραιότητα στη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων ανηλίκων, και τα κράτη μέλη θα λαμβάνουν μεγαλύτερο οικονομικό κίνητρο από την άποψη αυτή με τη μορφή συνεισφοράς.

Για την πρόληψη των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων, η πρόταση περιορίζει το δικαίωμα σε υλικές συνθήκες υποδοχής στο κράτος μέλος στο οποίο υποχρεούται να βρίσκεται ο αιτών, με εξαίρεση την υποχρέωση όλων των κρατών μελών να διασφαλίζουν βιοτικό επίπεδο σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη της ΕΕ, και σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Το συνολικό ποσό των χρηματοδοτικών πόρων που απαιτούνται για να στηριχθεί η εφαρμογή της παρούσας πρότασης ανέρχεται σε 1 113,500 εκατ. EUR για την περίοδο 2021-2027. Το ποσό αυτό θα καλύπτει τις επιχειρησιακές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών μεταφοράς υπό μορφή κατ' αποκοπή ποσών για μεταφορές δυνάμει του παρόντος προτεινόμενου κανονισμού και για μεταφορές που συνδέονται με τη μετεγκατάσταση στο πλαίσιο των διατάξεων αλληλεγγύης, όσον αφορά τη μετεγκατάσταση αιτούντων διεθνή προστασία, δικαιούχων διεθνούς προστασίας και παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών. Προβλέπονται υψηλότερα οικονομικά κίνητρα για τη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων ανηλίκων.

Οι οικονομικές ανάγκες είναι συμβατές με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδέχεται να συνεπάγονται τη χρήση ειδικών μηχανισμών, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου[33].

[33] Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884.)

5. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Ο παρών κανονισμός καθορίζει ένα κοινό πλαίσιο με το οποίο επιδιώκεται να αναγνωριστεί ότι η πρόκληση των παράτυπων αφίξεων μεταναστών στην Ένωση δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζεται από μεμονωμένα κράτη μέλη, αλλά από την Ένωση στο σύνολό της. Ο κανονισμός συμβάλλει στη συνολική προσέγγιση με την προώθηση της ολοκληρωμένης χάραξης πολιτικής στο πεδίο εφαρμογής του.

Η πρόταση διατηρεί τη σύνδεση μεταξύ της ευθύνης στον τομέα του ασύλου και της τήρησης από τα κράτη μέλη των υποχρεώσεών τους για την προστασία των εξωτερικών συνόρων, λαμβανομένων υπόψη των διεθνών υποχρεώσεων διεξαγωγής επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης, με την επιφύλαξη εξαιρέσεων που αποσκοπούν στην προστασία της οικογενειακής ζωής και του μείζονος συμφέροντος του παιδιού. Τα ισχύοντα κριτήρια για τον προσδιορισμό της ευθύνης ουσιαστικά διατηρούνται, αλλά προτείνονται στοχευμένες αλλαγές, ιδίως για την ενίσχυση της οικογενειακής ενότητας μέσω της διεύρυνσης του ορισμού του μέλους της οικογένειας, της αποσαφήνισης της ευθύνης ενός κράτους μέλους μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης και της εισαγωγής ενός νέου κριτηρίου σχετικά με την κατοχή εκπαιδευτικών διπλωμάτων.

Οι κυριότερες τροποποιήσεις έχουν ως στόχο, αφενός, να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του συστήματος, ιδίως με την ενίσχυση της ευθύνης ενός συγκεκριμένου κράτους μέλους για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας, αφού προσδιοριστεί η εν λόγω ευθύνη, και, αφετέρου, να περιοριστούν οι μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις, ιδίως με την κατάργηση ορισμένων κανόνων για την παύση ή μετατόπιση της ευθύνης μεταξύ των κρατών μελών.

Το σύστημα συμπληρώνεται με μια νέα προσέγγιση της αλληλεγγύης, η οποία βασίζεται σε ένα πλαίσιο που επιτρέπει την αξιολόγηση της κατάστασης στα κράτη μέλη και στην ΕΕ σε πραγματικό χρόνο. Επιπλέον, θεσπίζονται διαδικαστικοί κανόνες για τη διευκόλυνση της μετεγκατάστασης και της χορηγίας επιστροφής ως μέσων αλληλεγγύης.

5.1. Καθορισμός κοινού πλαισίου βασισμένου στη συνολική προσέγγιση της διαχείρισης της μετανάστευσης

Για την εφαρμογή του κοινού πλαισίου, η πρόταση ορίζει ορισμένες αρχές που θα πρέπει να διέπουν τη διαχείριση της μετανάστευσης, μεταξύ των οποίων είναι η ανάγκη για ολοκληρωμένη χάραξη πολιτικής και η διασφάλιση της αρχής της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών. Καθορίζεται δομή διακυβέρνησης, στο πλαίσιο της οποίας τα κράτη μέλη θα διαθέτουν εθνικές στρατηγικές για την εφαρμογή του παρόντος πλαισίου, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης για την πρόληψη της συσσώρευσης μεταναστευτικής πίεσης και την παρακολούθηση θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Οι εν λόγω στρατηγικές θα συμβάλουν σε μια νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για την εφαρμογή των διαφόρων στοιχείων που καλύπτουν τη συνολική προσέγγιση και θα καθορίσουν τη στρατηγική προσέγγιση της διαχείρισης της μετανάστευσης σε επίπεδο Ένωσης, καθιστώντας δυνατή μια μακρόπνοη προοπτική σχετικά με τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που υπάρχουν στη διαχείριση της μετανάστευσης και με τον καλύτερο τρόπο αντιμετώπισής τους. Η Επιτροπή θα δημοσιεύει ετησίως έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης, η οποία θα περιλαμβάνει βραχυπρόθεσμη προβολή της εξέλιξης της μεταναστευτικής κατάστασης και θα επιτρέπει την έγκαιρη ανταπόκριση στην εξέλιξη των μεταναστευτικών τάσεων και στα αποτελέσματα του πλαισίου παρακολούθησης. Το πλαίσιο αυτό θα συμπληρωθεί από ένα σύστημα τακτικής παρακολούθησης της μεταναστευτικής κατάστασης μέσω της υποβολής

σχετικών εκθέσεων από την Επιτροπή. Το έργο αυτό θα υποστηριχθεί από τις δραστηριότητες στο πλαίσιο του σχεδίου στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων, ιδίως από τις δραστηριότητες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων που προβλέπονται σ' αυτό.

5.2. Μηχανισμός αλληλεγγύης

- **Μέτρα αλληλεγγύης που θα είναι υποχρεωμένα να εξασφαλίζουν τα κράτη μέλη σε καταστάσεις μεταναστευτικής πίεσης**

Δημιουργείται ένας νέος μηχανισμός που θα μπορεί να προσφέρει αλληλεγγύη ικανή για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής πίεσης. Ο μηχανισμός αλληλεγγύης είναι ευέλικτος ως προς τον σχεδιασμό, ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί σε καταστάσεις με διαφορετικές μεταναστευτικές ροές και με διαφορετική πραγματικότητα. Οι συνεισφορές αλληλεγγύης τις οποίες τα κράτη μέλη θα έχουν την υποχρέωση να παρέχουν αφορούν είτε τη μετεγκατάσταση είτε τη χορηγία επιστροφής, ενώ υπάρχει επίσης η δυνατότητα συνεισφοράς σε μέτρα που αποσκοπούν στην ενίσχυση των ικανοτήτων των κρατών μελών στον τομέα του ασύλου, της υποδοχής και της επιστροφής, καθώς και στην εξωτερική διάσταση. Τα κράτη μέλη θα έχουν την υποχρέωση να συνεισφέρουν μέσω μεριδίου που υπολογίζεται με κλείδα κατανομής, βασισμένη στο 50 % του ΑΕΠ και στο 50 % του πληθυσμού. Το μερίδιο του επωφελούμενου κράτους μέλους περιλαμβάνεται στην κλείδα κατανομής, ώστε να διασφαλίζεται ότι όλα τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την αρχή της δίκαιης κατανομής ευθυνών.

Μετεγκατάσταση

Το προτεινόμενο πεδίο εφαρμογής της μετεγκατάστασης περιλαμβάνει τους αιτούντες διεθνή προστασία που δεν υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*]. Κάθε ουσιαστικός δεσμός μεταξύ του προσώπου που πρόκειται να μετεγκατασταθεί και του κράτους μέλους μετεγκατάστασης ενσωματώνεται στο πλαίσιο της διαδικασίας. Σε περιπτώσεις μεταναστευτικής πίεσης, η μετεγκατάσταση θα αφορά επίσης δικαιούχους διεθνούς προστασίας για διάστημα έως τρία έτη από τη χορήγηση διεθνούς προστασίας στα εν λόγω πρόσωπα.

Χορηγία επιστροφής

Ο προτεινόμενος κανονισμός περιλαμβάνει τη δυνατότητα των κρατών μελών να επιλέγουν να παρέχουν τη συνεισφορά αλληλεγγύης τους με τη μορφή χορηγίας επιστροφής. Στο πλαίσιο της χορηγίας επιστροφής, ένα κράτος μέλος δεσμεύεται να στηρίξει ένα άλλο κράτος μέλος που βρίσκεται υπό μεταναστευτική πίεση, εκτελώντας τις αναγκαίες δραστηριότητες για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων ταυτοποιημένων υπηκόων τρίτων χωρών από το έδαφος του κράτους μέλους που επωφελείται από το υποχρεωτικό μέτρο αλληλεγγύης, σε στενό συντονισμό μεταξύ τους. Για τον σκοπό αυτό το κράτος μέλος-χορηγός θα παρέχει, για παράδειγμα, συμβουλές σχετικά με την επιστροφή και την επανένταξη σε παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών, θα βοηθά την οικειοθελή επιστροφή και επανένταξη των παράτυπων μεταναστών χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα και τους πόρους του, θα καθοδηγεί ή θα στηρίζει τον πολιτικό διάλογο με τρίτες χώρες για τη διευκόλυνση της επανεισδοχής των παράτυπων μεταναστών που βρίσκονται στο επωφελούμενο κράτος μέλος και θα διασφαλίζει την παράδοση έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου. Ωστόσο, αν οι προσπάθειες αυτές αποδειχθούν ανεπιτυχείς ύστερα από 8 μήνες, το κράτος μέλος-χορηγός

θα μεταφέρει τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και θα συνεχίζει τις προσπάθειές του για την επιστροφή τους σύμφωνα με την οδηγία 2008/115/ΕΚ για την επιστροφή[34].

Οι δραστηριότητες που καλύπτονται από τη χορηγία επιστροφής προστίθενται σε εκείνες που διεξάγονται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και περιλαμβάνουν κυρίως δραστηριότητες τις οποίες ο Οργανισμός δεν μπορεί να υλοποιήσει δυνάμει της εντολής του (π.χ. παροχή διπλωματικής στήριξης στο επωφελούμενο κράτος μέλος στις σχέσεις του με τρίτες χώρες). Όταν τα κράτη μέλη δηλώνουν ότι θα αναλάβουν χορηγία επιστροφής, αναφέρουν επίσης τις ιθαγένειες των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών για τις οποίες είναι πρόθυμα να στηρίξουν την επιστροφή: με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι η χορηγία χρησιμοποιείται για την επιστροφή υπηκόων τρίτων χωρών στους οποίους τα οικεία κράτη μέλη μπορούν να προσφέρουν προστιθέμενη αξία.

- **Μέτρα αλληλεγγύης για τις αποβιβάσεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης**

Η ετήσια έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης περιλαμβάνει τις βραχυπρόθεσμες προβλέψεις για όλες τις διαδρομές αποβίβασης μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, καθώς και την αλληλέγγυα αντίδραση που απαιτείται ώστε να παρασχεθεί συνεισφορά για τις ανάγκες των κρατών μελών αποβίβασης, όσον αφορά τόσο τη μετεγκατάσταση αιτούντων που δεν υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα όσο και τις ανάγκες ενίσχυσης ικανοτήτων των οικείων κρατών μελών. Επιπλέον, η έκθεση αναφέρει το μερίδιο των απαιτούμενων μέτρων αλληλεγγύης για κάθε κράτος μέλος και προσδιορίζει τον συνολικό αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών που καλύπτονται από τα μέτρα αλληλεγγύης. Τα άλλα κράτη μέλη αναφέρουν στη συνέχεια το είδος του μέτρου αλληλεγγύης που προτίθενται να λάβουν είτε με τη μετεγκατάσταση αιτούντων είτε με μέτρα στον τομέα της ενίσχυσης ικανοτήτων ή της εξωτερικής διάστασης.

Όταν οι συνεισφορές των κρατών μελών είναι επαρκείς, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη, με την οποία δημιουργείται δεξαμενή αλληλεγγύης με σκοπό την παροχή στήριξης στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το κράτος μέλος αποβίβασης.

Όταν οι δηλώσεις συνεισφορών των κρατών μελών υπολείπονται των αναγκών που προσδιορίζονται στην έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη που καθορίζει το μερίδιο κάθε κράτους μέλους σύμφωνα με την κλείδα κατανομής για τη μετεγκατάσταση. Όταν τα κράτη μέλη έχουν δηλώσει ότι προτίθενται να λάβουν μέτρα στον τομέα της ενίσχυσης ικανοτήτων ή της εξωτερικής διάστασης, η Επιτροπή καθορίζει τα μέτρα στην εκτελεστική πράξη. Ωστόσο, αν οι δηλώσεις των κρατών μελών για μέτρα στον τομέα της ενίσχυσης ικανοτήτων ή της εξωτερικής διάστασης ανέρχονται σε ποσοστό άνω του 30 % του απαιτούμενου αριθμού ατόμων προς μετεγκατάσταση, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη συνεισφέρουν το ήμισυ του μεριδίου τους με τη μορφή μετεγκατάστασης. Στις περιπτώσεις αυτές τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να επιλέξουν να συνεισφέρουν με χορηγία επιστροφής.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, καθώς πραγματοποιούνται αποβιβάσεις, η Επιτροπή χρησιμοποιεί τη δεξαμενή και καταρτίζει καταλόγους για τη διανομή των ατόμων προς μετεγκατάσταση στα συνεισφέροντα κράτη μέλη μετά από κάθε αποβίβαση ή ομάδα αποβιβάσεων. Όταν οι δεξαμενές αλληλεγγύης κινδυνεύουν να αποδειχθούν ανεπαρκείς λόγω

[34] Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 98).

του αυξανόμενου αριθμού αποβιβάσεων, η Επιτροπή τροποποιεί την εκτελεστική πράξη καθορίζοντας πρόσθετα προβλεπόμενα μέτρα μετεγκατάστασης για το/τα συγκεκριμένο/-α επωφελούμενο/-α κράτος/-η μέλος/-η, τα οποία θα πρέπει να ανέρχονται κατ' ανώτατο όριο στο 50 % των μέτρων που ορίζονται στις εκτελεστικές πράξεις. Επιπλέον, όταν ένα κράτος μέλος αποβίβασης κινδυνεύει να υποστεί μεταναστευτική πίεση, η δεξαμενή αλληλεγγύης του μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ταχεία μετεγκατάσταση προσώπων έως ότου εκδοθεί η εκτελεστική πράξη που προβλέπεται για τις καταστάσεις πίεσης. Οι δεξαμενές άλλων κρατών μελών αποβίβασης μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για τον σκοπό αυτό, εφόσον αυτό δεν θέτει σε κίνδυνο τη λειτουργία της εκάστοτε δεξαμενής.

Όταν στην έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης διαπιστώνεται ότι τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προκλήσεις λόγω της παρουσίας στο έδαφός τους υπηκόων τρίτων χωρών που είναι αιτούντες διεθνή προστασία και είναι ευάλωτοι, ανεξάρτητα από το πώς διήλθαν τα εξωτερικά σύνορα, η δεξαμενή αλληλεγγύης μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για την ταχεία μετεγκατάσταση των εν λόγω προσώπων.

<u>Υποχρεωτική αλληλεγγύη σε καταστάσεις μεταναστευτικής πίεσης</u>

Αξιολόγηση της μεταναστευτικής πίεσης και της αλληλέγγυας αντίδρασης

Όταν ένα κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή ότι θεωρεί ότι υφίσταται μεταναστευτική πίεση, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου πίεσης λόγω μεγάλου αριθμού αφίξεων, μεταξύ άλλων αυτών που προκύπτουν από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, η Επιτροπή θα αξιολογεί την κατάσταση, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες που επικρατούν στο κράτος μέλος με βάση ορισμένα κριτήρια και τις διαθέσιμες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν βάσει του σχεδίου στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων. Όταν από την αξιολόγηση προκύπτει ότι ένα κράτος μέλος υφίσταται μεταναστευτική πίεση, θα προσδιορίζει τις συνολικές ανάγκες του κράτους μέλους και θα υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της κατάστασης, ενώ όλα τα άλλα κράτη μέλη θα συμβάλλουν μέσω μέτρων μετεγκατάστασης ή χορηγίας επιστροφής ή συνδυασμού των εν λόγω μέτρων. Όταν ένα κράτος μέλος είναι το ίδιο επωφελούμενο κράτος μέλος, δεν υποχρεούται να συνεισφέρει στην αλληλεγγύη. Τα κράτη μέλη αναφέρουν το είδος των συνεισφορών που θα παράσχουν στα σχέδια αλληλέγγυας αντίδρασης που αποστέλλονται στην Επιτροπή.

Επιπλέον, όταν η έκθεση για τη μεταναστευτική πίεση καταδεικνύει την ανάγκη για λήψη άλλων μέτρων αλληλεγγύης που αποσκοπούν στην ενίσχυση ικανοτήτων στον τομέα του ασύλου, της υποδοχής ή της επιστροφής ή μέτρων στον τομέα της εξωτερικής διάστασης για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών ροών, τα συνεισφέροντα κράτη μέλη μπορούν να δηλώνουν τα εν λόγω μέτρα στα οικεία σχέδια αλληλέγγυας αντίδρασης αντί της μετεγκατάστασης ή της χορηγίας επιστροφής. Τα εν λόγω μέτρα θα μπορούσαν να λάβουν διάφορες μορφές, όπως βοήθεια για τη δημιουργία βελτιωμένης ικανότητας υποδοχής, μεταξύ άλλων με υποδομές ή άλλα συστήματα για τη βελτίωση των συνθηκών υποδοχής των αιτούντων άσυλο. Επιπλέον, θα μπορούσαν να έχουν τη μορφή χρηματοδότησης για τη διαχείριση της κατάστασης του ασύλου και της μετανάστευσης σε συγκεκριμένη τρίτη χώρα η οποία δημιουργεί ιδιαίτερες μεταναστευτικές ροές προς ένα κράτος μέλος. Στον τομέα της επιστροφής, τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, οικονομική ή άλλη βοήθεια για υποδομές και εγκαταστάσεις που μπορεί να είναι αναγκαίες για τη βελτίωση της επιβολής των επιστροφών ή την παροχή υλικών ή μεταφορικών μέσων για τη διεκπεραίωση διαδικασιών. Όταν η Επιτροπή εκτιμά ότι οι συνεισφορές είναι αναλογικές

προς το μερίδιο του κράτους μέλους και συνάδουν με τους στόχους που καθορίζονται στο Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης, τότε αυτές θα προσδιορίζονται στην εκτελεστική πράξη.

Ωστόσο, αν οι δηλώσεις των κρατών μελών για μέτρα στον τομέα της ενίσχυσης ικανοτήτων ή της εξωτερικής διάστασης ανέρχονται σε ποσοστό άνω του 30 % του απαιτούμενου αριθμού ατόμων προς μετεγκατάσταση ή που υπόκεινται σε χορηγία επιστροφής, η Επιτροπή θα διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη συνεισφέρουν το ήμισυ του μεριδίου τους με τη μορφή αυτών των μέτρων.

Ένα κράτος μέλος μπορεί επίσης να ζητήσει μείωση του μεριδίου του κατά 10 % όταν μπορεί να αποδείξει ότι κατά τα προηγούμενα 5 έτη ήταν υπεύθυνο για πάνω από το διπλάσιο του μέσου όρου κατά κεφαλήν αιτήσεων διεθνούς προστασίας στην ΕΕ. Στη συνέχεια, το ποσοστό της μείωσης κατανέμεται αναλογικά μεταξύ των άλλων κρατών μελών.

Εκτελεστικές πράξεις της Επιτροπής σχετικά με τα μέτρα αλληλεγγύης

Εντός δύο εβδομάδων από την υποβολή των σχεδίων αλληλέγγυας αντίδρασης, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη που καθορίζει τα μέτρα αλληλεγγύης που πρέπει να λάβουν τα κράτη μέλη προς όφελος του κράτους μέλους που υφίσταται μεταναστευτική πίεση.

Η εκτελεστική πράξη καθορίζει τον συνολικό αριθμό των προσώπων προς μετεγκατάσταση και/ή που υπόκεινται σε χορηγία επιστροφής, λαμβάνοντας υπόψη τις ικανότητες και τις ανάγκες του επωφελούμενου κράτους μέλους στον τομέα του ασύλου και της επιστροφής που προσδιορίζονται στην αξιολόγηση, και ορίζει το μερίδιο κάθε κράτους μέλους βάσει κλείδας κατανομής προσαρμοσμένης σύμφωνα με τα αιτήματα των κρατών μελών τα οποία έχουν αποδείξει ότι πληρούν τις προϋποθέσεις για μείωση. Περιλαμβάνει επίσης τα μέτρα στον τομέα της ενίσχυσης ικανοτήτων, της επιχειρησιακής στήριξης ή τα μέτρα στην εξωτερική διάσταση που λαμβάνονται από συνεισφέρον κράτος μέλος αντί για τη μετεγκατάσταση ή τη χορηγία επιστροφής.

Η εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, σύμφωνα με το οποίο, για δεόντως αιτιολογημένους επιτακτικούς λόγους επείγουσας ανάγκης λόγω της κατάστασης της μεταναστευτικής πίεσης σε επωφελούμενα κράτη μέλη, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει άμεσα εφαρμοστέες εκτελεστικές πράξεις οι οποίες παραμένουν σε ισχύ για περίοδο που δεν υπερβαίνει το 1 έτος.

- **Γενικές διατάξεις για την αλληλεγγύη**

Φόρουμ αλληλεγγύης

Σε καταστάσεις μεταναστευτικής πίεσης, όπου οι συνεισφορές αλληλεγγύης που δηλώνουν τα κράτη μέλη στα σχέδια αλληλέγγυας αντίδρασης δεν αντιστοιχούν στις ανάγκες που προσδιορίζονται στην αξιολόγηση της μεταναστευτικής πίεσης, η Επιτροπή συγκαλεί το φόρουμ αλληλεγγύης, το οποίο δίνει στα κράτη μέλη την ευκαιρία να προσαρμόσουν την κατηγορία των συνεισφορών τους στα οικεία σχέδια αλληλέγγυας αντίδρασης.

Όταν οι προβλεπόμενες συνεισφορές αλληλεγγύης δεν επαρκούν για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της στήριξης αλληλεγγύης για τις αποβιβάσεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, η Επιτροπή συγκαλεί το φόρουμ αλληλεγγύης πριν εκδώσει την πρόσθετη εκτελεστική πράξη που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο.

Άλλες μορφές αλληλεγγύης

Ένα κράτος μέλος μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να ζητήσει εθελοντική στήριξη αλληλεγγύης από άλλα κράτη μέλη. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να καταβάλλει εθελοντικές συνεισφορές προς όφελος του εν λόγω κράτους μέλους, μεταξύ άλλων μέσω της μετεγκατάστασης αιτούντων διεθνή προστασία που υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*] ή παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν, σε εθελοντική βάση, να συνεισφέρουν με στόχο την ενίσχυση των ικανοτήτων των κρατών μελών στον τομέα του ασύλου, της υποδοχής και της επιστροφής, καθώς και στην εξωτερική διάσταση. Τα κράτη μέλη που έχουν συνεισφέρει ή σχεδιάζουν να συνεισφέρουν με μέτρα αλληλεγγύης ενημερώνουν την Επιτροπή μέσω της υποβολής σχεδίου στήριξης αλληλεγγύης που επισυνάπτεται στην παρούσα πρόταση. Όταν οι εθελοντικές αυτές συνεισφορές αντιστοιχούν στα μέτρα που ορίζονται σε εκτελεστική πράξη για τη μεταναστευτική πίεση, το επίπεδο των συνεισφορών των κρατών μελών θα αφαιρείται από το μερίδιο που αναφέρεται στην εκτελεστική πράξη.

Διαδικασία μετεγκατάστασης

Ο προτεινόμενος κανονισμός καθορίζει τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται πριν από και μετά τη μετεγκατάσταση και τις υποχρεώσεις τόσο του επωφελούμενου κράτους μέλους όσο και του κράτους μέλους μετεγκατάστασης. Οι υποχρεώσεις του επωφελούμενου κράτους μέλους περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με την ταυτοποίηση και την καταγραφή των ενδιαφερόμενων προσώπων με σκοπό τη μετεγκατάσταση, καθώς και την υποχρέωση να διασφαλίζεται ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη. Αν το επωφελούμενο κράτος μέλος καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο παρουσιάζει τέτοιο κίνδυνο για την ασφάλεια, το εν λόγω πρόσωπο δεν μετεγκαθίσταται. Όταν το πρόσωπο που πρόκειται να μετεγκατασταθεί είναι αιτών, το επωφελούμενο κράτος μέλος πρέπει, πριν από την εφαρμογή της διαδικασίας μετεγκατάστασης, να βεβαιωθεί καταρχάς ότι το ίδιο δεν μπορεί να προσδιοριστεί ως υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με τα κριτήρια για την επανένωση οικογενειών ή τη διαμονή/θεώρηση, σε περίπτωση που το εν λόγω πρόσωπο έχει ισχυρό δεσμό με το επωφελούμενο κράτος μέλος και δεν πρέπει να μετεγκατασταθεί αλλού. Στις υποχρεώσεις του κράτους μέλους μετεγκατάστασης περιλαμβάνεται η υποχρέωση μετεγκατάστασης προσώπου που δεν συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη και, όταν το πρόσωπο είναι αιτών, η υποχρέωση διεξαγωγής της διαδικασίας προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, σε περίπτωση που αυτή δεν πραγματοποιήθηκε στο επωφελούμενο κράτος μέλος. Όταν το πρόσωπο είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης πρέπει να χορηγεί αυτομάτως το αντίστοιχο καθεστώς που είχε χορηγήσει το επωφελούμενο κράτος μέλος, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι ο δικαιούχος διατηρεί το καθεστώς του και τα αντίστοιχα δικαιώματά του, ακόμη κι όταν μετεγκαθίσταται σε άλλο κράτος μέλος.

Διαδικασία χορηγίας επιστροφής

Ένα κράτος μέλος που δεσμεύεται να παράσχει χορηγία επιστροφής πρέπει να συμμετέχει και να συνεργάζεται στενά με το επωφελούμενο κράτος μέλος προκειμένου να καθορίζει τα ειδικά μέτρα στήριξης που είναι αναγκαία για τη διεκπεραίωση της επιστροφής των παρανόμως διαμενόντων ταυτοποιημένων υπηκόων τρίτων χωρών από το έδαφος του επωφελούμενου κράτους μέλους. Με βάση το αποτέλεσμα του συντονισμού μεταξύ των οικείων κρατών μελών, το κράτος μέλος-χορηγός θα λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη διευκόλυνση και την επιτυχή ολοκλήρωση των διαδικασιών επιστροφής, για παράδειγμα με την παροχή στήριξης για την εκούσια επιστροφή και επανένταξη, την καθοδήγηση ή υποστήριξη του πολιτικού διαλόγου με συγκεκριμένες τρίτες χώρες, τη διασφάλιση της ταυτοποίησης και της παράδοσης έγκυρων ταξιδιωτικών εγγράφων ή την οργάνωση των

πρακτικών ρυθμίσεων για επιχειρήσεις επιστροφής, όπως ναυλωμένων ή τακτικών πτήσεων. Σ' αυτό το στάδιο το επωφελούμενο κράτος μέλος παραμένει, ωστόσο, υπεύθυνο για τη διεκπεραίωση των διαδικασιών επιστροφής (π.χ. έκδοση της απόφασης επιστροφής, ένδικα μέσα) σε σχέση με τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και εφαρμόζει την οδηγία για την επιστροφή.

Τα κράτη μέλη-χορηγοί θα εφαρμόζουν τα μέτρα στήριξης κατά τη διάρκεια προκαθορισμένης χρονικής περιόδου, η οποία ορίζεται σε 8 μήνες. Η περίοδος αυτή αρχίζει από την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για την αλληλεγγύη σε καταστάσεις μεταναστευτικής πίεσης. Αν οι υπήκοοι τρίτων χωρών που λαμβάνουν χορηγία δεν υπόκεινται ακόμη σε απόφαση επιστροφής κατά την έκδοση της εκτελεστικής πράξης, η περίοδος υπολογίζεται από τη στιγμή έκδοσης της απόφασης επιστροφής, ή αν τα πρόσωπα υπέβαλαν ανεπιτυχώς αίτηση ασύλου και, κατά συνέπεια, έλαβαν απόφαση επιστροφής, από την ημερομηνία κατά την οποία οι υπήκοοι τρίτων χωρών δεν έχουν πλέον δικαίωμα παραμονής και δεν επιτρέπεται να παραμείνουν.

Όταν, παρά τις κοινές προσπάθειες των οικείων κρατών μελών, οι επιστροφές δεν έχουν ολοκληρωθεί επιτυχώς κατά τη λήξη της 8μηνης περιόδου, οι υπήκοοι τρίτων χωρών θα μεταφέρονται στο έδαφος του κράτους μέλους-χορηγού. Για τον σκοπό αυτό η διαδικασία που περιγράφεται στο προηγούμενο τμήμα θα πρέπει να εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών.

- **Χρηματοδοτική στήριξη**

Η πρόταση προβλέπει οικονομικά κίνητρα για τη μετεγκατάσταση. Θα χορηγείται χρηματοδοτική συνεισφορά ύψους 10 000 EUR ανά μετεγκαταστημένο πρόσωπο (μεταξύ άλλων μετά τη χορηγία επιστροφής σε περίπτωση που η επιστροφή απέτυχε). Η χρηματοδοτική συνεισφορά θα ανέρχεται σε 12 000 EUR όταν το μετεγκαταστημένο πρόσωπο είναι ασυνόδευτος ανήλικος. Επιπλέον, θα χορηγείται χρηματοδοτική συνεισφορά ύψους 500 EUR για την κάλυψη του κόστους μεταφοράς προσώπων σε σχέση με τη μετεγκατάσταση και με τις διαδικασίες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

- **Τροποποιήσεις σε άλλες νομοθετικές πράξεις**

Η πρόταση περιλαμβάνει τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης*], με σκοπό τη θέσπιση των δημοσιονομικών διατάξεων στις οποίες βασίζεται ο παρών προτεινόμενος κανονισμός.

Η πρόταση περιλαμβάνει επίσης τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ (οδηγία για τους επί μακρόν διαμένοντες). Για όσους χρήζουν προστασίας, η προοπτική απόκτησης του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος σε μικρότερο χρονικό διάστημα θα συμβάλλει σημαντικά στη διευκόλυνση της πλήρους και ταχείας ένταξης δικαιούχων διεθνούς προστασίας στο κράτος μέλος διαμονής. Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας θα πρέπει να μπορούν να αποκτούν το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος στο κράτος μέλος που τους χορήγησε διεθνή προστασία ύστερα από τρία έτη νόμιμης και αδιάλειπτης διαμονής στο εν λόγω κράτος μέλος, ενώ, όσον αφορά τις άλλες προϋποθέσεις για την απόκτηση του καθεστώτος, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας υπόκεινται στις ίδιες προϋποθέσεις με τους άλλους υπηκόους τρίτων χωρών.

5.3. Εξορθολογισμός της διαδικασίας προσδιορισμού της ευθύνης και βελτίωση της αποδοτικότητάς της

Με σκοπό να διασφαλιστεί ότι η διαδικασία προσδιορισμού της ευθύνης για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας διεξάγεται με ομαλό και βιώσιμο τρόπο, ότι πληροί τον στόχο της ταχείας πρόσβασης στη διαδικασία εξέτασης και στην παροχή προστασίας για όσους

χρήζουν προστασίας, και ότι αποθαρρύνονται οι μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις, προτείνονται ορισμένες βελτιώσεις στο σύστημα, και ειδικότερα:

- Η υποχρέωση του αιτούντος να υποβάλει αίτηση στο κράτος μέλος πρώτης παράτυπης εισόδου ή, σε περίπτωση νόμιμης διαμονής, στο εν λόγω κράτος μέλος, όπως προτάθηκε το 2016. Στη συνέχεια, ο αιτών πρέπει να είναι παρών στο εν λόγω κράτος μέλος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας προσδιορισμού και στο υπεύθυνο κράτος μέλος μετά τον προσδιορισμό. Στόχος είναι η διασφάλιση της ομαλής διαχείρισης των ροών, ο ευκολότερος προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους και, ως εκ τούτου, η ταχύτερη πρόσβαση στη διαδικασία χορήγησης διεθνούς προστασίας, καθώς και η πρόληψη μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων. Με την εν λόγω τροποποίηση διευκρινίζεται ότι ο αιτών δεν έχει το δικαίωμα να επιλέγει το κράτος μέλος στο οποίο θα υποβληθεί η αίτηση ούτε το κράτος μέλος που θα είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την εν λόγω υποχρέωση, ο αιτών θα δικαιούται παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής μόνο στον τόπο στον οποίο υποχρεούται να βρίσκεται.
- Τα πρόσωπα στα οποία χορηγείται άμεση προστασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου*] περιλαμβάνονται στον ορισμό του αιτούντος, ώστε να διασφαλίζεται ότι, ακόμη κι αν οι αιτήσεις τους εκκρεμούν (έχουν ανασταλεί), το κράτος μέλος που χορήγησε το εν λόγω καθεστώς προστασίας δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωσή του να προσδιορίσει το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης και να τηρεί τα κριτήρια και τους μηχανισμούς που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Όταν ένα άλλο κράτος μέλος προσδιορίζεται ως υπεύθυνο, η άμεση προστασία θα πρέπει να παύει όταν πραγματοποιείται η μεταφορά. Αν τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα μετακινηθούν σε άλλα κράτη μέλη και υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας εκεί, το υπεύθυνο κράτος μέλος θα είναι επίσης υποχρεωμένο να τα αναλάβει εκ νέου σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
- Όπως προτάθηκε το 2016, πριν από την εφαρμογή των κριτηρίων για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, ο κανονισμός θεσπίζει την υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν ότι ένα πρόσωπο δεν αποτελεί κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη κράτους μέλους πριν από την εκτέλεση της μεταφοράς. Η υποχρέωση αυτή ισχύει για κάθε πρόσωπο που υπόκειται στις διαδικασίες που ορίζονται στον κανονισμό, ακόμη κι αν το πρόσωπο δεν υποβλήθηκε σε έλεγχο διαλογής ή, για οποιονδήποτε άλλο λόγο, σε έλεγχο ασφαλείας. Εναπόκειται στο πρώτο κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε η αίτηση να αξιολογήσει κατά πόσο υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι ο αιτών συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη κράτους μέλους πριν από την εφαρμογή των κριτηρίων ευθύνης. Αν από την αξιολόγηση προκύψει ότι ο αιτών παρουσιάζει κίνδυνο για την ασφάλεια, το εν λόγω κράτος μέλος καθίσταται υπεύθυνο κράτος μέλος. Σε περίπτωση που το ενδιαφερόμενο πρόσωπο παρουσιάζει κίνδυνο για την ασφάλεια μετά τον προσδιορισμό της ευθύνης, η μεταφορά μπορεί να πραγματοποιηθεί υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται η ειδική διάταξη που αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με την ασφάλεια.
- Η απαίτηση συνεργασίας των αιτούντων ενισχύεται με σκοπό να διασφαλίζεται ότι οι αρχές διαθέτουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους και του κατά πόσον ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για διεθνή προστασία, καθώς και για την αποτροπή της καταστρατήγησης των κανόνων, ιδίως της διαφυγής. Ο κανονισμός προβλέπει αναλογικές υποχρεώσεις των αιτούντων

για την έγκαιρη παροχή όλων των στοιχείων και πληροφοριών για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, καθώς και όσον αφορά τη συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Αναφέρεται επίσης ρητά ότι οι αιτούντες έχουν υποχρέωση να είναι παρόντες και διαθέσιμοι στις αρχές του οικείου κράτους μέλους και να τηρούν την απόφαση μεταφοράς. Η μη τήρηση των νομικών υποχρεώσεων που προβλέπονται στον κανονισμό θα έχει αναλογικές διαδικαστικές συνέπειες για τον αιτούντα, όπως για παράδειγμα άρνηση να γίνουν δεκτά στοιχεία που αδικαιολόγητα υποβλήθηκαν εκπρόθεσμα.

- Ο κανονισμός διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της ενημέρωσης που πρέπει να παρέχεται στους αιτούντες. Η προσωπική συνέντευξη έχει ως στόχο να διευκολύνει τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, συμβάλλοντας στη συγκέντρωση όλων των αναγκαίων πληροφοριών. Ωστόσο, δεν θα πρέπει να οδηγεί σε καθυστέρηση της διαδικασίας στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αιτών έχει διαφύγει ή έχουν ήδη παρασχεθεί επαρκή στοιχεία.
- Ο κανόνας σύμφωνα με τον οποίο τα κριτήρια καθορίζονται με βάση την κατάσταση που επικρατούσε τη στιγμή κατά την οποία ο αιτών υπέβαλε την αίτησή του για πρώτη φορά σε κράτος μέλος εφαρμόζεται πλέον σε όλα τα κριτήρια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τα μέλη της οικογένειας και τους ανηλίκους. Μια σαφής καταληκτική προθεσμία για την παροχή των σχετικών στοιχείων θα καταστήσει δυνατή την ταχεία αξιολόγηση και λήψη απόφασης.
- Ο κανονισμός διατηρεί τον διευρυμένο ορισμό των μελών της οικογένειας που προτάθηκε το 2016 με δύο τρόπους: με 1) τη συμπερίληψη του/της αδελφού/-ής ή των αδελφών του αιτούντος και με 2) τη συμπερίληψη των οικογενειακών σχέσεων που δημιουργήθηκαν μετά την αναχώρηση από τη χώρα καταγωγής, αλλά πριν από την άφιξη στο έδαφος του κράτους μέλους. Τα αδέλφια συνιστούν μια στοχευμένη αλλά σημαντική κατηγορία, για την οποία είναι σχετικά εύκολο να αποδειχθεί και να ελεγχθεί η οικογενειακή σχέση και, ως εκ τούτου, η πιθανότητα κατάχρησης είναι χαμηλή. Η διεύρυνση του ορισμού προκειμένου να καλυφθούν οι οικογένειες που σχηματίσθηκαν κατά τη διάρκεια της διέλευσης αντικατοπτρίζει τα πρόσφατα μεταναστευτικά φαινόμενα, όπως είναι οι περιπτώσεις μακράς διαμονής εκτός της χώρας καταγωγής πριν από την άφιξη στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των στρατοπέδων προσφύγων. Αυτές οι στοχευμένες διευρύνσεις του ορισμού της οικογένειας αποσκοπούν στην εξασφάλιση ενός ουσιαστικού δεσμού μεταξύ του ενδιαφερόμενου προσώπου και του υπεύθυνου κράτους μέλους, ενώ λαμβάνονται επίσης υπόψη οι ευρύτερες συνέπειες για τις σχετικές οικογένειες· ως εκ τούτου, αναμένεται να μειωθεί ο κίνδυνος μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων ή διαφυγής για τα πρόσωπα που καλύπτονται από τους διευρυμένους κανόνες.
- Οι κανόνες σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία που απαιτούνται για τον προσδιορισμό της ευθύνης καθίστανται πιο ευέλικτοι, ιδίως για να διευκολυνθεί η αποτελεσματική επανένωση οικογενειών. Κατά συνέπεια, πρέπει να διασαφηνιστεί ότι οι τυπικές αποδείξεις, όπως πρωτότυπα αποδεικτικά έγγραφα και έλεγχος DNA, δεν θα πρέπει να είναι αναγκαίες σε περιπτώσεις που οι έμμεσες αποδείξεις είναι συνεκτικές, επαληθεύσιμες και επαρκώς λεπτομερείς για τον προσδιορισμό της ευθύνης.
- Προτείνονται ορισμένες τροποποιήσεις για τον εξορθολογισμό και την ενίσχυση των κριτηρίων ευθύνης που ορίζονται στα άρθρα 19, 21 και 22. Προκειμένου να ενισχυθεί η σταθερότητα του συστήματος, στο άρθρο 19 αποσαφηνίζονται τα κριτήρια ευθύνης όσον αφορά τις θεωρήσεις και τα έγγραφα διαμονής και παρατείνεται η εφαρμογή τους σε 3 έτη αντίστοιχα. Ομοίως, στο άρθρο 21 σχετικά με την παράτυπη είσοδο, η ρήτρα παύσης της ευθύνης μετά από 12 μήνες από την παράτυπη είσοδο παρατείνεται σε 3 έτη, ενώ η ρήτρα σχετικά με την παράνομη διαμονή διαγράφηκε, δεδομένου ότι η εν

λόγω διάταξη αποδείχθηκε περίπλοκη ως προς την εφαρμογή της στην πράξη λόγω της δυσκολίας παροχής των απαραίτητων αποδείξεων. Όσον αφορά το κριτήριο της εισόδου χωρίς υποχρέωση θεώρησης, η εξαίρεση για τις μεταγενέστερες εισόδους σε κράτη μέλη στα οποία δεν υφίσταται η ανάγκη θεώρησης για την είσοδο διαγράφηκε επίσης, σύμφωνα με την προσέγγιση ότι το κράτος μέλος πρώτης εισόδου πρέπει, κατά κανόνα, να είναι υπεύθυνο και για την αποτροπή των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων μετά την είσοδο.

- Επιπλέον, προστίθεται ένα νέο κριτήριο σχετικά με την κατοχή διπλώματος ή τίτλου που έχει εκδοθεί από εκπαιδευτικό ίδρυμα εγκατεστημένο σε κράτος μέλος, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η αίτηση του αιτούντος μπορεί να εξεταστεί από κράτος μέλος στο οποίο έχει ουσιαστικούς δεσμούς. Το εν λόγω δίπλωμα ή τίτλος θα πρέπει να αντιπροσωπεύει, τουλάχιστον, σπουδές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ισοδύναμης με το επίπεδο 2 της Διεθνούς Τυποποιημένης Ταξινόμησης της Εκπαίδευσης, τις οποίες προσφέρει εκπαιδευτικό ίδρυμα ή ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που ορίζεται στην οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[35], σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή τη διοικητική πρακτική των κρατών μελών.
- Ο κανονισμός θεσπίζει συντομότερες προθεσμίες για τα διάφορα στάδια της διαδικασίας προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία προσδιορισμού και να παρασχεθεί ταχύτερα πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου για τον αιτούντα. Αυτό αφορά τις προθεσμίες για την υποβολή και την απάντηση σε αίτημα αναδοχής, εξαιρουμένων των ασυνόδευτων ανηλίκων, σε κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης και σε λήψη απόφασης μεταφοράς.
- Η λήξη των προθεσμιών θα οδηγήσει μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις σε μετατόπιση της ευθύνης μεταξύ των κρατών μελών. Η εν λόγω μετατόπιση φαίνεται ότι ενθάρρυνε την καταστρατήγηση των κανόνων και την παρεμπόδιση της διαδικασίας. Ως εκ τούτου, έχουν διαγραφεί οι κανόνες που οδηγούν σε μετατόπιση της ευθύνης όταν έχει παρέλθει η προθεσμία για την αποστολή κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης, καθώς και οι κανόνες που οδηγούν στην παύση ή τη μετατόπιση της ευθύνης λόγω της συμπεριφοράς του αιτούντος. Αν ο αιτών διαφύγει από κράτος μέλος προκειμένου να αποφύγει τη μεταφορά στο υπεύθυνο κράτος μέλος, το κράτος μέλος που προβαίνει στη μεταφορά θα είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει τον υπολειπόμενο χρόνο της εξάμηνης προθεσμίας για την εκτέλεση της μεταφοράς από τη στιγμή που ο αιτών τεθεί εκ νέου στη διάθεση των αρχών.
- Όπως προτάθηκε το 2016, τα αιτήματα εκ νέου ανάληψης έχουν μετατραπεί σε απλές κοινοποιήσεις εκ νέου ανάληψης, δεδομένου ότι το υπεύθυνο κράτος μέλος θα εμφανιστεί ως σύμπτωση (θετικό αποτέλεσμα) στο Eurodac. Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η κοινοποίηση θα έχει τώρα τη δυνατότητα να αντιταχθεί ταχέως στην κοινοποίηση με την αιτιολογία ότι εφαρμόζονται οι περιορισμένοι κανόνες για τη μετατόπιση και την παύση της ευθύνης, ήτοι σε περίπτωση που άλλο κράτος μέλος δεν μετέφερε εγκαίρως το πρόσωπο στο υπεύθυνο κράτος μέλος, που εφάρμοσε τη ρήτρα διακριτικής ευχέρειας ή που το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εγκατέλειψε το έδαφος των κρατών μελών σύμφωνα με απόφαση επιστροφής. Αυτό θα αποτελέσει σημαντικό εργαλείο για την αντιμετώπιση μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων, δεδομένου ότι, επί

[35] Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα και την απασχόληση των εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pair) (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 21).

του παρόντος, τα αιτήματα εκ νέου ανάληψης υπερισχύουν αριθμητικά των αιτημάτων αναδοχής.

- Προστέθηκε η υποχρέωση του υπεύθυνου κράτους μέλους να δέχεται την επιστροφή δικαιούχου διεθνούς προστασίας ή επανεγκατεστημένου προσώπου που υπέβαλε αίτηση ή βρίσκεται παράτυπα σε άλλο κράτος μέλος. Η εν λόγω υποχρέωση θα παράσχει στα κράτη μέλη το αναγκαίο νομικό μέσο για την εκτέλεση των μεταφορών επιστροφής, το οποίο είναι σημαντικό για να περιοριστούν οι μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις.
- Οι κανόνες για τα μέσα έννομης προστασίας έχουν προσαρμοστεί προκειμένου να επιταχυνθεί σημαντικά και να εναρμονιστεί η διαδικασία ένδικου μέσου. Εκτός από την αποσαφήνιση του δικαιώματος του αιτούντος να ζητήσει ανασταλτικό αποτέλεσμα απόφασης μεταφοράς κατά τη διάρκεια ένδικου μέσου ή επανεξέτασης, η πρόταση προβλέπει ειδική, σύντομη προθεσμία για τη λήψη τέτοιων αποφάσεων από τα δικαστήρια.
- Η διαδικασία συνδιαλλαγής ως μηχανισμός επίλυσης διαφορών, η οποία δεν έχει χρησιμοποιηθεί επίσημα από τότε που προβλέφθηκε στη σύμβαση του Δουβλίνου το 1990 (αν και σε ελαφρώς διαφορετική μορφή), έχει τροποποιηθεί για να καταστεί πιο λειτουργική και να γίνει ευκολότερη η χρήση της.
- Οι στόχοι του υφιστάμενου μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης και ετοιμότητας θα τεθούν υπ' ευθύνη του νέου Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, όπως ορίζεται ιδίως στο κεφάλαιο 5 για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση και στο κεφάλαιο 6 για την επιχειρησιακή και τεχνική συνδρομή στην πρόταση σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. Ως εκ τούτου, η διαγραφή του εν λόγω μηχανισμού, η οποία προτάθηκε το 2016, διατηρήθηκε στον παρόντα κανονισμό.
- Ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο συγκροτεί και διευκολύνει ένα δίκτυο υπεύθυνων μονάδων, προκειμένου να ενισχυθεί η πρακτική συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με όλα τα θέματα που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων σχετικά με την ανάπτυξη πρακτικών εργαλείων και την καθοδήγηση.
- Όσον αφορά τους ασυνόδευτους ανηλίκους, η πρόταση διευκρινίζει ότι υπεύθυνο θα είναι το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο ο ανήλικος υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας, εκτός εάν αποδειχθεί ότι αυτό δεν είναι προς το μείζον συμφέρον του ανηλίκου. Ο εν λόγω κανόνας θα επιτρέπει τον ταχύ προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους και, ως εκ τούτου, θα καθιστά δυνατή την άμεση πρόσβαση στη διαδικασία για την ευάλωτη αυτή πληθυσμιακή ομάδα αιτούντων, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την πρόταση για πιο σύντομες προθεσμίες.
- Η διάταξη σχετικά με τις εγγυήσεις για τους ασυνόδευτους ανηλίκους προσαρμόστηκε προκειμένου η αξιολόγηση του μείζονος συμφέροντος του παιδιού να καταστεί πιο λειτουργική. Ως εκ τούτου, πριν από τη μεταφορά ασυνόδευτου ανηλίκου σε άλλο κράτος μέλος, το κράτος μέλος που προβαίνει στη μεταφορά διασφαλίζει ότι το εν λόγω κράτος μέλος θα λάβει αμελλητί τα απαραίτητα μέτρα δυνάμει του κανονισμού για τη διαδικασία ασύλου και της οδηγίας για τις συνθήκες υποδοχής. Προβλέπεται επίσης ότι πριν από οποιαδήποτε απόφαση μεταφοράς ασυνόδευτου ανηλίκου πρέπει να προηγείται αξιολόγηση του μείζονος συμφέροντός του, στην οποία πρέπει να προβαίνει σε σύντομο χρονικό διάστημα ειδικευμένο προσωπικό.

2020/0279 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου και του προτεινόμενου κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 78 παράγραφος 2 στοιχείο ε) και το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[36],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών[37],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Ένωση, για τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, θα πρέπει να διασφαλίζει την απουσία ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα για τα πρόσωπα και να χαράσσει κοινή πολιτική για το άσυλο, τη μετανάστευση και τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης, βασισμένη στην αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών, η οποία είναι δίκαιη έναντι των υπηκόων τρίτων χωρών.

(2) Για τον σκοπό αυτό απαιτείται μια συνολική προσέγγιση με στόχο την ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών, η οποία θα πρέπει να συνδυάζει την πολιτική στους τομείς της διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης και στις σχέσεις με τις οικείες τρίτες χώρες, αναγνωρίζοντας ότι η αποτελεσματικότητα μιας τέτοιας προσέγγισης εξαρτάται από την από κοινού αντιμετώπιση όλων των συνιστωσών με ολοκληρωμένο τρόπο.

(3) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συμβάλει στην εν λόγω συνολική προσέγγιση με τον καθορισμό κοινού πλαισίου για τις δράσεις της Ένωσης και των κρατών μελών στον τομέα των πολιτικών διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης, διαμορφώνοντας την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών σύμφωνα με το άρθρο 80 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

[36] ΕΕ C , , σ. .
[37] ΕΕ C , , σ. .

(στο εξής: ΣΛΕΕ). Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, μεταξύ άλλων για να παρέχουν πρόσβαση στη διεθνή προστασία και σε κατάλληλες συνθήκες υποδοχής σε όσους το έχουν ανάγκη, για να καθιστούν δυνατή την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας, για να επιστρέφουν τους παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών, για να αποτρέπουν την παράτυπη μετανάστευση και τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις και για να παρέχουν στήριξη σε άλλα κράτη μέλη με τη μορφή συνεισφορών αλληλεγγύης, συμβάλλοντας στη συνολική προσέγγιση.

(4) Το κοινό πλαίσιο θα πρέπει να συνενώνει τη διαχείριση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και του συστήματος μεταναστευτικής πολιτικής. Στόχος της μεταναστευτικής πολιτικής θα πρέπει να είναι η διασφάλιση της αποδοτικής διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών, η δίκαιη μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στα κράτη μέλη και η ενίσχυση των μέτρων για την αποτροπή και την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης και της παράνομης διακίνησης μεταναστών.

(5) Το κοινό πλαίσιο είναι αναγκαίο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αυξανόμενων μικτών αφίξεων ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας και εκείνων που δεν χρήζουν διεθνούς προστασίας, ενώ παράλληλα αναγνωρίζεται ότι η πρόκληση των παράτυπων αφίξεων μεταναστών στην Ένωση δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζεται από μεμονωμένα κράτη μέλη, αλλά από την Ένωση στο σύνολό της. Για να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν τα απαραίτητα εργαλεία για την αποτελεσματική διαχείριση αυτής της πρόκλησης, εκτός από τους αιτούντες διεθνή προστασία θα πρέπει και οι παράτυποι μετανάστες να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, τα πρόσωπα που επανεγκαθίστανται ή γίνονται δεκτά, καθώς και τα πρόσωπα στα οποία χορηγείται άμεση προστασία.

(6) Προκειμένου οι δράσεις και τα μέτρα που λαμβάνονται από την Ένωση και τα κράτη μέλη που ενεργούν μέσα στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους να απηχούν το σύνολο της προσέγγισης της διοίκησης και να εξασφαλίζεται η συνοχή και η αποτελεσματικότητά τους, είναι αναγκαία η ολοκληρωμένη χάραξη πολιτικής στον τομέα της διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένων τόσο των εσωτερικών όσο και των εξωτερικών συνιστωσών της, που αποτελούν μέρος της συνολικής προσέγγισης.

(7) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους και υποδομές για την αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης και θα πρέπει να εξασφαλίζουν τον κατάλληλο συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών, καθώς και με τις εθνικές αρχές των άλλων κρατών μελών.

(8) Η Επιτροπή, η οποία υιοθετεί στρατηγική προσέγγιση, θα πρέπει να εγκρίνει μια ευρωπαϊκή στρατηγική για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης με σκοπό την εφαρμογή των πολιτικών για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης. Η στρατηγική θα πρέπει να βασίζεται σε σχετικές εκθέσεις και αναλύσεις που εκπονούν οι οργανισμοί της Ένωσης και στις εθνικές στρατηγικές των κρατών μελών.

(9) Οι εθνικές στρατηγικές των κρατών μελών θα πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης και την εφαρμογή των αρχών της

ολοκληρωμένης χάραξης πολιτικής, της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών του παρόντος κανονισμού και των νομικών υποχρεώσεων που απορρέουν απ' αυτόν σε εθνικό επίπεδο.

(10) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ύπαρξη αποτελεσματικού συστήματος παρακολούθησης για τη διασφάλιση της εφαρμογής του κεκτημένου στον τομέα του ασύλου, τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που διενεργείται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και τον Frontex, της αξιολόγησης που διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 1053/2013 και της αξιολόγησης που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής*] θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη στις εν λόγω στρατηγικές.

(11) Λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η Ένωση είναι προετοιμασμένη και ικανή να προσαρμόζεται στην εξελισσόμενη και αναπτυσσόμενη πραγματικότητα της διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης, η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει ετησίως έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης, στην οποία θα περιγράφεται η πιθανή εξέλιξη της μεταναστευτικής κατάστασης και η ετοιμότητα της Ένωσης και των κρατών μελών να ανταποκριθούν και να προσαρμοστούν σ' αυτήν. Επιπλέον, η έκθεση θα πρέπει να περιλαμβάνει τα αποτελέσματα της υποβολής εκθέσεων σχετικά με την παρακολούθηση που προβλέπεται στις εθνικές στρατηγικές και θα πρέπει να προτείνει βελτιώσεις όπου υπάρχουν εμφανείς αδυναμίες.

(12) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ύπαρξη των απαραίτητων εργαλείων για να βοηθηθούν τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που ενδέχεται να ανακύψουν λόγω της παρουσίας στο έδαφός τους υπηκόων τρίτων χωρών που είναι ευάλωτοι αιτούντες διεθνή προστασία, ανεξάρτητα από το πώς διήλθαν τα εξωτερικά σύνορα, η έκθεση θα πρέπει επίσης να αναφέρει κατά πόσο τα εν λόγω κράτη μέλη αντιμετωπίζουν τέτοιες προκλήσεις. Τα εν λόγω κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να βασίζονται στη χρήση της δεξαμενής αλληλεγγύης για τη μετεγκατάσταση ευάλωτων ατόμων.

(13) Για την αποτελεσματική εφαρμογή του κοινού πλαισίου και για τον εντοπισμό των κενών, την αντιμετώπιση των προκλήσεων και την πρόληψη της συσσώρευσης μεταναστευτικής πίεσης, η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί και να υποβάλλει τακτικά εκθέσεις σχετικά με τη μεταναστευτική κατάσταση.

(14) Η αποτελεσματική πολιτική επιστροφής αποτελεί ουσιώδες στοιχείο ενός εύρυθμου συστήματος διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης στην Ένωση, στο πλαίσιο του οποίου όσοι δεν έχουν το δικαίωμα να παραμείνουν στο έδαφος της Ένωσης θα πρέπει να επιστρέψουν. Δεδομένου ότι σημαντικός αριθμός των αιτήσεων διεθνούς προστασίας μπορεί να θεωρηθούν αβάσιμες, είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της πολιτικής για την επιστροφή. Με την αύξηση της αποτελεσματικότητας των επιστροφών και τη μείωση των αποκλίσεων μεταξύ των διαδικασιών ασύλου και επιστροφής, η πίεση στο σύστημα ασύλου θα μειωθεί, διευκολύνοντας έτσι την εφαρμογή των κανόνων για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση των εν λόγω αιτήσεων και συμβάλλοντας στην αποτελεσματική πρόσβαση σε διεθνή προστασία για όσους το έχουν ανάγκη.

(15) Για να ενισχυθεί η συνεργασία με τρίτες χώρες στον τομέα της επιστροφής και της επανεισδοχής των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί ένας νέος μηχανισμός, ο οποίος θα περιλαμβάνει όλες τις σχετικές πολιτικές και τα εργαλεία της ΕΕ, και να βελτιωθεί ο συντονισμός των διαφόρων

δράσεων σε διάφορους τομείς πολιτικής εκτός της μετανάστευσης, τις οποίες μπορούν να αναλάβουν η Ένωση και τα κράτη μέλη για τον σκοπό αυτό. Ο εν λόγω μηχανισμός θα πρέπει να βασίζεται στην ανάλυση που διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[38] ή σε κάθε άλλη διαθέσιμη πληροφορία, και να λαμβάνει υπόψη τις συνολικές σχέσεις της Ένωσης με την τρίτη χώρα. Ο μηχανισμός θα πρέπει επίσης να χρησιμεύει για τη στήριξη της υλοποίησης της χορηγίας επιστροφής.

(16) Προκειμένου να διασφαλιστεί η δίκαιη κατανομή ευθυνών και η ισορροπία των προσπαθειών μεταξύ των κρατών μελών, θα πρέπει να θεσπιστεί αποτελεσματικός μηχανισμός αλληλεγγύης ο οποίος θα διασφαλίζει την ταχεία πρόσβαση των αιτούντων στις διαδικασίες χορήγησης διεθνούς προστασίας. Ένας τέτοιος μηχανισμός θα πρέπει να προβλέπει διάφορα είδη μέτρων αλληλεγγύης και θα πρέπει να είναι ευέλικτος και ικανός να προσαρμόζεται στην εξελισσόμενη φύση των μεταναστευτικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει ένα κράτος μέλος.

(17) Δεδομένης της ανάγκης να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία του μηχανισμού αλληλεγγύης που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να συσταθεί φόρουμ αλληλεγγύης στο οποίο θα συμμετέχουν εκπρόσωποι όλων των κρατών μελών και το οποίο θα συγκαλεί η Επιτροπή.

(18) Δεδομένων των ειδικών χαρακτηριστικών των αποβιβάσεων που προκύπτουν στο πλαίσιο επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης που διεξάγονται από κράτη μέλη ή ιδιωτικούς οργανισμούς, είτε υπό την καθοδήγηση των κρατών μελών είτε αυτόνομα στο πλαίσιο της μετανάστευσης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει ειδική διαδικασία που θα εφαρμόζεται στα άτομα που αποβιβάζονται μετά τις επιχειρήσεις αυτές, ανεξάρτητα από το αν υπάρχει κατάσταση μεταναστευτικής πίεσης.

(19) Δεδομένου του επαναλαμβανόμενου χαρακτήρα των αποβιβάσεων μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης στις διάφορες μεταναστευτικές διαδρομές, η ετήσια έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης θα πρέπει να περιλαμβάνει τις βραχυπρόθεσμες προβλέψεις αποβιβάσεων από τις εν λόγω επιχειρήσεις και την αλληλέγγυα αντίδραση που απαιτείται ώστε να παρασχεθεί συνεισφορά για τις ανάγκες των κρατών μελών αποβίβασης. Η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει εκτελεστική πράξη για τη θέσπιση δεξαμενής μέτρων αλληλεγγύης (στο εξής: δεξαμενή αλληλεγγύης) με σκοπό την παροχή βοήθειας στο κράτος μέλος αποβίβασης για την αντιμετώπιση των προκλήσεων των εν λόγω αποβιβάσεων. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη μετεγκατάσταση αιτούντων διεθνή προστασία που δεν υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα ή μέτρα για την ενίσχυση των ικανοτήτων στον τομέα του ασύλου, της υποδοχής και της επιστροφής, ή την επιχειρησιακή υποστήριξη, ή μέτρα στην εξωτερική διάσταση.

(20) Προκειμένου να υπάρξει έγκαιρη ανταπόκριση στην ειδική κατάσταση που δημιουργείται από τις αποβιβάσεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, η Επιτροπή, με τη βοήθεια των οργανισμών της Ένωσης, θα πρέπει να διευκολύνει την ταχεία μετεγκατάσταση των επιλέξιμων αιτούντων διεθνή προστασία που δεν υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα. Υπό τον συντονισμό της Επιτροπής, ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής θα πρέπει να καταρτίζουν τον κατάλογο των

[38] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων) (ΕΕ L 243 της 15.9.2009, σ. 1).

επιλέξιμων προς μετεγκατάσταση προσώπων, αναφέροντας την κατανομή των εν λόγω προσώπων μεταξύ των συνεισφερόντων κρατών μελών.

(21) Τα πρόσωπα που αποβιβάζονται θα πρέπει να κατανέμονται αναλογικά μεταξύ των κρατών μελών.

(22) Η συνολική συνεισφορά κάθε κράτους μέλους στη δεξαμενή αλληλεγγύης θα πρέπει να καθορίζεται με δηλώσεις από τα κράτη μέλη των μέτρων με τα οποία επιθυμούν να συνεισφέρουν. Όταν οι συνεισφορές των κρατών μελών δεν επαρκούν για την παροχή βιώσιμης απάντησης αλληλεγγύης, η Επιτροπή θα εξουσιοδοτείται να εκδώσει εκτελεστική πράξη που θα καθορίζει τον συνολικό αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών που θα καλυφθούν από τη μετεγκατάσταση και το ποσοστό του αριθμού αυτού για κάθε κράτος μέλος, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με κλείδα κατανομής με βάση τον πληθυσμό και το ΑΕΠ κάθε κράτους μέλους. Σε περίπτωση που οι δηλώσεις των κρατών μελών για τη λήψη μέτρων στον τομέα της ενίσχυσης ικανοτήτων ή της εξωτερικής διάστασης θα οδηγούσαν σε έλλειμμα άνω του 30 % του συνολικού αριθμού των μετεγκαταστάσεων που προσδιορίζονται στην έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να προσαρμόζει τις συνεισφορές των εν λόγω κρατών μελών, τα οποία στη συνέχεια θα πρέπει να συνεισφέρουν το ήμισυ του μεριδίου τους που υπολογίζεται σύμφωνα με την κλείδα κατανομής είτε με τη μορφή μετεγκατάστασης είτε, όταν αυτό υποδεικνύεται, με τη μορφή χορηγίας επιστροφής.

(23) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα στήριξης είναι διαθέσιμα ανά πάσα στιγμή για την αντιμετώπιση της ειδικής κατάστασης των αποβιβάσεων μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, σε περίπτωση που οι αποβιβάσεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης έχουν φτάσει το 80 % της δεξαμενής αλληλεγγύης για ένα ή περισσότερα από τα επωφελούμενα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει τροποποιημένες εκτελεστικές πράξεις για την αύξηση του συνολικού αριθμού των συνεισφορών κατά 50 %.

(24) Ο μηχανισμός αλληλεγγύης θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίζει καταστάσεις μεταναστευτικής πίεσης, ιδίως για τα κράτη μέλη τα οποία, λόγω της γεωγραφικής τους θέσης, είναι εκτεθειμένα ή ενδέχεται να εκτεθούν σε μεταναστευτική πίεση. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει έκθεση στην οποία θα προσδιορίζεται κατά πόσο ένα κράτος μέλος βρίσκεται υπό μεταναστευτική πίεση και θα καθορίζονται τα μέτρα που θα μπορούσαν να στηρίξουν το εν λόγω κράτος μέλος για την αντιμετώπιση της κατάστασης μεταναστευτικής πίεσης.

(25) Η Επιτροπή, όταν αξιολογεί κατά πόσο ένα κράτος μέλος υφίσταται μεταναστευτική πίεση βάσει ευρείας ποιοτικής αξιολόγησης, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη ευρύ φάσμα παραγόντων, μεταξύ άλλων τον αριθμό των αιτούντων άσυλο, τις παράτυπες διελεύσεις των συνόρων, τις αποφάσεις επιστροφής που εκδίδονται και επιβάλλονται, καθώς και τις σχέσεις με τις οικείες τρίτες χώρες. Η αλληλέγγυα αντίδραση θα πρέπει να σχεδιάζεται κατά περίπτωση, ώστε να είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες του οικείου κράτους μέλους.

(26) Μόνο πρόσωπα που είναι πιθανότερο να έχουν δικαίωμα διαμονής στην Ένωση θα πρέπει να μετεγκαθίστανται. Επομένως, το πεδίο εφαρμογής της μετεγκατάστασης αιτούντων διεθνή προστασία περιορίζεται σε όσους δεν υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*].

(27) Ο μηχανισμός αλληλεγγύης θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει μέτρα για την προώθηση της δίκαιης κατανομής ευθυνών και της ισορροπίας των προσπαθειών μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της επιστροφής. Μέσω της χορηγίας επιστροφής, ένα κράτος μέλος θα πρέπει να δεσμεύεται να στηρίξει ένα άλλο κράτος μέλος που υφίσταται μεταναστευτική πίεση κατά την εκτέλεση των αναγκαίων δραστηριοτήτων για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, λαμβάνοντας υπόψη ότι το επωφελούμενο κράτος μέλος παραμένει υπεύθυνο για την εκτέλεση της επιστροφής ενόσω τα άτομα βρίσκονται στο έδαφός του. Αν οι εν λόγω δραστηριότητες έχουν αποτύχει μετά την παρέλευση 8 μηνών, τα κράτη μέλη-χορηγοί θα πρέπει να μεταφέρουν τα εν λόγω πρόσωπα σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό και να εφαρμόζουν την οδηγία 2008/115/ΕΚ· κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη μπορούν να αναγνωρίζουν την απόφαση επιστροφής που εκδίδεται από το επωφελούμενο κράτος μέλος κατ' εφαρμογή της οδηγίας 2001/40 του Συμβουλίου[39]. Η χορηγία επιστροφής θα πρέπει να αποτελεί μέρος του κοινού συστήματος της ΕΕ για τις επιστροφές, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρησιακής στήριξης που παρέχεται μέσω του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και της εφαρμογής του μηχανισμού συντονισμού για την προώθηση της αποτελεσματικής συνεργασίας με τρίτες χώρες στον τομέα της επιστροφής και της επανεισδοχής.

(28) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιούν το είδος των συνεισφορών αλληλεγγύης στις οποίες θα προβούν μέσω της συμπλήρωσης ενός σχεδίου αλληλέγγυας αντίδρασης. Όταν τα κράτη μέλη είναι τα ίδια επωφελούμενα, δεν θα υποχρεούνται να καταβάλουν συνεισφορές αλληλεγγύης σε άλλα κράτη μέλη. Ταυτόχρονα, όταν ένα κράτος μέλος έχει αντιμετωπίσει μεγάλο μεταναστευτικό βάρος τα προηγούμενα έτη, λόγω του μεγάλου αριθμού αιτήσεων διεθνούς προστασίας, θα έχει τη δυνατότητα να ζητήσει μείωση του μεριδίου του όσον αφορά τη συνεισφορά αλληλεγγύης προς τα κράτη μέλη που υφίστανται μεταναστευτική πίεση, όταν η εν λόγω συνεισφορά συνίσταται σε μετεγκατάσταση ή χορηγία επιστροφής. Η μείωση αυτή θα πρέπει να κατανέμεται αναλογικά μεταξύ των άλλων κρατών μελών που λαμβάνουν τέτοια μέτρα.

(29) Όταν η έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης εντοπίζει ανάγκες σε κράτος μέλος που υφίσταται μεταναστευτική πίεση όσον αφορά τα μέτρα ενίσχυσης ικανοτήτων στον τομέα του ασύλου, της υποδοχής και της επιστροφής ή στην εξωτερική διάσταση, τα συνεισφέροντα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να συνεισφέρουν στις ανάγκες αυτές αντί της μετεγκατάστασης ή της χορηγίας επιστροφής. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι εν λόγω συνεισφορές είναι ανάλογες με το μερίδιο του συνεισφέροντος κράτους μέλους, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να αυξήσει ή να μειώσει τις εν λόγω συνεισφορές στην εκτελεστική πράξη. Όταν οι δηλώσεις των κρατών μελών για τη λήψη μέτρων στον τομέα της ενίσχυσης ικανοτήτων ή της εξωτερικής διάστασης οδηγούν σε έλλειμα άνω του 30 % του απαιτούμενου αριθμού ατόμων προς μετεγκατάσταση ή που υπόκεινται σε χορηγία επιστροφής, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να προσαρμόσει τις συνεισφορές των εν λόγω κρατών μελών ώστε να διασφαλίζει ότι συνεισφέρουν το ήμισυ του μεριδίου τους για τη μετεγκατάσταση ή τη χορηγία επιστροφής.

(30) Προκειμένου να διασφαλίζεται μια ολοκληρωμένη και αποτελεσματική αλληλέγγυα αντίδραση και να υπάρχει σαφήνεια για τα κράτη μέλη που λαμβάνουν στήριξη, η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει εκτελεστική πράξη που θα προσδιορίζει τις

[39] Οδηγία 2001/40/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων απομάκρυνσης υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 149 της 2.6.2001, σ. 34).

συνεισφορές που πρέπει να καταβάλει κάθε κράτος μέλος. Οι εν λόγω συνεισφορές θα πρέπει πάντα να βασίζονται στο είδος των συνεισφορών που δηλώνονται από το οικείο κράτος μέλος στο σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης, εκτός εάν το εν λόγω κράτος μέλος δεν υπέβαλε τέτοιο σχέδιο. Στις περιπτώσεις αυτές, τα μέτρα που προβλέπονται στην εκτελεστική πράξη για το οικείο κράτος μέλος θα καθορίζονται από την Επιτροπή.

(31) Θα πρέπει να εφαρμόζεται κλείδα κατανομής με βάση το μέγεθος του πληθυσμού και της οικονομίας των κρατών μελών, ως σημείο αναφοράς για τη λειτουργία του μηχανισμού αλληλεγγύης, που θα επιτρέπει τον προσδιορισμό της συνολικής συνεισφοράς κάθε κράτους μέλους.

(32) Ένα κράτος μέλος θα μπορεί να λαμβάνει, με δική του πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος άλλου κράτους μέλους, άλλα μέτρα αλληλεγγύης σε εθελοντική βάση για να βοηθήσει το εν λόγω κράτος μέλος να αντιμετωπίσει τη μεταναστευτική κατάσταση ή να αποτρέψει τη μεταναστευτική πίεση. Οι εν λόγω συνεισφορές θα περιλαμβάνουν μέτρα που αποσκοπούν στην ενίσχυση των ικανοτήτων του κράτους μέλους που υφίσταται πίεση ή στην αντιμετώπιση των μεταναστευτικών τάσεων μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες. Επιπλέον, τα εν λόγω μέτρα αλληλεγγύης θα περιλαμβάνουν τη μετεγκατάσταση υπηκόων τρίτων χωρών που υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα, καθώς και παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών. Προκειμένου να δοθούν κίνητρα για εθελοντική αλληλεγγύη, όταν τα κράτη μέλη καταβάλλουν εθελοντικές συνεισφορές με τη μορφή χορηγίας μετεγκατάστασης ή επιστροφής, οι εν λόγω συνεισφορές θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην εκτελεστική πράξη που προβλέπεται για καταστάσεις μεταναστευτικής πίεσης.

(33) Το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου δημιουργήθηκε σταδιακά ως ένας κοινός χώρος προστασίας που βασίζεται στην πλήρη και συμπεριληπτική εφαρμογή της Σύμβασης της Γενεύης για το καθεστώς των προσφύγων, της 28ης Ιουλίου 1951, η οποία συμπληρώθηκε από το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης, της 31ης Ιανουαρίου 1967 (στο εξής: Σύμβαση της Γενεύης), ώστε να εξασφαλίζεται ότι κανείς δεν θα αποστέλλεται πίσω εκεί όπου θα υποστεί διώξεις, σύμφωνα με την αρχή της μη επαναπροώθησης. Από την άποψη αυτή, και χωρίς να θίγονται τα κριτήρια ευθύνης που ορίζει ο παρών κανονισμός, τα κράτη μέλη, όλα εκ των οποίων σέβονται την αρχή της μη επαναπροώθησης, θεωρούνται ασφαλείς χώρες για τους υπηκόους τρίτων χωρών.

(34) Είναι σκόπιμο το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου να περιλαμβάνει μια σαφή και λειτουργική μέθοδο προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας[40]. Η εν λόγω μέθοδος θα πρέπει να θεμελιώνεται σε αντικειμενικά και δίκαια κριτήρια τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Θα πρέπει, ιδίως, να επιτρέπει τον ταχύ προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, προκειμένου να κατοχυρώνεται η πραγματική πρόσβαση στις διαδικασίες χορήγησης διεθνούς προστασίας και να μην διακυβεύεται ο στόχος της ταχύτητας κατά την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας.

(35) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να βασίζεται στις αρχές που διέπουν τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[41] και

[40] Όπως προβλέπεται στα συμπεράσματα που εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά τη διάσκεψη που πραγματοποίησε στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999.

[41] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους

παράλληλα να προωθεί την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών ως μέρος του κοινού πλαισίου. Για τον σκοπό αυτό, ένας νέος μηχανισμός αλληλεγγύης θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να αναπτύξουν ενισχυμένη ετοιμότητα για τη διαχείριση της μετανάστευσης, να αντιμετωπίσουν καταστάσεις στις οποίες δέχονται μεταναστευτική πίεση και να διευκολύνουν την τακτική στήριξη της αλληλεγγύης μεταξύ τους.

(36) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται στους αιτούντες επικουρική προστασία και στα άτομα που είναι επιλέξιμα για επικουρική προστασία, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ίση μεταχείριση όλων των αιτούντων διεθνή προστασία και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, καθώς και η συνεκτικότητα με το σημερινό ενωσιακό κεκτημένο στον τομέα του ασύλου, ιδίως με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου*].

(37) Τα πρόσωπα στα οποία χορηγείται άμεση προστασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου*] θα πρέπει να συνεχίσουν να θεωρούνται αιτούντες διεθνή προστασία, δεδομένου ότι η αίτησή τους για διεθνή προστασία παραμένει σε εκκρεμότητα (έχει ανασταλεί) κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*]. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και να θεωρούνται αιτούντες για τους σκοπούς εφαρμογής των κριτηρίων και των μηχανισμών σχετικά με τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας τους ή της διαδικασίας μετεγκατάστασής τους όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

(38) Για να περιοριστούν οι μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις και για να εξασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν τα απαραίτητα εργαλεία για να πραγματοποιούν τις μεταφορές —προς το υπεύθυνο κράτος μέλος— δικαιούχων διεθνούς προστασίας που εισήλθαν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους από το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο χωρίς όμως να πληρούν τις προϋποθέσεις παραμονής στο άλλο κράτος μέλος, καθώς και για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ισχύει και για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Παρομοίως, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται στα άτομα που επανεγκαθίστανται ή που γίνονται δεκτά από κράτος μέλος σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση*] ή στα οποία χορηγείται διεθνής προστασία ή ανθρωπιστικό καθεστώς βάσει εθνικού συστήματος επανεγκατάστασης.

(39) Παράλληλα, και δεδομένης της σημασίας που έχει η διευκόλυνση της πλήρους ένταξης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στο κράτος μέλος διαμονής τους, θα πρέπει να προβλεφθεί η προοπτική απόκτησης καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος σε συντομότερο χρονικό διάστημα. Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας θα πρέπει να είναι σε θέση να αποκτούν το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος στο κράτος μέλος που τους χορήγησε διεθνή προστασία ύστερα από τρία έτη νόμιμης και αδιάλειπτης διαμονής στο εν λόγω κράτος μέλος. Όσον αφορά άλλες προϋποθέσεις απόκτησης του καθεστώτος, οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας θα πρέπει να πληρούν τις ίδιες

μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 31).

προϋποθέσεις με άλλους υπηκόους τρίτων χωρών. Συνεπώς, η οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου[42] θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

(40) Για λόγους αποτελεσματικότητας και ασφάλειας δικαίου, είναι ζωτικής σημασίας ο κανονισμός να βασίζεται στην αρχή ότι η ευθύνη προσδιορίζεται μία και μόνο φορά, εκτός εάν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εγκατέλειψε το έδαφος των κρατών μελών σύμφωνα με απόφαση επιστροφής ή εντολή απομάκρυνσής του.

(41) Η οδηγία XXX/XXX/ΕΕ [*οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής*] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[43] θα πρέπει να εφαρμόζεται στη διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, η οποία ρυθμίζεται στον παρόντα κανονισμό, υπό την επιφύλαξη των περιορισμών εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας.

(42) Ο κανονισμός (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[44] θα πρέπει να εφαρμόζεται επιπρόσθετα και με την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με τις διαδικαστικές εγγυήσεις που ρυθμίζονται στον παρόντα κανονισμό, με τους περιορισμούς της εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού.

(43) Σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού να λαμβάνουν πρωτίστως υπόψη το μείζον συμφέρον του παιδιού. Κατά την αξιολόγηση του μείζονος συμφέροντος του παιδιού, τα κράτη μέλη θα πρέπει, ιδιαίτερα, να λαμβάνουν σοβαρά υπόψη την καλή διαβίωση και την κοινωνική ανάπτυξη του ανηλίκου, ζητήματα ασφάλειας και προστασίας και τις απόψεις του ανηλίκου ανάλογα με την ηλικία του και την ωριμότητά του, συμπεριλαμβανομένου του υποβάθρου του. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις για ασυνόδευτους ανηλίκους λόγω της ιδιαίτερα ευάλωτης κατάστασής τους.

(44) Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν πρωτίστως υπόψη τον σεβασμό της οικογενειακής ζωής κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

(45) Για να αποφεύγεται η μεταφορά προσώπων που συνεπάγονται κίνδυνο ασφάλειας μεταξύ κρατών μελών, είναι απαραίτητο το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίζεται για πρώτη φορά αίτηση να μην εφαρμόζει τα κριτήρια ευθύνης ή το επωφελούμενο κράτος μέλος να μην εφαρμόζει τη διαδικασία μετεγκατάστασης, όταν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι για τους οποίους το ενδιαφερόμενο πρόσωπο θεωρείται ότι αποτελεί κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη.

(46) Η κοινή εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας των μελών μιας οικογένειας από το ίδιο κράτος μέλος αποτελεί μέτρο που θα επιτρέπει να εξασφαλισθεί η εις βάθος εξέταση των αιτήσεων και η συνοχή των αποφάσεων που λαμβάνονται σε σχέση μ' αυτές, καθώς και να αποφευχθεί ο χωρισμός των μελών μιας οικογένειας.

(47) Στον ορισμό του μέλους της οικογένειας στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να περιλαμβάνονται ο/η αδελφός/-ή ή οι αδελφοί/-ές του αιτούντος. Η επανένωση

---

42 Οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες (ΕΕ L 016 της 23.1.2004, σ. 44).

43 Οδηγία XXX/XXX/ΕΕ (πλήρες κείμενο)

44 Κανονισμός XXX/XXX/ΕΕ (πλήρες κείμενο)

αδελφών έχει ιδιαίτερη σημασία για τη ενίσχυση των ευκαιριών ένταξης των αιτούντων και, ως εκ τούτου, για τη μείωση των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων. Το πεδίο εφαρμογής του ορισμού του μέλους της οικογένειας θα πρέπει επίσης να αποτυπώνει την πραγματικότητα των υφιστάμενων μεταναστευτικών τάσεων, βάσει της οποίας οι αιτούντες συχνά φτάνουν στο έδαφος των κρατών μελών ύστερα από παρατεταμένη περίοδο σε χώρες διέλευσης. Ως εκ τούτου, ο ορισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει οικογένειες που σχηματίστηκαν εκτός της χώρας καταγωγής, αλλά πριν από την άφιξη στο έδαφος του κράτους μέλους. Αυτή η περιορισμένη και στοχοθετημένη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του ορισμού αναμένεται να μειώσει το κίνητρο για ορισμένες μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις των αιτούντων άσυλο εντός της ΕΕ.

(48) Για να εξασφαλιστεί η πλήρης τήρηση της αρχής της ενότητας της οικογένειας και του μείζονος συμφέροντος του παιδιού, η ύπαρξη σχέσης εξάρτησης μεταξύ αιτούντος και του παιδιού, αδελφού ή γονιού του, λόγω εγκυμοσύνης ή μητρότητας, κατάστασης υγείας ή προχωρημένης ηλικίας του αιτούντος, θα πρέπει να αποτελεί δεσμευτικό κριτήριο ευθύνης. Όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος, η παρουσία μέλους της οικογένειας ή συγγενούς στο έδαφος άλλου κράτους μέλους που μπορεί να μεριμνήσει γι' αυτόν θα πρέπει επίσης να αποτελεί δεσμευτικό κριτήριο ευθύνης. Για να αποθαρρυνθούν οι μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις ασυνόδευτων ανηλίκων που δεν είναι προς το μείζον συμφέρον τους, ελλείψει μέλους της οικογένειας ή συγγενούς, υπεύθυνο κράτος μέλος θα πρέπει να είναι το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε για πρώτη φορά η αίτηση διεθνούς προστασίας του ασυνόδευτου ανηλίκου, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι αυτό δεν διασφαλίζει το μείζον συμφέρον του παιδιού. Πριν από τη μεταφορά ενός ασυνόδευτου ανηλίκου σε άλλο κράτος μέλος, το κράτος μέλος μεταφοράς του θα πρέπει να διασφαλίζει ότι το άλλο κράτος μέλος θα λάβει όλα τα αναγκαία και δέοντα μέτρα για την κατάλληλη προστασία του παιδιού, και ιδίως ότι θα προβεί στον άμεσο προσδιορισμό αντιπροσώπου ή αντιπροσώπων με καθήκον τη λήψη μέριμνας για τον σεβασμό όλων των δικαιωμάτων του παιδιού. Πριν από τη λήψη απόφασης σχετικά με τη μεταφορά ασυνόδευτου ανηλίκου θα πρέπει να διενεργείται αξιολόγηση του μείζονος συμφέροντός του από προσωπικό με τα αναγκαία προσόντα και εμπειρογνωσία.

(49) Οι κανόνες για τα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να επιτρέπουν την ταχύτερη οικογενειακή επανένωση σε σχέση με ό,τι συνέβαινε μέχρι τώρα. Κατά συνέπεια, πρέπει να διασαφηνιστεί ότι οι τυπικές αποδείξεις, όπως πρωτότυπα αποδεικτικά έγγραφα και έλεγχος DNA, δεν θα πρέπει να είναι αναγκαίες σε περιπτώσεις που οι έμμεσες αποδείξεις είναι συνεκτικές, επαληθεύσιμες και επαρκώς λεπτομερείς για τον προσδιορισμό της ευθύνης για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας.

(50) Όταν τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα διαθέτουν δίπλωμα ή άλλο τίτλο, το κράτος μέλος έκδοσης του εν λόγω διπλώματος θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησής τους. Έτσι, θα εξασφαλίζεται η ταχεία εξέταση της αίτησης του ενδιαφερόμενου προσώπου από το κράτος μέλος με το οποίο διατηρεί ουσιαστικούς δεσμούς βάσει του εν λόγω διπλώματος.

(51) Δεδομένου ότι ένα κράτος μέλος πρέπει να παραμένει υπεύθυνο για πρόσωπο που εισήλθε παράτυπα στο έδαφός του, είναι επίσης απαραίτητο να συμπεριληφθεί η περίπτωση στην οποία ένα πρόσωπο εισέρχεται στο έδαφός του μετά από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης. Από το εν λόγω κριτήριο ευθύνης θα πρέπει να προβλέπεται παρέκκλιση για την περίπτωση στην οποία ένα κράτος μέλος μετεγκατέστησε πρόσωπα που διήλθαν το εξωτερικό σύνορο άλλου κράτους μέλους παράτυπα ή μετά από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης. Στην περίπτωση αυτή, αν το πρόσωπο

υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, υπεύθυνο θα πρέπει να είναι το κράτος μέλος μετεγκατάστασης.

(52) Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να μπορεί να παρεκκλίνει από τα κριτήρια ευθύνης, ιδίως για ανθρωπιστικούς λόγους ή λόγους ευσπλαχνίας, ώστε να καθίσταται δυνατή η επανένωση μελών της οικογένειας, συγγενών ή οποιωνδήποτε άλλων προσώπων έχουν οικογενειακούς δεσμούς μεταξύ τους, και να εξετάζει αίτηση διεθνούς προστασίας που καταχωρίζεται σ' αυτό ή σε άλλο κράτος μέλος, ακόμα κι αν η εξέταση αυτή δεν εμπίπτει στην ευθύνη του σύμφωνα με τα δεσμευτικά κριτήρια που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

(53) Για να εξασφαλιστεί η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό και για να προληφθούν τυχόν εμπόδια στην αποτελεσματική εφαρμογή του, και συγκεκριμένα για να προληφθούν η διαφυγή και οι μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις μεταξύ των κρατών μελών, είναι απαραίτητο να καθοριστούν σαφείς υποχρεώσεις με τις οποίες θα πρέπει να συμμορφώνεται ο αιτών στο πλαίσιο της διαδικασίας, σχετικά με τις οποίες θα πρέπει να ενημερώνεται εγκαίρως. Η παραβίαση των νομικών αυτών υποχρεώσεων θα πρέπει να συνεπάγεται κατάλληλες και αναλογικές διαδικαστικές συνέπειες για τον αιτούντα, καθώς και κατάλληλες και αναλογικές συνέπειες όσον αφορά τις συνθήκες υποδοχής του. Σύμφωνα με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο αιτών θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να διασφαλίζει ότι καλύπτονται οι άμεσες υλικές ανάγκες του εν λόγω ατόμου.

(54) Για να περιοριστεί το ενδεχόμενο η συμπεριφορά των αιτούντων να οδηγήσει στην παύση ή τη μετατόπιση της ευθύνης σε άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να διαγραφούν οι κανόνες που επιτρέπουν την παύση ή τη μετατόπιση της ευθύνης όταν το πρόσωπο εγκαταλείψει το έδαφος των κρατών μελών για τουλάχιστον τρεις μήνες κατά την εξέταση της αίτησής του ή διαφύγει για να αποφύγει τη μεταφορά του στο υπεύθυνο κράτος μέλος για χρονικό διάστημα άνω των 18 μηνών. Η μετατόπιση της ευθύνης θα πρέπει επίσης να καταργείται όταν η προθεσμία για την υποβολή κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης δεν έχει τηρηθεί από το κράτος μέλος που υποβάλει την κοινοποίηση, έτσι ώστε να αποθαρρυνθεί η παράκαμψη των κανόνων και η παρακώλυση της διαδικασίας. Όσον αφορά καταστάσεις στις οποίες ένα πρόσωπο εισήλθε παράτυπα σε κράτος μέλος χωρίς να υποβάλει αίτηση ασύλου, θα πρέπει να παραταθεί το χρονικό διάστημα μετά από το οποίο παύει η ευθύνη του εν λόγω κράτους μέλους και αρχίζει η ευθύνη άλλου κράτους μέλους στο οποίο το πρόσωπο αυτό υπέβαλε στη συνέχεια αίτηση, προκειμένου να δοθούν πρόσθετα κίνητρα στα πρόσωπα ώστε να συμμορφώνονται με τους κανόνες και να υποβάλουν αίτηση στο πρώτο κράτος μέλος εισόδου και, ως εκ τούτου, να περιοριστούν οι μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα του ΚΕΣΑ.

(55) Θα πρέπει να διεξάγεται προσωπική συνέντευξη με τον αιτούντα για να διευκολύνεται ο προσδιορισμός του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, εκτός εάν ο αιτών έχει διαφύγει, δεν έχει παραστεί στη συνέντευξη αδικαιολόγητα ή οι πληροφορίες που παρείχε είναι επαρκείς για να προσδιοριστεί το υπεύθυνο κράτος μέλος. Αμέσως μετά την καταχώριση της αίτησης διεθνούς προστασίας του, ο αιτών θα πρέπει να ενημερώνεται σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας του από το υπεύθυνο κράτος μέλος με βάση αντικειμενικά κριτήρια, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του βάσει του παρόντος κανονισμού, καθώς και τις συνέπειες που επιφέρει η μη συμμόρφωσή του με αυτές.

(56) Για την εγγύηση της αποτελεσματικής προστασίας των δικαιωμάτων των ενδιαφερόμενων προσώπων, θα πρέπει να θεσπιστούν νομικές εγγυήσεις και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής όσον αφορά αποφάσεις μεταφοράς προς το υπεύθυνο κράτος μέλος, σύμφωνα, ιδίως, με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προκειμένου να τηρείται το διεθνές δίκαιο, η πραγματική προσφυγή κατά των ανωτέρω αποφάσεων θα πρέπει να καλύπτει την εξέταση της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και της νομικής και της πραγματικής κατάστασης στο κράτος μέλος στο οποίο μεταφέρεται ο αιτών. Το πεδίο εφαρμογής της πραγματικής προσφυγής θα πρέπει να περιορίζεται στην αξιολόγηση του κατά πόσο κινδυνεύουν να παραβιαστούν τα θεμελιώδη δικαιώματα του σεβασμού της οικογενειακής ζωής των αιτούντων, τα δικαιώματα του παιδιού ή η απαγόρευση απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης.

(57) Για να διευκολυνθεί η εύρυθμη εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να δηλώνουν στο Eurodac το υπεύθυνο κράτος μέλος, αφότου ολοκληρώσουν τις διαδικασίες προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, ιδίως στις περιπτώσεις στις οποίες η ευθύνη προκύπτει από τη μη τήρηση των προθεσμιών για την αποστολή αιτημάτων αναδοχής ή απάντησης σ' αυτά, εκτέλεσης μεταφοράς, καθώς και στις περιπτώσεις στις οποίες το κράτος μέλος πρώτης αίτησης καθίσταται υπεύθυνο ή είναι αδύνατον να εκτελέσει τη μεταφορά στο κράτος μέλος που είναι πρωτίστως υπεύθυνο λόγω συστημικών ελλείψεων που δημιουργούν κίνδυνο απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης και, κατά συνέπεια, ορίζεται ως υπεύθυνο άλλο κράτος μέλος.

(58) Για να εξασφαλιστεί ο ταχύς προσδιορισμός της ευθύνης, θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν και να συντμηθούν οι προθεσμίες για την υποβολή αιτημάτων αναδοχής και απάντησης σ' αυτά, για τη διενέργεια κοινοποιήσεων εκ νέου ανάληψης, καθώς και για την άσκηση ένδικου μέσου και τη λήψη απόφασης επ' αυτού.

(59) Η κράτηση των αιτούντων θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τη βασική αρχή ότι ένα πρόσωπο δεν θα πρέπει να κρατείται απλώς και μόνο επειδή επιζητεί διεθνή προστασία. Η κράτηση θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο σύντομη, να υπόκειται στις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας και να αποτελεί μόνο μέτρο έσχατης ανάγκης. Ειδικότερα, η κράτηση των αιτούντων πρέπει να είναι σύμφωνη με το άρθρο 31 της Σύμβασης της Γενεύης. Οι διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό όσον αφορά τους κρατουμένους θα πρέπει να εκτελούνται κατά προτεραιότητα, εντός των ελάχιστων δυνατών προθεσμιών. Όσον αφορά τις γενικές εγγυήσεις που διέπουν την κράτηση, καθώς και τις συνθήκες κράτησης, κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν τις διατάξεις της οδηγίας XXX/XX/ΕΕ [*οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής*] και στα πρόσωπα που κρατούνται βάσει του παρόντος κανονισμού.

(60) Οι ανεπάρκειες ή η πλήρης αδυναμία των συστημάτων ασύλου, οι οποίες συχνά επιδεινώνονται ή προκαλούνται από τις πιέσεις που ασκούνται σ' αυτά, μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο την ορθή λειτουργία του συστήματος που θεσπίζει ο παρών κανονισμός, πράγμα που συνιστά κίνδυνο παραβίασης των δικαιωμάτων των αιτούντων, όπως καθορίζονται στο ενωσιακό κεκτημένο για το άσυλο και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άλλων διεθνών ανθρώπινων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των προσφύγων.

(61) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1560/2003 της Επιτροπής[45], οι μεταφορές στο κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας μπορούν να γίνονται οικειοθελώς, με ελεγχόμενη αναχώρηση ή με συνοδεία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προάγουν τις οικειοθελείς μεταφορές, παρέχοντας επαρκείς πληροφορίες στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο, και να εξασφαλίζουν ότι οι ελεγχόμενες ή με συνοδεία μεταφορές πραγματοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη τον ανθρωπιστικό παράγοντα, με πλήρη τήρηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, καθώς και του μείζονος συμφέροντος του παιδιού, και λαμβάνοντας υπόψη πρωτίστως τις εξελίξεις της συναφούς νομολογίας, ιδίως όσον αφορά τις μεταφορές για ανθρωπιστικούς λόγους.

(62) Προκειμένου να εξασφαλιστεί μια σαφής και αποτελεσματική διαδικασία μετεγκατάστασης, θα πρέπει να καθοριστούν ειδικοί κανόνες για το επωφελούμενο και το συνεισφέρον κράτος μέλος. Οι κανόνες και οι εγγυήσεις σχετικά με τις μεταφορές που ορίζει ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζονται στις μεταφορές για λόγους μετεγκατάστασης, εκτός εάν δεν έχουν εφαρμογή στην εν λόγω διαδικασία.

(63) Για να στηριχτούν τα κράτη μέλη που προσφεύγουν στη μετεγκατάσταση ως μέτρο αλληλεγγύης, θα πρέπει να παρέχεται χρηματοδοτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Για να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων ανηλίκων, θα πρέπει να παρέχεται υψηλότερη συνεισφορά ως κίνητρο.

(64) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού μπορεί να διευκολύνεται και η αποτελεσματικότητά του να ενισχύεται με διμερείς διακανονισμούς μεταξύ κρατών μελών, με σκοπό να βελτιωθεί η επικοινωνία μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών, να μειωθούν οι διαδικαστικές προθεσμίες ή να απλουστευθεί η εξέταση των αιτημάτων αναδοχής ή των κοινοποιήσεων εκ νέου ανάληψης ή να καθοριστούν οι λεπτομέρειες σχετικά με την εκτέλεση των μεταφορών.

(65) Θα πρέπει να εξασφαλιστεί η συνέχεια μεταξύ του συστήματος προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους που θεσπίζεται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013 και του συστήματος που θεσπίζεται από τον παρόντα κανονισμό. Ομοίως, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ του παρόντος κανονισμού και του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXXX [*κανονισμός Eurodac*].

(66) Ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο θα πρέπει να συγκροτήσει και να διευκολύνει ένα δίκτυο μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, προκειμένου να ενισχυθεί η πρακτική συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με όλα τα θέματα που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων την ανάπτυξη πρακτικών εργαλείων και την καθοδήγηση.

(67) Η λειτουργία του συστήματος Eurodac, όπως έχει θεσπιστεί με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [κανονισμός Eurodac], θα πρέπει να διευκολύνει την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

---

[45] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1560/2003 της Επιτροπής, της 2ας Σεπτεμβρίου 2003, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας (ΕΕ L 222 της 5.9.2003, σ. 3).

(68) Η λειτουργία του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις, όπως έχει θεσπιστεί από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 767/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[46], και ιδίως η εφαρμογή των άρθρων 21 και 22 αυτού, θα πρέπει να διευκολύνουν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

(69) Όσον αφορά τη μεταχείριση των προσώπων τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη δεσμεύονται από τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από πράξεις του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της σχετικής νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

(70) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[47] εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα κράτη μέλη βάσει του παρόντος κανονισμού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για να εξασφαλίζουν και να είναι σε θέση να αποδεικνύουν ότι η επεξεργασία διενεργείται σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό και τις διατάξεις που εξειδικεύουν τις απαιτήσεις του στον παρόντα κανονισμό. Συγκεκριμένα, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να εγγυώνται την ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας δυνάμει του παρόντος κανονισμού και, συγκεκριμένα, την πρόληψη παράνομης ή άνευ αδείας πρόσβασης ή αποκάλυψης, αλλοίωσης ή απώλειας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας. Η αρμόδια εποπτική αρχή ή οι αρμόδιες εποπτικές αρχές κάθε κράτους μέλους θα πρέπει να ελέγχουν τη νομιμότητα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις οικείες αρχές, συμπεριλαμβανομένης της διαβίβασής τους στις αρχές που είναι αρμόδιες για τη διενέργεια ελέγχων ασφαλείας.

(71) Για να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[48].

(72) Η διαδικασία εξέτασης θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την έκδοση υποδείγματος για την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών όσον αφορά ασυνόδευτους ανηλίκους· για τον καθορισμό ενιαίων όρων για τη διαβούλευση και την ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά ανηλίκους και εξαρτώμενα πρόσωπα· για τον καθορισμό ενιαίων όρων για την προετοιμασία και την υποβολή αιτημάτων αναδοχής και κοινοποιήσεων εκ νέου ανάληψης· για την κατάρτιση δύο καταλόγων —σχετικών αποδεικτικών στοιχείων και έμμεσων αποδείξεων— και για την τακτική επανεξέτασή τους· για την έκδοση άδειας ελεύθερης διέλευσης· για τον καθορισμό ενιαίων όρων για τη διαβούλευση και την ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά τις μεταφορές· για την έκδοση υποδείγματος για την ανταλλαγή δεδομένων πριν από μεταφορά· για την έκδοση ενιαίου πιστοποιητικού

---

46 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 767/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) και την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ κρατών μελών για τις θεωρήσεις μικρής διάρκειας (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 60).

47 Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

48 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

υγείας· για τον καθορισμό ενιαίων όρων και πρακτικών ρυθμίσεων όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών για τα δεδομένα σχετικά με την υγεία ενός προσώπου πριν από μια μεταφορά και για τον καθορισμό ασφαλών διαύλων ηλεκτρονικής διαβίβασης για τη διαβίβαση αιτημάτων.

(73) Η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις άμεσης εφαρμογής για δεόντως αιτιολογημένους επιτακτικούς λόγους επείγουσας ανάγκης σε σχέση με κατάσταση μεταναστευτικής πίεσης που παρουσιάζεται σε κράτη μέλη.

(74) Προκειμένου να προβλεφθούν συμπληρωματικοί κανόνες, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά τον εντοπισμό των μελών της οικογένειας ή συγγενών ασυνόδευτου ανηλίκου· τα κριτήρια για τη διαπίστωση της ύπαρξης αποδεδειγμένων οικογενειακών δεσμών· τα κριτήρια εκτίμησης της ικανότητας συγγενούς να φροντίζει ασυνόδευτο ανήλικο, μεταξύ άλλων και όταν τα μέλη της οικογένειας, οι αδελφοί ή οι συγγενείς του ασυνόδευτου ανηλίκου διαμένουν σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη· τα στοιχεία για την εκτίμηση σχέσης εξάρτησης· τα κριτήρια για την εκτίμηση της ικανότητας προσώπου να φροντίζει εξαρτώμενο πρόσωπο και τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, προκειμένου να εκτιμηθεί η ανικανότητα μετακίνησης επί αρκετό χρονικό διάστημα. Κατά την άσκηση των εξουσιών έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η Επιτροπή δεν υπερβαίνει το πεδίο του μείζονος συμφέροντος του παιδιού, όπως προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να πραγματοποιεί τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων, και οι διαβουλεύσεις αυτές να διεξάγονται σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου της 13ης Απριλίου 2016. Συγκεκριμένα, για να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα την ίδια στιγμή με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματική πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με τη σύνταξη των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

(75) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 πρόκειται να υποστεί σειρά σημαντικών αλλαγών. Για λόγους σαφήνειας, ο εν λόγω κανονισμός θα πρέπει να καταργηθεί.

(76) Η αποτελεσματική παρακολούθηση της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού απαιτεί την αξιολόγησή του σε τακτά διαστήματα.

(77) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται, ιδίως, από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ιδιαίτερα, ο παρών κανονισμός αποσκοπεί να εξασφαλίσει την πλήρη τήρηση του δικαιώματος ασύλου που διασφαλίζεται από το άρθρο 18 του Χάρτη, καθώς και τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στα άρθρα 1, 4, 7, 24 και 47 αυτού. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει κατά συνέπεια να εφαρμόζεται ανάλογα.

(78) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η θέσπιση κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε ένα από τα κράτη μέλη από υπήκοο τρίτης χώρας ή απάτριδα, καθώς και η θέσπιση μηχανισμού αλληλεγγύης για την παροχή στήριξης στα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν κατάσταση μεταναστευτικής πίεσης, είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί, συνεπώς, λόγω των διαστάσεων ή των αποτελεσμάτων του παρόντος κανονισμού, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να

θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (στο εξής: ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

(79) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 για τη θέση της Δανίας, που προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται απ' αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του. Δεδομένου ότι τα μέρη ΙΙΙ, V και VII του παρόντος κανονισμού αποτελούν τροποποιήσεις κατά την έννοια του άρθρου 3 της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Βασιλείου της Δανίας σχετικά με τα κριτήρια και τους μηχανισμούς για τον προσδιορισμό του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται στη Δανία ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με το Eurodac για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης του Δουβλίνου[49], η Δανία πρέπει να κοινοποιήσει την απόφασή της αν θα εφαρμόσει ή όχι το περιεχόμενο των τροποποιήσεων αυτών κατά την έγκριση των τροποποιήσεων ή εντός 30 ημερών μετά απ' αυτή.

(80) [Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Ιρλανδία έχει γνωστοποιήσει ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στην έκδοση και την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.]

ή

(81) [Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται απ' αυτόν, ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.]

(82) Όσον αφορά την Ισλανδία και τη Νορβηγία, τα μέρη ΙΙΙ, V και VII του παρόντος κανονισμού αποτελούν νέα νομοθεσία στον τομέα που καλύπτεται από το αντικείμενο του παραρτήματος της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ισλανδίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας για τα κριτήρια και τους μηχανισμούς καθορισμού του κράτους που είναι αρμόδιο για την εξέταση παροχής ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος ή στην Ισλανδία ή τη Νορβηγία[50].

(83) Όσον αφορά την Ελβετία, τα μέρη ΙΙΙ, V και VII του παρόντος κανονισμού αποτελούν πράξεις ή μέτρα που τροποποιούν ή συμπληρώνουν τις διατάξεις του άρθρου 1 της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τα κριτήρια και τους μηχανισμούς καθορισμού του κράτους που είναι αρμόδιο για την εξέταση αίτησης παροχής ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος ή στην Ελβετία[51].

(84) Όσον αφορά το Λιχτενστάιν, τα μέρη ΙΙΙ, V και VII του παρόντος κανονισμού αποτελούν πράξεις ή μέτρα που τροποποιούν ή συμπληρώνουν τις διατάξεις του

---

49 ΕΕ L 66 της 8.3.2006, σ. 38

50 ΕΕ L 93 της 3.4.2001, σ. 40.

51 ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 5.

άρθρου 1 της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τα κριτήρια και τους μηχανισμούς καθορισμού του κράτους που είναι αρμόδιο για την εξέταση αίτησης παροχής ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος ή στην Ελβετία, στο οποίο αναφέρεται το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τα κριτήρια και τους μηχανισμούς καθορισμού του κράτους που είναι αρμόδιο για την εξέταση αίτησης παροχής ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος, ή στην Ελβετία[52].

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΜΕΡΟΣ Ι

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Σκοπός και αντικείμενο

Σύμφωνα με την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών και σύμφωνα με τον στόχο για την ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, ο παρών κανονισμός:

α) καθορίζει ένα κοινό πλαίσιο για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης στην Ένωση·

β) θεσπίζει έναν μηχανισμό αλληλεγγύης·

γ) προσδιορίζει τα κριτήρια και τους μηχανισμούς για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

α) «υπήκοος τρίτης χώρας»: κάθε πρόσωπο που δεν είναι πολίτης της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 20 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ και δεν απολαμβάνει το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας βάσει του δικαίου της Ένωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[53]·

β) «αίτηση διεθνούς προστασίας» ή «αίτηση»: αίτηση προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή απάτριδα, ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί ότι αιτείται καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας·

γ) «αιτών»: υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις που έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, για τον οποίο δεν έχει ληφθεί απόφαση ή έχει ληφθεί και είτε υπόκειται είτε μπορεί ακόμη να υπαχθεί σε μέσο έννομης προστασίας στο οικείο κράτος μέλος,

---

52 ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 37.

53 Κανονισμός (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ L 77 της 23.3.2016, σ. 1).

ανεξάρτητα από το αν ο αιτών έχει δικαίωμα παραμονής ή δεν του επιτρέπεται να παραμείνει σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*], συμπεριλαμβανομένων των ατόμων στα οποία έχει χορηγηθεί άμεση προστασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου*]·

δ) «εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας»: εξέταση του παραδεκτού ή της ουσίας αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*] και τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου*], με εξαίρεση τις διαδικασίες για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό·

ε) «ανάκληση αίτησης διεθνούς προστασίας»: ρητή ή σιωπηρή ανάκληση αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*]·

στ) «δικαιούχος διεθνούς προστασίας»: υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις στον οποίο έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού XXX/XXX [*κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου*]·

ζ) «μέλη της οικογένειας»: εφόσον η οικογένεια ήδη υπήρχε πριν από την άφιξη του αιτούντος ή του μέλους της οικογένειας στο έδαφος των κρατών μελών, τα ακόλουθα μέλη της οικογένειας του αιτούντος τα οποία είναι παρόντα στο έδαφος των κρατών μελών:

i) ο/η σύζυγος του αιτούντος ή ο/η σύντροφος που διατηρεί σταθερή σχέση με το εν λόγω πρόσωπο σε ελεύθερη ένωση, υπό την προϋπόθεση ότι το δίκαιο ή η πρακτική του οικείου κράτους μέλους αντιμετωπίζει τα άγαμα ζεύγη κατά τρόπο παρόμοιο με τον ισχύοντα για τα έγγαμα ζεύγη βάσει του δικαίου περί υπηκόων τρίτων χωρών·

ii) τα ανήλικα τέκνα των ζευγών της πρώτης περίπτωσης ή του αιτούντος, υπό την προϋπόθεση ότι είναι άγαμα, ανεξαρτήτως αν γεννήθηκαν εντός ή εκτός γάμου ή αν είναι υιοθετημένα, όπως ορίζεται από την εθνική νομοθεσία·

iii) όταν ο αιτών είναι ανήλικος και άγαμος, ο πατέρας, η μητέρα ή άλλος ενήλικος υπεύθυνος για τον αιτούντα, είτε βάσει νόμου είτε βάσει της πρακτικής του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο ενήλικος·

iv) όταν ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας είναι ανήλικος και άγαμος, ο πατέρας, η μητέρα ή άλλος ενήλικος υπεύθυνος για τον αιτούντα, είτε βάσει νόμου είτε βάσει της πρακτικής του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο δικαιούχος·

v) ο/η αδελφός/-ή ή οι αδελφοί/-ές του αιτούντος·

η) «συγγενής»: ενήλικος θείος ή θεία του αιτούντος ή ο/η δεύτερου βαθμού ανιών του αιτούντος, οι οποίοι βρίσκονται στο έδαφος κράτους μέλους, ανεξαρτήτως αν ο αιτών γεννήθηκε εντός ή εκτός γάμου ή αν είναι υιοθετημένος, όπως ορίζεται από το εθνικό δίκαιο·

θ) «ανήλικος»: υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις ηλικίας κάτω των 18 ετών·

ι) «ασυνόδευτος ανήλικος»: ανήλικος ο οποίος εισέρχεται στο έδαφος των κρατών μελών χωρίς να συνοδεύεται από ενήλικα υπεύθυνο γι' αυτόν, δυνάμει νόμου ή της πρακτικής του οικείου κράτους μέλους, και για όσο χρονικό διάστημα δεν τελεί

πραγματικά υπό τη μέριμνα υπευθύνου ενήλικα· συμπεριλαμβάνονται οι ανήλικοι οι οποίοι αφέθηκαν ασυνόδευτοι αφού εισήλθαν στο έδαφος κρατών μελών·

ια) «εκπρόσωπος»: πρόσωπο ή οργάνωση που έχει ορισθεί από τις αρμόδιες αρχές για να συνδράμει και να εκπροσωπεί ασυνόδευτο ανήλικο σε διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, ώστε να διασφαλίζει το μείζον συμφέρον του παιδιού και να ασκεί νομική ικανότητα για λογαριασμό του οσάκις είναι αναγκαίο·

ιβ) «έγγραφο διαμονής»: άδεια εκδιδόμενη από τις αρχές κράτους μέλους που επιτρέπει τη διαμονή υπηκόου τρίτης χώρας ή απάτριδος στο έδαφός του, καθώς και όσα έγγραφα του επιτρέπουν να διαμένει στο κράτος αυτό δυνάμει συμφωνιών προσωρινής προστασίας ή μέχρις ότου αρθούν τα κωλύματα εκτέλεσης εντολής απομάκρυνσης. Εξαιρούνται οι θεωρήσεις και οι άδειες διαμονής που εκδίδονται κατά τη χρονική περίοδο που απαιτείται για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού ή κατά τη διάρκεια της εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας ή αίτησης άδειας διαμονής·

ιγ) «θεώρηση»: άδεια ή απόφαση κράτους μέλους που απαιτείται με σκοπό τη διέλευση ή την είσοδο για προβλεπόμενη διαμονή στο συγκεκριμένο κράτος μέλος ή σε περισσότερα κράτη μέλη, που μπορεί να είναι:

i) άδεια ή απόφαση σύμφωνα με το εθνικό δίκαιό του ή σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και απαιτείται με σκοπό την είσοδο για προβλεπόμενη διαμονή, διάρκειας άνω των 90 ημερών, στο συγκεκριμένο κράτος μέλος·

ii) άδεια ή απόφαση σύμφωνα με το εθνικό δίκαιό του ή σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και απαιτείται με σκοπό την είσοδο για διέλευση ή για προβλεπόμενη διαμονή, που δεν υπερβαίνει σε διάρκεια τις 90 ημέρες εντός οιασδήποτε περιόδου 180 ημερών, στο συγκεκριμένο κράτος μέλος·

iii) άδεια ή απόφαση έγκυρη για διέλευση μέσω των ζωνών διεθνούς διέλευσης ενός ή περισσοτέρων αερολιμένων των κρατών μελών·

ιδ) «δίπλωμα ή τίτλος»: δίπλωμα ή τίτλος που αποκτάται ύστερα από τουλάχιστον τρίμηνη περίοδο σπουδών σε αναγνωρισμένο, κρατικό ή περιφερειακό πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης τουλάχιστον ισοδύναμης με το επίπεδο 2 της Διεθνούς Τυποποιημένης Ταξινόμησης της Εκπαίδευσης, που παρέχεται από εκπαιδευτικό ίδρυμα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή τη διοικητική πρακτική των κρατών μελών·

ιε) «εκπαιδευτικό ίδρυμα»: κάθε είδους δημόσιο ή ιδιωτικό ίδρυμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης που εδρεύει σε κράτος μέλος και αναγνωρίζεται απ᾽ αυτό ή θεωρείται ως τέτοιο σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ή τα μαθήματα ή η κατάρτιση του οποίου αναγνωρίζονται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή τη διοικητική πρακτική·

ιστ) «διαφυγή»: ενέργεια με την οποία ο αιτών δεν παραμένει στη διάθεση των αρμόδιων διοικητικών ή δικαστικών αρχών, όπως με την εγκατάλειψη του εδάφους του κράτους μέλους χωρίς άδεια από τις αρμόδιες αρχές για λόγους οι οποίοι δεν ξεφεύγουν από τον έλεγχο του αιτούντος·

ιζ) «κίνδυνος διαφυγής»: ύπαρξη ειδικών λόγων και συνθηκών, σε μεμονωμένη περίπτωση, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που ορίζονται από το εθνικό δίκαιο και οδηγούν στην εικασία ότι ο υποκείμενος σε διαδικασία μεταφοράς αιτών μπορεί να διαφύγει·

ιη) «επωφελούμενο κράτος μέλος»: κράτος μέλος που επωφελείται από τα μέτρα αλληλεγγύης σε καταστάσεις μεταναστευτικής πίεσης ή για αποβιβάσεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, όπως προβλέπεται στα κεφάλαια I-III του μέρους IV του παρόντος κανονισμού·

ιθ) «συνεισφέρον κράτος μέλος»: κράτος μέλος που συνεισφέρει ή υποχρεούται να συνεισφέρει στα μέτρα αλληλεγγύης προς επωφελούμενο κράτος μέλος, όπως προβλέπεται στα κεφάλαια I-III του μέρους IV του παρόντος κανονισμού·

κ) «κράτος μέλος-χορηγός»: κράτος μέλος που δεσμεύεται να επιστρέψει παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών προς όφελος άλλου κράτους μέλους, παρέχοντας τη χορηγία επιστροφής που αναφέρεται στο άρθρο 55 του παρόντος κανονισμού·

κα) «μετεγκατάσταση»: μεταφορά υπηκόου τρίτης χώρας ή απάτριδος από το έδαφος του επωφελούμενου κράτους μέλους στο έδαφος του συνεισφέροντος κράτους μέλους·

κβ) «επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης»: επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης όπως αναφέρονται στη Διεθνή Σύμβαση για τη Ναυτική Έρευνα και Διάσωση του 1979, η οποία εγκρίθηκε στις 27 Απριλίου 1979 στο Αμβούργο, Γερμανία·

κγ) «μεταναστευτική πίεση»: κατάσταση στην οποία σημειώνεται μεγάλος αριθμός αφίξεων από υπηκόους τρίτων χωρών ή απάτριδες ή υπάρχει κίνδυνος να σημειωθεί, ιδίως σε περιπτώσεις που οι εν λόγω αφίξεις πραγματοποιούνται μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, λόγω της γεωγραφικής θέσης κράτους μέλους και των ειδικών εξελίξεων σε τρίτες χώρες που οδηγούν σε μεταναστευτικές κινήσεις οι οποίες επιβαρύνουν ακόμα και καλά προετοιμασμένα συστήματα ασύλου και υποδοχής, και η οποία κατάσταση απαιτεί άμεση δράση·

κδ) «πρόσωπο που επανεγκαθίσταται ή γίνεται δεκτό»: πρόσωπο που έχει γίνει δεκτό από κράτος μέλος για εισδοχή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση*] ή βάσει εθνικού συστήματος επανεγκατάστασης εκτός του πλαισίου του εν λόγω κανονισμού·

κε) «Οργανισμός για το Άσυλο»: ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, όπως θεσπίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο*]·

κστ) «απόφαση επιστροφής»: διοικητική ή δικαστική απόφαση ή πράξη με την οποία κηρύσσεται ή αναφέρεται ως παράνομη η παραμονή υπηκόου τρίτης χώρας και του επιβάλλεται ή διατυπώνεται η υποχρέωση επιστροφής σε συμμόρφωση με την οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[54]·

κζ) «παρανόμως διαμένων υπήκοος τρίτης χώρας»: υπήκοος τρίτης χώρας που δεν πληροί, ή δεν πληροί πλέον, τις προϋποθέσεις εισόδου, όπως ορίζονται στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 ή τις λοιπές προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής στο εν λόγω κράτος μέλος.

[54] Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 98).

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΚΟΙΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Άρθρο 3

Συνολική προσέγγιση στη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης

Η Ένωση και τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν δράσεις στον τομέα διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης ακολουθώντας μια συνολική προσέγγιση. Η εν λόγω συνολική προσέγγιση συνεκτιμά όλες τις μεταναστευτικές οδούς που επηρεάζουν τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και αποτελείται από τις ακόλουθες συνιστώσες:

α) αμοιβαία επωφελείς εταιρικές σχέσεις και στενή συνεργασία με σχετικές τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων σχετικά με νόμιμες οδούς για υπηκόους τρίτων χωρών που χρειάζονται διεθνή προστασία και για όσους γίνονται με άλλο τρόπο δεκτοί ώστε να διαμείνουν νόμιμα στα κράτη μέλη, προκειμένου να αντιμετωπίζονται τα βαθύτερα αίτια της παράτυπης μετανάστευσης, να στηρίζονται οι εταίροι που φιλοξενούν μεγάλους αριθμούς μεταναστών και προσφύγων που χρειάζονται προστασία, και να ενισχύονται οι ικανότητές τους όσον αφορά τη διαχείριση των συνόρων, του ασύλου και της μετανάστευσης, την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης και της παράνομης διακίνησης μεταναστών, καθώς και τη βελτίωση της συνεργασίας για την επανεισδοχή·

β) στενή συνεργασία και αμοιβαία εταιρική σχέση μεταξύ των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, των κρατών μελών και διεθνών οργανισμών·

γ) πλήρης εφαρμογή της κοινής πολιτικής θεωρήσεων·

δ) αποτελεσματική διαχείριση και πρόληψη της παράτυπης μετανάστευσης·

ε) αποτελεσματική διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης, με βάση την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων·

στ) πλήρης σεβασμός των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο σχετικά με άτομα που διασώζονται στη θάλασσα·

ζ) πρόσβαση σε διαδικασίες για τη χορήγηση και την ανάκληση διεθνούς προστασίας στο έδαφος της Ένωσης και αναγνώριση υπηκόων τρίτων χωρών ή απάτριδων ως προσφύγων ή δικαιούχων επικουρικής προστασίας·

η) προσδιορισμός του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας, με βάση την κοινή ευθύνη και τους κανόνες και μηχανισμούς αλληλεγγύης·

θ) παροχή πρόσβασης σε κατάλληλες συνθήκες υποδοχής για τους αιτούντες·

ι) αποτελεσματική διαχείριση της επιστροφής παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών·

ια) αποτελεσματικά μέτρα για την παροχή κινήτρων και στήριξης για την ένταξη των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στα κράτη μέλη·

ιβ) μέτρα με σκοπό τη μείωση και την αντιμετώπιση των παραγόντων που επιτρέπουν την παράτυπη μετανάστευση προς την Ένωση και την παράνομη διαμονή σ' αυτή, συμπεριλαμβανομένης της παράνομης απασχόλησης·

ιγ) πλήρης ανάπτυξη και χρήση των επιχειρησιακών εργαλείων που έχουν θεσπιστεί σε ενωσιακό επίπεδο, όπως είναι ιδίως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, ο Οργανισμός για το Άσυλο, ο EU-LISA και ο Ευρωπόλ, καθώς και τα πληροφοριακά συστήματα μεγάλης κλίμακας της Ένωσης·

ιδ) πλήρης εφαρμογή του ευρωπαϊκού πλαισίου για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση κρίσεων.

Άρθρο 4

Αρχή της ολοκληρωμένης χάραξης πολιτικής

1. Η Ένωση και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη συνοχή των πολιτικών για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης, όσον αφορά ιδίως τις εσωτερικές και εξωτερικές συνιστώσες των πολιτικών αυτών.

2. Η Ένωση και τα κράτη μέλη εντός των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των πολιτικών για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης.

3. Τα κράτη μέλη, με τη στήριξη των οργανισμών της Ένωσης, μεριμνούν ώστε να διαθέτουν την ικανότητα αποτελεσματικής εφαρμογής των πολιτικών διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης, λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική προσέγγιση που αναφέρεται στο άρθρο 3, ιδίως όσον αφορά τους αναγκαίους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους και υποδομές.

Άρθρο 5

Αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών

1. Κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεών τους, τα κράτη μέλη τηρούν την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών και συνεκτιμούν το κοινό συμφέρον από την αποτελεσματική λειτουργία των ενωσιακών πολιτικών διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης. Τα κράτη μέλη:

α) θεσπίζουν και διατηρούν εθνικά συστήματα για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης που παρέχουν πρόσβαση σε διαδικασίες διεθνούς προστασίας, χορηγούν τέτοιου είδους προστασία σε όσους τη χρειάζονται και διασφαλίζουν την επιστροφή όσων ατόμων διαμένουν παράνομα·

β) λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα και αναλογικά μέτρα για τη μείωση και την πρόληψη της παράτυπης μετανάστευσης στα εδάφη των κρατών μελών, σε στενή συνεργασία και εταιρική σχέση με σχετικές τρίτες χώρες, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών·

γ) εφαρμόζουν σωστά και ταχέως τους κανόνες για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας και, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, προβαίνουν στη μεταφορά αιτούντων στο υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με τα κεφάλαια I-VI του μέρους III·

δ) παρέχουν στήριξη σε άλλα κράτη μέλη με τη μορφή των συνεισφορών αλληλεγγύης, με βάση τις ανάγκες που ορίζονται στα κεφάλαια I-III του μέρους IV·

ε) λαμβάνουν όλα τα εύλογα και αναλογικά μέτρα για την πρόληψη και τη διόρθωση μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων μεταξύ των κρατών μελών.

2. Για την εφαρμογή των υποχρεώσεων παρέχεται χρηματοδοτική και επιχειρησιακή στήριξη από την Ένωση σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης*] και τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*Ταμείο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων*].

Άρθρο 6

Διακυβέρνηση και παρακολούθηση της μεταναστευτικής κατάστασης

1. Η Επιτροπή εγκρίνει ευρωπαϊκή στρατηγική για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης, στην οποία καθορίζεται η στρατηγική προσέγγιση για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης σε ενωσιακό επίπεδο και η εφαρμογή των πολιτικών για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στο παρόν μέρος. Η Επιτροπή διαβιβάζει τη στρατηγική στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

2. Η ευρωπαϊκή στρατηγική για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τις εθνικές στρατηγικές των κρατών μελών που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου·

β) τα στοιχεία που συγκεντρώνει η Επιτροπή βάσει της σύστασης αριθ. XXX της Επιτροπής σχετικά με έναν μηχανισμό της ΕΕ για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων (στο εξής: σχέδιο στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων)· τις εκθέσεις που εκδίδονται στο εν λόγω πλαίσιο καθώς και τις δραστηριότητες του δικτύου για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων·

γ) τις σχετικές εκθέσεις και αναλύσεις οργανισμών της Ένωσης·

δ) τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από αξιολογήσεις που διενεργούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης του Σένγκεν σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1053/2013[55].

3. Τα κράτη μέλη διαθέτουν εθνικές στρατηγικές, έτσι ώστε να εξασφαλίζουν επαρκή ικανότητα για την εφαρμογή ενός αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στο παρόν μέρος. Οι στρατηγικές αυτές περιλαμβάνουν σχεδιασμό για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης σε εθνικό επίπεδο, που λαμβάνει υπόψη τον σχεδιασμό για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο*], τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896[56] (Ευρωπαϊκός

[55] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση ενός μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν και την κατάργηση της απόφασης της εκτελεστικής επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 1998 σχετικά με τη σύσταση της μόνιμης επιτροπής για την αξιολόγηση και την εφαρμογή της σύμβασης Σένγκεν (ΕΕ L 295 της 6.11.2013, σ. 27).

[56] Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624 (ΕΕ L 295 της 14.11.2019, σ. 1).

Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής) και την οδηγία XXX/XXX/ΕΕ [*οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής*], καθώς και τις εκθέσεις της Επιτροπής που εκδίδονται στο πλαίσιο του σχεδίου στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων. Οι εν λόγω εθνικές στρατηγικές περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις αρχές που ορίζονται στο παρόν μέρος, καθώς και τις νομικές υποχρεώσεις που απορρέουν απ' αυτές σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, λαμβάνουν υπόψη άλλες σχετικές στρατηγικές και υφιστάμενα μέτρα στήριξης, ιδίως βάσει του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης*] και του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο*], και είναι συνεκτικές και συμπληρωματικές με τις εθνικές στρατηγικές για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που αναλαμβάνει ο Οργανισμός για το Άσυλο και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, της αξιολόγησης που διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου, καθώς και των αξιολογήσεων που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής*] θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη στις στρατηγικές αυτές.

4. Η Επιτροπή εγκρίνει ετησίως έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης στην οποία παρουσιάζεται η προβλεπόμενη εξέλιξη της μεταναστευτικής κατάστασης και η ετοιμότητα της Ένωσης και των κρατών μελών. Στην περίπτωση μεταναστευτικών ροών που οφείλονται σε επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, η Επιτροπή διαβουλεύεται με το οικείο κράτος μέλος και η έκθεση προσδιορίζει τον συνολικό αριθμό των βραχυπρόθεσμων προβλέψεων αποβιβάσεων, καθώς και την απάντηση αλληλεγγύης που κρίνεται απαραίτητη, ώστε να παρασχεθεί συνεισφορά για τις ανάγκες των κρατών μελών αποβίβασης μέσω της μετεγκατάστασης και άλλων μέτρων στον τομέα της ενίσχυσης ικανοτήτων, της επιχειρησιακής στήριξης και μέτρων στον τομέα της εξωτερικής διάστασης. Επιπλέον, η έκθεση αναφέρει αν συγκεκριμένα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν προκλήσεις στις ικανότητές τους λόγω της παρουσίας ευάλωτων υπηκόων τρίτων χωρών, περιλαμβάνει τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που αναφέρεται στην παράγραφο 3, μεταξύ άλλων τις πληροφορίες που συγκεντρώνονται στο πλαίσιο του σχεδίου στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων, και προτείνει βελτιώσεις, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο.

5. Τα κράτη μέλη συντάσσουν τις εθνικές στρατηγικές τους έως [ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού] το αργότερο. Η πρώτη ευρωπαϊκή στρατηγική για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης εκδίδεται έως [18 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού] το αργότερο και η πρώτη έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης εκδίδεται έως [ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού] το αργότερο.

6. Η Επιτροπή παρακολουθεί και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη μεταναστευτική κατάσταση μέσω τακτικών εκθέσεων της κατάστασης με βάση ορθά ποιοτικά στοιχεία και πληροφορίες που συγκεντρώνουν τα κράτη μέλη, η Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, ο Οργανισμός για το Άσυλο, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, ο Ευρωπόλ και ο Οργανισμός για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα, και ιδίως με βάση τις πληροφορίες που συλλέγονται στο πλαίσιο του σχεδίου στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων και του δικτύου του.

Άρθρο 7

Συνεργασία με τρίτες χώρες για τη διευκόλυνση των επιστροφών και της επανεισδοχής

1. Όταν η Επιτροπή, με βάση την ανάλυση που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 25α παράγραφοι 2 ή 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[57] και με κάθε άλλη διαθέσιμη πληροφορία, κρίνει ότι μια τρίτη χώρα δεν συνεργάζεται επαρκώς για την επανεισδοχή παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, και με την επιφύλαξη του άρθρου 25α παράγραφος 5 του εν λόγω κανονισμού, υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο στην οποία προτείνει, όταν το κρίνει σκόπιμο, μέτρα που μπορούν ληφθούν για να βελτιωθεί η συνεργασία με την εν λόγω τρίτη χώρα όσον αφορά την επανεισδοχή, λαμβάνοντας υπόψη τις γενικότερες σχέσεις της Ένωσης με την εν λόγω τρίτη χώρα.
2. Όταν η Επιτροπή το κρίνει σκόπιμο, περιλαμβάνει επίσης στις εκθέσεις της μέτρα για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών με σκοπό τη διευκόλυνση των επιστροφών των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών.
3. Με βάση την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή και το Συμβούλιο, εντός των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, εξετάζουν τις κατάλληλες δράσεις λαμβάνοντας υπόψη τις γενικότερες σχέσεις της Ένωσης με την τρίτη χώρα.
4. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τακτικά σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Άρθρο 8

Πρόσβαση στη διαδικασία εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας

1. Τα κράτη μέλη εξετάζουν κάθε αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα στο έδαφος οποιουδήποτε απ' αυτά, συμπεριλαμβανομένων των συνόρων ή των ζωνών διέλευσης. Η αίτηση εξετάζεται από ένα μόνο κράτος μέλος, το οποίο είναι το οριζόμενο ως υπεύθυνο σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στο κεφάλαιο ΙΙ του μέρους ΙΙΙ.
2. Αν δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί το υπεύθυνο κράτος μέλος βάσει των κριτηρίων που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό, υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης είναι το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε η αίτηση διεθνούς προστασίας.

[57] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων) (ΕΕ L 243 της 15.9.2009, σ. 1).

3. Όταν ένα κράτος μέλος αδυνατεί να μεταφέρει αιτούντα στο κράτος μέλος που έχει προσδιοριστεί πρωτίστως ως υπεύθυνο, εξαιτίας βάσιμων λόγων που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν συστημικές ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων στο εν λόγω κράτος μέλος, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το προσδιορίζον κράτος μέλος εξακολουθεί να εξετάζει τα κριτήρια του κεφαλαίου ΙΙ του μέρους ΙΙΙ ώστε να διαπιστώσει αν άλλο κράτος μέλος μπορεί να προσδιοριστεί ως υπεύθυνο.

Όταν ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να προβεί στη μεταφορά σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο σε κράτος μέλος που έχει προσδιοριστεί σύμφωνα με τα κριτήρια του κεφαλαίου ΙΙ του μέρους ΙΙΙ ή στο πρώτο κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση, το εν λόγω κράτος μέλος καθίσταται το υπεύθυνο κράτος μέλος.

4. Αν δεν έχει διεξαχθεί ο έλεγχος ασφαλείας που ορίζεται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής*], το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε η αίτηση διεθνούς προστασίας εξετάζει, το συντομότερο δυνατό μετά την καταχώριση της αίτησης, αν συντρέχουν εύλογοι λόγοι για τους οποίους ο αιτών συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη του εν λόγω κράτους μέλους, προτού εφαρμόσει τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους σύμφωνα με το κεφάλαιο ΙΙ ή τις ρήτρες που ορίζονται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του μέρους ΙΙΙ.

Αν έχει διεξαχθεί ο έλεγχος ασφαλείας που ορίζεται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής*], αλλά το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε η αίτηση διεθνούς προστασίας έχει αιτιολογημένους λόγους να εξετάσει αν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι ο αιτών συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη του εν λόγω κράτους μέλους, το συγκεκριμένο κράτος μέλος διεξάγει την εξέταση αυτή το συντομότερο δυνατόν μετά την καταχώριση της αίτησης, προτού εφαρμόσει τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους σύμφωνα με το κεφάλαιο ΙΙ ή τις ρήτρες που ορίζονται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του μέρους ΙΙΙ.

Αν ο έλεγχος ασφαλείας που διεξάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής*] ή σύμφωνα με το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου δείξει ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι ο αιτών συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη του κράτους μέλους που διενεργεί τον έλεγχο ασφαλείας, το εν λόγω κράτος μέλος είναι το υπεύθυνο κράτος μέλος.

5. Κάθε κράτος μέλος διατηρεί το δικαίωμα να προωθεί τον αιτούντα προς ασφαλή τρίτη χώρα, με την επιφύλαξη των κανόνων και των εγγυήσεων που θεσπίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*].

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις του αιτούντος

1. Όταν υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις έχει την πρόθεση να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, η αίτησή του υποβάλλεται και καταχωρίζεται στο κράτος μέλος πρώτης εισόδου.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, όταν υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις έχει στην κατοχή του έγκυρη άδεια διαμονής ή έγκυρη θεώρηση διαβατηρίου, η αίτησή του υποβάλλεται και καταχωρίζεται στο κράτος μέλος που εξέδωσε την άδεια διαμονής ή τη θεώρηση.

Όταν υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις, ο οποίος έχει την πρόθεση να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, έχει στην κατοχή του άδεια διαμονής ή θεώρηση διαβατηρίου η ισχύς της οποίας έχει λήξει, η αίτησή του υποβάλλεται και καταχωρίζεται στο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο αιτών.

3. Ο αιτών συνεργάζεται πλήρως με τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους όσον αφορά τα θέματα που καλύπτει ο παρών κανονισμός, υποβάλλοντας ιδίως το ταχύτερο δυνατόν, και το αργότερο κατά τη συνέντευξη που αναφέρεται στο άρθρο 12, όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή του και σχετίζονται με τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους. Όταν ο αιτών δεν είναι σε θέση κατά τη στιγμή της συνέντευξης να υποβάλει αποδεικτικά στοιχεία για να τεκμηριώσει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που παρείχε, η αρμόδια αρχή μπορεί να θέσει προθεσμία εντός της περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 29 παράγραφος 1 για την υποβολή των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων.

4. Ο αιτών απαιτείται να βρίσκεται:

α) στο κράτος μέλος που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 όσο εκκρεμεί ο προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους και, ανάλογα με την περίπτωση, η εφαρμογή της διαδικασίας μεταφοράς·

β) στο υπεύθυνο κράτος μέλος·

γ) στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης ύστερα από μεταφορά σύμφωνα με το άρθρο 57 παράγραφος 9.

5. Όταν στον αιτούντα κοινοποιείται απόφαση μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 2 και το άρθρο 57 παράγραφος 8, ο αιτών πρέπει να συμμορφώνεται με την εν λόγω απόφαση.

Άρθρο 10

Συνέπειες της μη συμμόρφωσης

1. Ο αιτών δεν δικαιούται τις συνθήκες υποδοχής που ορίζονται στα άρθρα 15 έως 17 της οδηγίας XXX/XXX/ΕΕ [*οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής*], σύμφωνα με το άρθρο 17α της εν λόγω οδηγίας, σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος στο οποίο απαιτείται να βρίσκεται σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού από τη στιγμή που του κοινοποιήθηκε απόφαση μεταφοράς του στο υπεύθυνο κράτος μέλος, δεδομένου ότι έχει ενημερωθεί σχετικά με την εν λόγω συνέπεια σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής*]. Η διάταξη αυτή δεν αποκλείει την ανάγκη να διασφαλίζεται το βιοτικό επίπεδο σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, και συγκεκριμένα τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με τις διεθνείς της υποχρεώσεις.

2. Τα στοιχεία και οι πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, τα οποία υποβάλλονται μετά την εκπνοή της προθεσμίας που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 3, δεν λαμβάνονται υπόψη από τις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 11

Δικαίωμα ενημέρωσης

1. Το συντομότερο δυνατό και το αργότερο κατά την καταχώριση αίτησης διεθνούς προστασίας σε κράτος μέλος, οι αρμόδιες αρχές του ενημερώνουν τον αιτούντα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 9, καθώς και με τις συνέπειες μη συμμόρφωσης με αυτές όπως ορίζονται στο άρθρο 10, και συγκεκριμένα σχετικά με:

α) το γεγονός ότι το δικαίωμα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας δεν δίνει το δικαίωμα στον αιτούντα να επιλέξει είτε το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας είτε το κράτος μέλος μετεγκατάστασης·

β) τους στόχους του παρόντος κανονισμού και τις συνέπειες υποβολής άλλης αίτησης σε διαφορετικό κράτος μέλος, καθώς και τις συνέπειες της εγκατάλειψης του κράτους μέλους όπου απαιτείται να βρίσκεται σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 4, και ιδίως το γεγονός ότι ο αιτών δικαιούται τις συνθήκες υποδοχής που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1·

γ) τα κριτήρια και τις διαδικασίες για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, την ιεράρχηση των κριτηρίων αυτών στα διάφορα βήματα της διαδικασίας και τη διάρκειά τους·

δ) τον σκοπό της προσωπικής συνέντευξης σύμφωνα με το άρθρο 12 και την υποχρέωση υποβολής και τεκμηρίωσης, προφορικά ή μέσω της προσκόμισης εγγράφων το συντομότερο δυνατόν, τυχόν σχετικών πληροφοριών που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στον εντοπισμό μελών της οικογένειας, συγγενών ή οποιωνδήποτε άλλων προσώπων με τα οποία έχει οικογενειακούς δεσμούς στα κράτη μέλη, καθώς και τα μέσα με τα οποία μπορεί ο αιτών να υποβάλει τις πληροφορίες αυτές, όπως επίσης και σχετικά με τυχόν βοήθεια που μπορεί να παράσχει το κράτος μέλος για την ιχνηλάτηση των μελών της οικογένειας ή των συγγενών του·

ε) την υποχρέωση του αιτούντος να γνωστοποιεί, το ταχύτερο δυνατό κατά τη διαδικασία, κάθε χρήσιμη πληροφορία ικανή να βοηθήσει στον εντοπισμό προηγούμενης άδειας διαμονής, θεώρησης διαβατηρίου ή εκπαιδευτικών διπλωμάτων·

στ) τη δυνατότητα να προσφεύγει κατά απόφασης μεταφοράς εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 και σχετικά με το γεγονός ότι το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω προσφυγής περιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 παράγραφος 1·

ζ) το δικαίωμα να του χορηγείται, κατόπιν αίτησής του, δωρεάν νομική συνδρομή, όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν μπορεί να καταβάλει τις σχετικές δαπάνες·

η) το γεγονός ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και ο Οργανισμός για το Άσυλο θα επεξεργαστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του αιτούντος, μεταξύ άλλων με την ανταλλαγή των εν λόγω δεδομένων, με αποκλειστικό σκοπό την τήρηση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό·

θ) τις κατηγορίες των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·

ι) το δικαίωμα πρόσβασης σε δεδομένα που τον αφορούν και το δικαίωμα να ζητά διόρθωση ανακριβών δεδομένων ή διαγραφή δεδομένων που τον αφορούν τα οποία υπέστησαν παράνομη επεξεργασία, καθώς και τις διαδικασίες άσκησης αυτών των δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων επικοινωνίας των αρχών του άρθρου 41 και των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων, οι οποίες εξετάζουν τις προσφυγές σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και των στοιχείων επικοινωνίας του υπευθύνου προστασίας δεδομένων·

ια) στην περίπτωση ασυνόδευτου ανηλίκου, τον ρόλο και τις αρμοδιότητες του εκπροσώπου και τη διαδικασία υποβολής καταγγελιών κατά του εκπροσώπου με ασφάλεια και εμπιστευτικότητα και τηρουμένου του δικαιώματος ακρόασης του παιδιού σχετικά με το θέμα αυτό·

ιβ) ανάλογα με την περίπτωση, τη διαδικασία μετεγκατάστασης που ορίζεται στα άρθρα 57 και 58.

2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρέχονται γραπτώς σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως τεκμαίρεται ότι κατανοεί ο αιτών. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν το κοινό ενημερωτικό φυλλάδιο που συντάσσεται σε απλή και σαφή γλώσσα σύμφωνα με την παράγραφο 3 για τον σκοπό αυτό.

Αν κριθεί απαραίτητο για την ορθή κατανόηση από μέρους του αιτούντος, οι πληροφορίες παρέχονται σ' αυτόν και προφορικά, όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο σε σχέση με την προσωπική συνέντευξη που αναφέρεται στο άρθρο 12.

3. Ο Οργανισμός για το Άσυλο, σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές αρχές, συντάσσει κοινό ενημερωτικό υλικό, καθώς και ειδικό ενημερωτικό φυλλάδιο για τους ασυνόδευτους ανηλίκους με τουλάχιστον τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Το εν λόγω κοινό ενημερωτικό φυλλάδιο περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός Eurodac*] και, συγκεκριμένα, σχετικά με τον σκοπό για τον οποίο τα δεδομένα του αιτούντος μπορεί να τύχουν επεξεργασίας στο πλαίσιο του Eurodac. Το κοινό ενημερωτικό φυλλάδιο καταρτίζεται κατά τρόπο που επιτρέπει στα κράτη μέλη να το συμπληρώνουν με πρόσθετες πληροφορίες που αφορούν τα κράτη μέλη.

Άρθρο 12

Προσωπική συνέντευξη

1. Προκειμένου να διευκολύνει τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, το προσδιορίζον κράτος μέλος διεξάγει προσωπική συνέντευξη με τον αιτούντα. Η συνέντευξη επιτρέπει επίσης την ορθή κατανόηση των πληροφοριών που παρέχονται στον αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 11.

2. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραλείπεται, αν:

α) ο αιτών έχει διαφύγει·

β) ο αιτών δεν έχει παραστεί στην προσωπική συνέντευξη και δεν έχει δικαιολογήσει την απουσία του·

γ) μετά την παραλαβή των πληροφοριών του άρθρου 11, ο αιτών έχει ήδη παράσχει τις πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους με άλλο μέσο. Το κράτος μέλος που παραλείπει τη συνέντευξη δίνει στον αιτούντα τη δυνατότητα να παράσχει όλες τις περαιτέρω

πληροφορίες που σχετίζονται με τον ορθό προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στο άρθρο 29 παράγραφος 1.

3. Η προσωπική συνέντευξη πραγματοποιείται εγκαίρως και, σε κάθε περίπτωση, πριν από την υποβολή αιτήματος αναδοχής σύμφωνα με το άρθρο 29.

4. Η προσωπική συνέντευξη πραγματοποιείται σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί ο αιτών και στην οποία μπορεί αυτός να επικοινωνήσει. Οι συνεντεύξεις ασυνόδευτων ανηλίκων διενεργούνται με τρόπο φιλικό προς τα παιδιά από προσωπικό που έχει εκπαιδευτεί και καταρτιστεί κατάλληλα βάσει του εθνικού δικαίου, με την παρουσία του εκπροσώπου καθώς και, κατά περίπτωση, του νομικού συμβούλου του ανηλίκου. Όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, τα κράτη μέλη διαθέτουν διερμηνέα και, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο, πολιτιστικό διαμεσολαβητή, ο οποίος μπορεί να διασφαλίσει τη δέουσα επικοινωνία μεταξύ του αιτούντος και του προσώπου που διεξάγει την προσωπική συνέντευξη. Ο αιτών μπορεί να ζητήσει η συνέντευξή του να γίνει και να του δοθεί βοήθεια από πρόσωπο του ίδιου φύλου.

5. Η προσωπική συνέντευξη πραγματοποιείται υπό όρους που διασφαλίζουν τη δέουσα εμπιστευτικότητα. Διεξάγεται από πρόσωπο που διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Στους αιτούντες που διαπιστώνεται ότι χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*] παρέχεται η κατάλληλη υποστήριξη ώστε να εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις που κρίνονται αναγκαίες για την αποτελεσματική ύπαρξη όλων των στοιχείων για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους.

6. Το κράτος μέλος που διεξάγει την προσωπική συνέντευξη συντάσσει γραπτή περίληψη, στην οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι κύριες πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τον αιτούντα κατά τη συνέντευξη. Η περίληψη μπορεί να έχει τη μορφή έκθεσης ή έντυπου υποδείγματος. Το κράτος μέλος παρέχει εγκαίρως στον αιτούντα ή τον νομικό ή άλλο σύμβουλο που εκπροσωπεί τον αιτούντα έγκαιρη πρόσβαση στην περίληψη.

Άρθρο 13

Εγγυήσεις για ανηλίκους

1. Το μείζον συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα των κρατών μελών όσον αφορά όλες τις διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

2. Κάθε κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ασυνόδευτος ανήλικος εξασφαλίζει ότι αυτός εκπροσωπείται και υποβοηθείται από εκπρόσωπο στις σχετικές διαδικασίες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Ο εκπρόσωπος διαθέτει τα προσόντα, την κατάρτιση και την πείρα ώστε να εξασφαλίζει τη συνεκτίμηση του μείζονος συμφέροντος του ανηλίκου κατά τις διαδικασίες που διεξάγονται βάσει του παρόντος κανονισμού. Ο εν λόγω εκπρόσωπος έχει πρόσβαση στο περιεχόμενο των σχετικών εγγράφων του φακέλου του αιτούντος, συμπεριλαμβανομένου του ειδικού ενημερωτικού φυλλαδίου για τους ασυνόδευτους ανηλίκους.

Σε περίπτωση που οργάνωση ενεργεί ως εκπρόσωπος, ορίζει ένα πρόσωπο υπεύθυνο για να επιτελεί τα καθήκοντά της όσον αφορά τον ανήλικο. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται στο εν λόγω πρόσωπο.

Ο εκπρόσωπος που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο ή η ίδια οργάνωση που προβλέπεται στο άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*].

3. Ο εκπρόσωπος του ασυνόδευτου ανηλίκου συμμετέχει στη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους βάσει του παρόντος κανονισμού. Ο εκπρόσωπος βοηθάει τον ασυνόδευτο ανήλικο στην παροχή των στοιχείων για την αξιολόγηση του μείζονος συμφέροντός του σύμφωνα με την παράγραφο 4, μεταξύ άλλων για την άσκηση του δικαιώματος ακρόασης, και τον στηρίζει στις επαφές του με άλλους παράγοντες, όπως οργανώσεις οικογενειακής ιχνηλάτησης, όπου αυτό κρίνεται κατάλληλο για τον σκοπό αυτό.

4. Για την αξιολόγηση του μείζονος συμφέροντος του παιδιού, τα κράτη μέλη συνεργάζονται στενά μεταξύ τους και λαμβάνουν δεόντως υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες:

   α) τις δυνατότητες επανένωσης της οικογένειας·

   β) την καλή διαβίωση και την κοινωνική ανάπτυξη του ανηλίκου, με έμφαση στο υπόβαθρο του ανηλίκου·

   γ) τις παραμέτρους ασφάλειας και προστασίας, ιδίως αν υπάρχει κίνδυνος να καταστεί ο ανήλικος θύμα οποιασδήποτε μορφής βίας ή εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων·

   δ) τις απόψεις του ανηλίκου ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά του·

   ε) όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος, τις πληροφορίες που παρέχει ο εκπρόσωπος στο κράτος μέλος όπου βρίσκεται ο ασυνόδευτος ανήλικος.

5. Πριν από τη μεταφορά του ασυνόδευτου ανηλίκου στο υπεύθυνο κράτος μέλος ή, κατά περίπτωση, στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης, το κράτος μέλος μεταφοράς εξασφαλίζει ότι το υπεύθυνο κράτος μέλος ή το κράτος μέλος μετεγκατάστασης λαμβάνει αμελλητί τα μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 14 και 23 της οδηγίας XXX/XXX/ΕΕ [*οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής*] και στο άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*]. Πριν από τη λήψη απόφασης σχετικά με τη μεταφορά ασυνόδευτου ανηλίκου θα πρέπει να αξιολογείται το μείζον συμφέρον του. Η αξιολόγηση βασίζεται στους παράγοντες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 και τα συμπεράσματά της σχετικά με τους παράγοντες αυτούς δηλώνονται σαφώς στην απόφαση μεταφοράς. Η αξιολόγηση διενεργείται ταχέως από προσωπικό με τα απαραίτητα προσόντα και την εμπειρογνωσία για να διασφαλιστεί ότι λαμβάνεται υπόψη το μείζον συμφέρον του ανηλίκου.

6. Για τον σκοπό της εφαρμογής του άρθρου 15, το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε η αίτηση διεθνούς προστασίας του ασυνόδευτου ανηλίκου προβαίνει στις ενδεδειγμένες ενέργειες το ταχύτερο δυνατό, ώστε να εντοπίσει τα μέλη της οικογένειας ή τους συγγενείς του ασυνόδευτου ανηλίκου στο έδαφος των κρατών μελών, προστατεύοντας παράλληλα το μείζον συμφέρον του παιδιού.

   Για τον σκοπό αυτό, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να ζητά τη βοήθεια διεθνών ή άλλων αρμόδιων οργανώσεων και να διευκολύνει την πρόσβαση του ανηλίκου στις υπηρεσίες ιχνηλάτησης των εν λόγω οργανώσεων.

   Το προσωπικό των αρμόδιων αρχών του άρθρου 41 που ασχολείται με αιτήσεις που αφορούν ασυνόδευτους ανηλίκους πρέπει να έχει λάβει και να εξακολουθεί να λαμβάνει κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τις ιδιαίτερες ανάγκες των ανηλίκων.

7. Προκειμένου να διευκολυνθούν οι κατάλληλες δράσεις εντοπισμού των μελών της οικογένειας ή των συγγενών του ασυνόδευτου ανηλίκου που ζει στο έδαφος άλλου κράτους μέλους σύμφωνα με την παράγραφο 6, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένου υποδείγματος για την ανταλλαγή των ενδεδειγμένων πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ

Άρθρο 14

Ιεράρχηση των κριτηρίων

1. Τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους εφαρμόζονται με τη σειρά με την οποία παρατίθενται στο παρόν κεφάλαιο.

2. Ο προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους κατ' εφαρμογή των κριτηρίων που παρατίθενται στο παρόν κεφάλαιο πραγματοποιείται βάσει της κατάστασης που υπήρχε τη στιγμή κατά την οποία καταχωρίστηκε για πρώτη φορά η αίτηση διεθνούς προστασίας σε κράτος μέλος.

Άρθρο 15

Ασυνόδευτοι ανήλικοι

1. Όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος, εφαρμόζονται μόνο τα κριτήρια που καθορίζονται στο παρόν άρθρο, με τη σειρά που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 5.

2. Υπεύθυνο κράτος μέλος είναι το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται νομίμως ένα μέλος της οικογένειας του ασυνόδευτου ανηλίκου, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι αυτό δεν είναι προς το μείζον συμφέρον του ανηλίκου. Όταν ο αιτών είναι έγγαμος ανήλικος, ο/η σύζυγος του οποίου δεν βρίσκεται νομίμως στο έδαφος των κρατών μελών, υπεύθυνο κράτος μέλος είναι εκείνο στο οποίο βρίσκεται νομίμως ο πατέρας, η μητέρα ή άλλος ενήλικος υπεύθυνος για τον ανήλικο, είτε βάσει νόμου είτε βάσει της πρακτικής του εν λόγω κράτους μέλους, ή αδελφός του.

3. Σε περίπτωση που ο αιτών έχει συγγενή που βρίσκεται νομίμως σε άλλο κράτος μέλος και έχει αποδειχθεί βάσει ατομικής εξέτασης ότι ο συγγενής μπορεί να αναλάβει τη φροντίδα του, το εν λόγω κράτος μέλος επανενώνει τον ανήλικο με τον συγγενή του και είναι το υπεύθυνο κράτος μέλος, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι αυτό δεν είναι προς το μείζον συμφέρον του ανηλίκου.

4. Αν μέλη της οικογένειας ή συγγενείς, όπως αναφέρεται στις παραγράφους 2 και 3, διαμένουν σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη, η απόφαση για το υπεύθυνο κράτος μέλος λαμβάνεται με βάση το μείζον συμφέρον του ασυνόδευτου ανηλίκου.

5. Αν δεν υπάρχει μέλος της οικογένειας ή συγγενής, όπως αναφέρεται στις παραγράφους 2 και 3, υπεύθυνο κράτος μέλος είναι το κράτος μέλος στο οποίο ο ασυνόδευτος ανήλικος υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι αυτό δεν είναι προς το μείζον συμφέρον του ανηλίκου.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 68, σχετικά με:

α) τον εντοπισμό μελών της οικογένειας ή συγγενών των ασυνόδευτων ανηλίκων·

β) τα κριτήρια για τη διαπίστωση της ύπαρξης αποδεδειγμένων οικογενειακών δεσμών·

γ) τα κριτήρια εκτίμησης της ικανότητας συγγενούς να φροντίζει ασυνόδευτο ανήλικο, μεταξύ άλλων και όταν τα μέλη της οικογένειας, οι αδελφοί ή οι συγγενείς του ασυνόδευτου ανηλίκου διαμένουν σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη.

Κατά την άσκηση των εξουσιών της έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η Επιτροπή δεν υπερβαίνει το πεδίο του μείζονος συμφέροντος του παιδιού όπως προβλέπεται στο άρθρο 13 παράγραφος 4.

7. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει ενιαίους όρους για τη διαβούλευση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2.

Άρθρο 16

Μέλη οικογένειας που είναι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας

Αν ένα μέλος της οικογένειας του αιτούντος έλαβε άδεια διαμονής σε κράτος μέλος ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας, το εν λόγω κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, υπό τον όρο ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα εξέφρασαν την επιθυμία τους γραπτώς.

Άρθρο 17

Μέλη οικογένειας που είναι αιτούντες διεθνή προστασία

Αν ένα μέλος της οικογένειας του αιτούντος έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε κράτος μέλος για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί απόφαση για πρώτη φορά επί της ουσίας, αυτό το κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, υπό τον όρο ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα εξέφρασαν την επιθυμία τους γραπτώς.

Άρθρο 18

Οικογενειακή διαδικασία

Αν περισσότερα μέλη οικογένειας υποβάλλουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας στο ίδιο κράτος μέλος ταυτόχρονα ή σε παραπλήσιες ημερομηνίες, ώστε να διεξαχθούν από κοινού οι διαδικασίες προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, αλλά η εφαρμογή των κριτηρίων του παρόντος κανονισμού ενδέχεται να οδηγήσει στον χωρισμό τους, ο προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους πραγματοποιείται ως εξής:

α) υπεύθυνο για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας όλων των μελών της οικογένειας είναι το κράτος μέλος το οποίο προσδιορίζεται βάσει των κριτηρίων ως υπεύθυνο για την αναδοχή του μεγαλύτερου αριθμού αυτών·

β) στις λοιπές περιπτώσεις, υπεύθυνο είναι το κράτος μέλος το οποίο προσδιορίζεται βάσει των κριτηρίων ως υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης του πλέον ηλικιωμένου μέλους της.

Άρθρο 19

Έκδοση εγγράφων διαμονής ή θεωρήσεων

1. Αν ο αιτών είναι κάτοχος εν ισχύ εγγράφου διαμονής, το κράτος μέλος που εξέδωσε το έγγραφο είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

2. Αν ο αιτών είναι κάτοχος έγκυρης θεώρησης, το κράτος μέλος που την εξέδωσε είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, εκτός εάν η θεώρηση εκδόθηκε εξ ονόματος άλλου κράτους μέλους βάσει συμφωνίας εκπροσώπησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος που εκπροσωπήθηκε είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

3. Αν ο αιτών είναι κάτοχος περισσοτέρων του ενός εν ισχύ εγγράφων διαμονής ή θεωρήσεων που έχουν εκδοθεί από διάφορα κράτη μέλη, υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας λογίζεται το κράτος μέλος το οποίο κατά σειρά:

   α) εξέδωσε το έγγραφο διαμονής με τη μεγαλύτερη χρονική ισχύ ή, σε περίπτωση ίσης διάρκειας ισχύος, το κράτος μέλος που εξέδωσε το έγγραφο διαμονής με την απώτερη ημερομηνία λήξης ισχύος·

   β) όταν οι θεωρήσεις είναι του ίδιου τύπου, το κράτος μέλος το οποίο εξέδωσε τη θεώρηση με την απώτερη ημερομηνία λήξης·

   γ) όταν οι θεωρήσεις είναι διαφορετικού τύπου, το κράτος μέλος το οποίο εξέδωσε τη θεώρηση με τη μεγαλύτερη διάρκεια ισχύος ή, σε περίπτωση ίσης διάρκειας ισχύος, το κράτος μέλος που εξέδωσε τη θεώρηση με την απώτερη ημερομηνία λήξης ισχύος.

4. Αν ο αιτών είναι κάτοχος περισσοτέρων του ενός εν ισχύ εγγράφων διαμονής ή θεωρήσεων που έχουν λήξει σε διάστημα μικρότερο των τριών ετών πριν από την καταχώριση της αίτησης, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1, 2 και 3.

5. Το γεγονός ότι το έγγραφο διαμονής ή η θεώρηση εκδόθηκαν βάσει πλαστής ή ψευδούς ταυτότητας ή με παρουσίαση πλαστών, παραποιημένων ή άκυρων εγγράφων, δεν κωλύει την ανάθεση της ευθύνης στο κράτος μέλος που τα εξέδωσε. Εντούτοις, το κράτος μέλος που εξέδωσε το έγγραφο διαμονής ή τη θεώρηση δεν είναι υπεύθυνο αν μπορεί να αποδείξει τη διάπραξη της απάτης μετά την έκδοση του εγγράφου ή της θεώρησης.

Άρθρο 20

Διπλώματα ή άλλοι τίτλοι

1. Όταν ο αιτών κατέχει δίπλωμα ή τίτλο που εξέδωσε εκπαιδευτικό ίδρυμα με έδρα σε κράτος μέλος, και η αίτηση διεθνούς προστασίας καταχωρίστηκε αφότου ο αιτών εγκατέλειψε το έδαφος των κρατών μελών μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του, το κράτος μέλος στο οποίο εδρεύει το εν λόγω εκπαιδευτικό ίδρυμα είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

2. Όταν ο αιτών κατέχει πάνω από ένα διπλώματα ή τίτλους που εξέδωσαν εκπαιδευτικά ιδρύματα σε διαφορετικά κράτη μέλη, την ευθύνη για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας αναλαμβάνει το κράτος μέλος που εξέδωσε το δίπλωμα ή τον τίτλο με τη μεγαλύτερη διάρκεια σπουδών ή, αν οι περίοδοι σπουδών είχαν την ίδια διάρκεια, το κράτος μέλος με το πιο πρόσφατο δίπλωμα ή τίτλο.

Άρθρο 21

Είσοδος

1. Όταν διαπιστώνεται, βάσει αποδεικτικών στοιχείων ή έμμεσων αποδείξεων, όπως περιγράφονται στους δύο καταλόγους που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός Eurodac*], ότι ο αιτών διήλθε με παράνομη χερσαία, θαλάσσια ή εναέρια μεταφορά το σύνορο κράτους μέλους προερχόμενος από τρίτη χώρα, το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο εισήλθε παρανόμως είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Η ευθύνη αυτή παύει να υφίσταται αν η αίτηση καταχωρίζεται πάνω από 3 έτη μετά την ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η διέλευση των συνόρων.
2. Ο κανόνας που καθορίζεται στην παράγραφο 1 ισχύει επίσης όταν ο αιτών αποβιβάστηκε στο έδαφος κράτους μέλους μετά από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης.
3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν ισχύουν αν μπορεί να αποδειχτεί, βάσει αποδεικτικών στοιχείων ή έμμεσων αποδείξεων, όπως περιγράφονται στους δύο καταλόγους που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός Eurodac*], ότι ο αιτών μετεγκαταστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 57 του παρόντος κανονισμού σε άλλος κράτος μέλος αφότου διήλθε τα σύνορα. Στην περίπτωση αυτή, το άλλο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 22

Είσοδος χωρίς υποχρέωση θεώρησης

Αν υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις εισέρχεται στο έδαφος των κρατών μελών μέσω κράτους μέλους στο οποίο δεν υφίσταται η ανάγκη θεώρησης, αυτό το κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Η εν λόγω ευθύνη παύει να υφίσταται αν η αίτηση καταχωρίζεται πάνω από τρία έτη μετά την ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η είσοδος στο έδαφος.

Άρθρο 23

Αίτηση σε χώρο διεθνούς διέλευσης αερολιμένα

Όταν η αίτηση διεθνούς προστασίας γίνεται στον χώρο διεθνούς διέλευσης αερολιμένα κράτους μέλους από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα, αυτό το κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΡΗΤΡΕΣ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΗΣ ΕΥΧΕΡΕΙΑΣ

Άρθρο 24

Εξαρτώμενα πρόσωπα

1. Όταν, λόγω εγκυμοσύνης, πρόσφατου τοκετού, σοβαρής ασθένειας, σοβαρής αναπηρίας, σοβαρού τραυματισμού ή προχωρημένης ηλικίας, ένας αιτών εξαρτάται από τη βοήθεια του παιδιού ή του γονέα του που διαμένει νομίμως σε κράτος μέλος, ή όταν νομίμως διαμένον σε κράτος μέλος παιδί ή γονέας αιτούντος εξαρτάται από τη βοήθεια του αιτούντος, τα κράτη μέλη συνήθως τοποθετούν μαζί ή επανενώνουν τον αιτούντα με το παιδί ή γονέα, υπό την προϋπόθεση ότι οι οικογενειακοί δεσμοί υπήρχαν πριν από την είσοδο του αιτούντος στο έδαφος των κρατών μελών, ότι το παιδί ή ο γονέας ή ο αιτών μπορεί να φροντίσει το εξαρτώμενο πρόσωπο και ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα εξέφρασαν την επιθυμία τους γραπτώς.

   Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι το παιδί ή ο γονέας διαμένει νομίμως στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται το εξαρτώμενο πρόσωπο, το εν λόγω κράτος μέλος εξακριβώνει αν το παιδί ή ο γονέας μπορεί να φροντίσει το εξαρτώμενο πρόσωπο, πριν από την υποβολή αιτήματος αναδοχής σύμφωνα με το άρθρο 29.

2. Όταν το παιδί ή ο γονέας της παραγράφου 1 διαμένει νομίμως σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο αιτών, υπεύθυνο κράτος μέλος είναι εκείνο στο οποίο διαμένει νομίμως το παιδί ή ο γονέας, εκτός εάν η υγεία του αιτούντος δεν του επιτρέπει επί σημαντικό χρονικό διάστημα να μεταβεί στο εν λόγω κράτος μέλος. Σε μια τέτοια περίπτωση, υπεύθυνο κράτος μέλος είναι εκείνο στο οποίο βρίσκεται ο αιτών. Το εν λόγω κράτος μέλος δεν υποχρεούται να φέρει το παιδί ή τον γονέα του αιτούντος στην επικράτειά του.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ’ εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 68, σχετικά με:

   α) τα στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί η σχέση εξάρτησης·

   β) τα κριτήρια για τη διαπίστωση της ύπαρξης αποδεδειγμένων οικογενειακών δεσμών·

   γ) τα κριτήρια εκτίμησης της ικανότητας του ενδιαφερόμενου προσώπου να φροντίζει το εξαρτώμενο πρόσωπο·

   δ) και τα στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη, προκειμένου να εκτιμηθεί η ανικανότητα μετακίνησης επί σημαντικό χρονικό διάστημα.

4. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει ενιαίους όρους για τη διαβούλευση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2.

Άρθρο 25

Ρήτρες διακριτικής ευχέρειας

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8 παράγραφος 1, κάθε κράτος μέλος δύναται να αποφασίζει να εξετάζει αίτηση διεθνούς προστασίας από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα που έχει καταχωριστεί σ' αυτό, ακόμη κι αν δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση δυνάμει των κριτηρίων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

2. Το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίζεται αίτηση διεθνούς προστασίας και το οποίο διεξάγει τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους ή το υπεύθυνο κράτος μέλος μπορεί, οποτεδήποτε πριν από τη λήψη πρώτης απόφασης επί της ουσίας, να υποβάλει σε άλλο κράτος μέλος αίτημα αναδοχής αιτούντος για να επανενώσει οποιαδήποτε πρόσωπα με τα οποία έχει σχέση ο αιτών, για ανθρωπιστικούς λόγους, βάσει ιδίως οικογενειακών ή πολιτισμικών κριτηρίων, ακόμα κι όταν το άλλο κράτος μέλος δεν είναι υπεύθυνο κατ' εφαρμογή των κριτηρίων που θεσπίζονται στα άρθρα 15 έως 18 και στο άρθρο 24. Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα πρέπει να εκφράσουν τη συναίνεσή τους γραπτώς.

Το αίτημα αναδοχής περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που διαθέτει το κράτος που υποβάλει το αίτημα, τα οποία είναι απαραίτητα ώστε το κράτος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα να είναι σε θέση να εκτιμήσει την κατάσταση.

Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα προβαίνει στις τυχόν αναγκαίες επαληθεύσεις, ώστε να εξετάσει τους επικαλούμενους ανθρωπιστικούς λόγους, και απαντάει στο κράτος μέλος που υποβάλει το αίτημα εντός δύο μηνών από την παραλαβή του αιτήματος, χρησιμοποιώντας το δίκτυο ηλεκτρονικής επικοινωνίας που δημιουργήθηκε με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1560/2003. Αν στην απάντηση απορρίπτεται το αίτημα, αναφέρονται οι λόγοι στους οποίους βασίζεται η άρνηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ

Άρθρο 26

Υποχρεώσεις του υπεύθυνου κράτους μέλους

1. Το υπεύθυνο κράτος μέλος δυνάμει του παρόντος κανονισμού υποχρεούται:

α) να αναδέχεται, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 29, 30 και 35, αιτούντα η αίτηση του οποίου καταχωρίστηκε σε άλλο κράτος μέλος·

β) να αναλαμβάνει εκ νέου, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 31 και 35 του παρόντος κανονισμού, αιτούντα ή υπήκοο τρίτης χώρας ή απάτριδα σε σχέση με τον οποίο το εν λόγω κράτος μέλος έχει δηλωθεί ως υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός Eurodac*]·

γ) να αναλαμβάνει εκ νέου, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 31 και 35 του παρόντος κανονισμού, δικαιούχο διεθνούς προστασίας σε σχέση με τον οποίο το εν λόγω κράτος μέλος έχει δηλωθεί ως υπεύθυνο κράτος μέλος

σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός Eurodac*]·

δ) να αναλαμβάνει εκ νέου, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 31 και 35 του παρόντος κανονισμού, πρόσωπο που επανεγκαταστάθηκε ή έγινε δεκτό το οποίο υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας ή το οποίο διαμένει παράνομα σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος που δέχτηκε να το κάνει δεκτό σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση*] ή που του χορήγησε διεθνή προστασία ή ανθρωπιστικό καθεστώς βάσει εθνικού συστήματος επανεγκατάστασης.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η κατάσταση ανηλίκου ο οποίος συνοδεύει τον αιτούντα και εμπίπτει στον ορισμό του μέλους οικογένειας είναι αδιαχώριστη από εκείνη του μέλους οικογένειάς του και τον ανήλικο αναδέχεται ή αναλαμβάνει το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας του εν λόγω μέλους οικογένειας, ακόμη κι αν ο ανήλικος δεν είναι ατομικά αιτών, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι αυτό δεν είναι προς το μείζον συμφέρον του παιδιού. Η ίδια αρχή ισχύει και για τα παιδιά που γεννήθηκαν μετά την άφιξη του αιτούντος στο έδαφος των κρατών μελών, χωρίς να χρειάζεται να κινηθεί νέα διαδικασία αναδοχής για τα εν λόγω παιδιά.

3. Στις καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β), το υπεύθυνο κράτος μέλος εξετάζει ή ολοκληρώνει την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*].

Άρθρο 27

Παύση ευθυνών

1. Όταν ένα κράτος μέλος χορηγήσει έγγραφο διαμονής σε αιτούντα, αποφασίσει να εφαρμόσει το άρθρο 25 ή δεν μεταφέρει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο στο υπεύθυνο κράτος μέλος εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 35, το εν λόγω κράτος μέλος καθίσταται υπεύθυνο και οι υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 26 μεταφέρονται στο εν λόγω κράτος μέλος. Ανάλογα με την περίπτωση, ενημερώνει σχετικά το κράτος μέλος που ήταν προηγουμένως υπεύθυνο, το κράτος μέλος που διενεργεί διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους ή το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε αίτημα αναδοχής του αιτούντος ή κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης, χρησιμοποιώντας το δίκτυο ηλεκτρονικής επικοινωνίας που δημιουργήθηκε με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1560/2003.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται αν το υπεύθυνο κράτος μέλος έχει ήδη χορηγήσει διεθνή προστασία στο εν λόγω πρόσωπο.

Το κράτος μέλος που καθίσταται υπεύθυνο σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου δηλώνει ότι έχει καταστεί υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός Eurodac*].

2. Η υποχρέωση που ορίζεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού σχετικά με την εκ νέου ανάληψη υπηκόου τρίτης χώρας ή απάτριδος παύει να ισχύει, αν μπορεί να διαπιστωθεί, με βάση την επικαιροποίηση των στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός Eurodac*], ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εγκατέλειψε

το έδαφος των κρατών μελών είτε υποχρεωτικά είτε οικειοθελώς, για να συμμορφωθεί με απόφαση επιστροφής ή με εντολή απομάκρυνσης που εκδόθηκε μετά την ανάκληση ή την απόρριψη της αίτησής του.

Αίτηση που καταχωρίζεται μετά από πραγματική απομάκρυνση λογίζεται ως νέα αίτηση για τον σκοπό του παρόντος κανονισμού και οδηγεί σε νέα διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΤΜΗΜΑ Ι

ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Άρθρο 28

Κίνηση της διαδικασίας

1. Το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε για πρώτη φορά αίτηση διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*] ή, ανάλογα με την περίπτωση, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης κινεί αμελλητί τη διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους.

2. Το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε για πρώτη φορά αίτηση ή, ανάλογα με την περίπτωση, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης συνεχίζει τη διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους αν ο αιτών εγκαταλείψει το έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους χωρίς άδεια ή δεν τίθεται με άλλο τρόπο στη διάθεση των αρμόδιων αρχών του εν λόγω κράτους μέλους.

3. Το κράτος μέλος που διενέργησε τη διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους ή που κατέστη υπεύθυνο σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού δηλώνει αμελλητί στο Eurodac σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός Eurodac*]:

   α) την ευθύνη του σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2·

   β) την ευθύνη του σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 4·

   γ) την ευθύνη του λόγω της μη συμμόρφωσής του με τις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 29·

   δ) την ευθύνη του κράτους μέλους που αποδέχτηκε το αίτημα αναδοχής του αιτούντος σύμφωνα με το άρθρο 30.

   Μέχρις ότου να γίνουν οι δηλώσεις αυτές, ισχύουν οι διαδικασίες της παραγράφου 4.

4. Αιτών ο οποίος, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, βρεθεί σε άλλο κράτος μέλος χωρίς έγγραφο διαμονής ή υποβάλει εκεί αίτηση διεθνούς προστασίας, αναλαμβάνεται εκ νέου από το κράτος μέλος στο οποίο υπέβαλε για πρώτη φορά αίτηση διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 31 και 35.

Η εν λόγω υποχρέωση παύει να ισχύει όταν το κράτος μέλος που προσδιορίζει το υπεύθυνο κράτος μέλος μπορεί να βεβαιώσει ότι ο αιτών απέκτησε έγγραφο διαμονής από άλλο κράτος μέλος.

5. Αιτών ο οποίος βρίσκεται σε κράτος μέλος χωρίς έγγραφο διαμονής ή έχει υποβάλει εκεί αίτηση διεθνούς προστασίας, αφότου άλλο κράτος μέλος έχει επιβεβαιώσει ότι θα τον μετεγκαταστήσει σύμφωνα με το άρθρο 57 παράγραφος 7 και πριν από την πραγματοποίηση της μεταφοράς στο εν λόγω κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 57 παράγραφος 9, αναλαμβάνεται εκ νέου από το κράτος μέλος μετεγκατάστασης, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 31 και 35.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΔΟΧΗΣ

Άρθρο 29

Υποβολή αιτήματος αναδοχής

1. Αν το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε αίτηση διεθνούς προστασίας θεωρεί ότι άλλο κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέτασή της, απευθύνει σ' αυτό αίτημα αναδοχής του αιτούντος αμελλητί και, σε κάθε περίπτωση, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την καταχώριση της αίτησης.

   Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, σε περίπτωση σύμπτωσης (θετικού αποτελέσματος) στο Eurodac με δεδομένα που έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14α του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός Eurodac*] ή σύμπτωσης στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (στο εξής: VIS) με δεδομένα που έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 767/2008, το αίτημα αναδοχής αποστέλλεται εντός προθεσμίας ενός μήνα από την παραλαβή της σύμπτωσης.

   Αν το αίτημα περί αναδοχής του αιτούντος δεν υποβληθεί εντός των προθεσμιών του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου, η ευθύνη για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας βαρύνει το κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκε η αίτηση.

   Όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος, το προσδιορίζον κράτος μέλος δύναται, όταν κρίνει ότι αυτό είναι προς το μείζον συμφέρον του ανηλίκου, να συνεχίσει τη διαδικασία για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, και να απευθύνει αίτημα αναδοχής του αιτούντος σε άλλο κράτος μέλος παρά την εκπνοή των προθεσμιών που ορίζονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο.

2. Το κράτος μέλος που υποβάλει το αίτημα μπορεί να ζητήσει επείγουσα απάντηση σε περίπτωση που η αίτηση διεθνούς προστασίας καταχωρίστηκε μετά την έκδοση απόφασης άρνησης εισόδου ή απόφασης επιστροφής.

   Το αίτημα προσδιορίζει τους λόγους που επιβάλλουν την αποστολή επείγουσας απάντησης, καθώς και την προθεσμία αποστολής της. Η εν λόγω προθεσμία είναι τουλάχιστον μία εβδομάδα.

3. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2, το αίτημα αναδοχής από άλλο κράτος μέλος γίνεται μέσω τυποποιημένου εντύπου και συμπεριλαμβάνει αποδεικτικά στοιχεία ή έμμεσες αποδείξεις, όπως περιγράφονται στους δύο καταλόγους του άρθρου 30 παράγραφος 4 και/ή άλλα συναφή στοιχεία από τη δήλωση του αιτούντος, τα οποία επιτρέπουν στις αρχές του κράτους μέλους στο οποίο

απευθύνεται το αίτημα να επαληθεύσει αν είναι υπεύθυνο βάσει των κριτηρίων του παρόντος κανονισμού.

Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει ενιαίους όρους για την προετοιμασία και την υποβολή αιτημάτων αναδοχής. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2.

Άρθρο 30

Απάντηση σε αίτημα αναδοχής

1. Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα προβαίνει στις απαραίτητες επαληθεύσεις και αποφαίνεται σχετικά με το αίτημα αναδοχής του αιτούντος εντός προθεσμίας ενός μήνα από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος.

2. Με την επιφύλαξη της πρώτης παραγράφου, σε περίπτωση σύμπτωσης στο Eurodac με δεδομένα που έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14α του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός Eurodac*] ή σύμπτωσης στο VIS με δεδομένα που έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 767/2008, το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα λαμβάνει απόφαση επ' αυτού εντός προθεσμίας δύο εβδομάδων από την παραλαβή του αιτήματος.

3. Κατά τη διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, χρησιμοποιούνται αποδεικτικά στοιχεία και έμμεσες αποδείξεις.

4. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καταρτίζει και αναθεωρεί περιοδικά δύο καταλόγους, αναφέροντας τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία και τις έμμεσες αποδείξεις σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στα στοιχεία α) και β) της παρούσας παραγράφου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2.

α) Αποδεικτικά στοιχεία:

i) τυπικές αποδείξεις οι οποίες θεμελιώνουν ευθύνη δυνάμει του παρόντος κανονισμού, εφόσον δεν αναιρούνται από αποδείξεις περί του αντιθέτου·

ii) τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 67 υποδείγματα των διαφόρων τύπων διοικητικών εγγράφων, σύμφωνα με την τυπολογία που καθιερώνεται στον κατάλογο τυπικών αποδείξεων.

β) Έμμεσες αποδείξεις:

i) ενδείξεις, οι οποίες, αν και είναι μαχητές, ενδέχεται να επαρκούν ανάλογα με την αποδεικτική αξία που τους αποδίδεται·

ii) η αποδεικτική τους αξία, σε σχέση με την ευθύνη εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας, εξετάζεται κατά περίπτωση.

5. Οι απαιτήσεις για τα αποδεικτικά στοιχεία δεν πρέπει να υπερβαίνουν ό,τι είναι απαραίτητο για την ορθή εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

6. Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα αναγνωρίζει την ευθύνη του, αν οι έμμεσες αποδείξεις είναι συνεκτικές, επαληθεύσιμες και επαρκώς λεπτομερείς για να θεμελιωθεί η ευθύνη.

7. Όταν το κράτος μέλος που υποβάλει το αίτημα έχει ζητήσει τη λήψη επείγουσας απάντησης σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 2, το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα απαντάει εντός της περιόδου που ζητήθηκε ή, σε αντίθετη περίπτωση, εντός δύο εβδομάδων από την παραλαβή του αιτήματος.

8. Όταν το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα δεν προβάλει αντιρρήσεις στο αίτημα εντός της περιόδου ενός μηνός που ορίζεται στην παράγραφο 1 με απάντηση που συνοδεύεται από πλήρη και λεπτομερή αιτιολόγηση, ή, ανάλογα με την περίπτωση, εντός της περιόδου των δύο εβδομάδων που ορίζεται στις παραγράφους 2 και 7, αυτό ισοδυναμεί με αποδοχή του αιτήματος και συνεπάγεται υποχρέωση αναδοχής του ατόμου, στην οποία περιλαμβάνεται η υποχρέωση πρόβλεψης των κατάλληλων προετοιμασιών για την άφιξη.

ΤΜΗΜΑ III

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΚ ΝΕΟΥ ΑΝΑΛΗΨΗΣ

Άρθρο 31

Υποβολή κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης

1. Για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) ή δ), το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται το πρόσωπο υποβάλλει κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης αμελλητί και, σε κάθε περίπτωση, εντός δύο εβδομάδων μετά την παράληψη της σύμπτωσης στο Eurodac.

2. Η κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης πραγματοποιείται με τυποποιημένο έντυπο και περιλαμβάνει αποδεικτικά στοιχεία ή έμμεσες αποδείξεις, όπως περιγράφονται στους δύο καταλόγους που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 4 και/ή συναφή στοιχεία από τις δηλώσεις του ενδιαφερόμενου προσώπου.

3. Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η κοινοποίηση επιβεβαιώνει την παραλαβή της στο κράτος μέλος που την υπέβαλε εντός μίας εβδομάδας, εκτός εάν το πρώτο κράτος μέλος μπορεί να αποδείξει εντός της ίδιας προθεσμίας ότι έπαψε να ισχύει η ευθύνη του σύμφωνα με το άρθρο 27.

4. Η μη ανάληψη δράσης εντός της περιόδου μίας εβδομάδας που ορίζεται στην παράγραφο 3 ισοδυναμεί με επιβεβαίωση παραλαβής της κοινοποίησης.

5. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει ενιαίους όρους για την προετοιμασία και την υποβολή κοινοποιήσεων εκ νέου ανάληψης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2.

ΤΜΗΜΑ IV

ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Άρθρο 32

Κοινοποίηση της απόφασης μεταφοράς

1. Το προσδιορίζον κράτος μέλος, το αίτημα αναδοχής του οποίου σχετικά με αιτούντα που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχείο α) έγινε δεκτό ή το οποίο

υπέβαλε κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης σχετικά με πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ), λαμβάνει απόφαση μεταφοράς το αργότερο μέσα σε μία εβδομάδα από την αποδοχή ή την κοινοποίηση.

2. Όταν το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα δέχεται την αναδοχή ή την εκ νέου ανάληψη του προσώπου που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχεία β, γ) ή δ), το κράτος μέλος που υποβάλει το αίτημα ή την κοινοποίηση κοινοποιεί αμελλητί και εγγράφως στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο την απόφαση για τη μεταφορά του προς το υπεύθυνο κράτος μέλος και, κατά περίπτωση, για τη μη εξέταση της αίτησής του για διεθνή προστασία.

3. Αν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εκπροσωπείται από νομικό ή άλλο σύμβουλο, τα κράτη μέλη δύνανται να επιλέξουν να κοινοποιήσουν σε εκείνον την απόφαση και όχι στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο και, κατά περίπτωση, να ανακοινώσουν την απόφαση στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

4. Η απόφαση της παραγράφου 1 περιλαμβάνει πληροφορίες για τα διαθέσιμα μέσα έννομης προστασίας, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αίτησης αναστολής, και για τις προθεσμίες προσφυγής και εκτέλεσης της μεταφοράς και περιλαμβάνει, εφόσον είναι απαραίτητο, τις πληροφορίες σχετικά με τον τόπο στον οποίο, και την ημερομηνία κατά την οποία, θα πρέπει να παρουσιαστεί το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, εφόσον το εν λόγω πρόσωπο μεταβαίνει στο υπεύθυνο κράτος μέλος με δικά του μέσα.

   Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν επίσης ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα πρόσωπα και τις οντότητες που μπορούν να παράσχουν νομική συνδρομή στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο τού ανακοινώνονται μαζί με την απόφαση της παραγράφου 1, όταν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν ήδη ανακοινωθεί.

5. Όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν επικουρείται ή δεν εκπροσωπείται από νομικό ή άλλο σύμβουλο, τα κράτη μέλη το ενημερώνουν σχετικά με τα κύρια στοιχεία της απόφασης· η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πάντοτε πληροφορίες για τα διαθέσιμα μέσα έννομης προστασίας και τις προθεσμίες άσκησής τους, σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή ευλόγως τεκμαίρεται ότι κατανοεί το ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

Άρθρο 33

Μέσα έννομης προστασίας

1. Ο αιτών ή άλλο πρόσωπο που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ) έχει το δικαίωμα άσκησης πραγματικής προσφυγής κατά απόφασης μεταφοράς ενώπιον δικαστηρίου με τη μορφή ένδικου μέσου ή επανεξέτασης, τόσο για τα πραγματικά όσο και για τα νομικά στοιχεία.

   Το πεδίο εφαρμογής της πραγματικής προσφυγής περιορίζεται στην αξιολόγηση του κατά πόσο:

   α) η μεταφορά θα έχει ως αποτέλεσμα να θέσει σε πραγματικό κίνδυνο απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης το ενδιαφερόμενο πρόσωπο κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων·

   β) παραβιάστηκαν τα άρθρα 15 έως 18 και το άρθρο 24, στην περίπτωση προσώπων για τα οποία έγινε αναδοχή σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχείο α).

2. Τα κράτη μέλη παρέχουν στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο χρονικό διάστημα δύο εβδομάδων από την κοινοποίηση της απόφασης μεταφοράς εντός του οποίου μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής του σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την κοινοποίηση της απόφασης μεταφοράς, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει το δικαίωμα να ζητήσει από δικαστήριο να αναστείλει την εφαρμογή της απόφασης μεταφοράς, εν αναμονή της έκβασης του ένδικου μέσου ή της επανεξέτασης που αιτήθηκε. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη δυνατότητα πραγματικής προσφυγής αναστέλλοντας τη μεταφορά, έως ότου ληφθεί η απόφαση για την πρώτη αίτηση αναστολής. Η απόφαση για την αναστολή ή μη της εφαρμογής της απόφασης μεταφοράς λαμβάνεται μέσα σε έναν μήνα από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος στο αρμόδιο δικαστήριο.

Αν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν ασκήσει το δικαίωμά του να υποβάλει αίτηση αναστολής, το ένδικο μέσο κατά της απόφασης μεταφοράς ή η επανεξέτασή της δεν αναστέλλουν την εφαρμογή της εν λόγω απόφασης.

Η απόφαση για τη μη αναστολή της εφαρμογής της απόφασης μεταφοράς αναφέρει τους λόγους στους οποίους βασίζεται.

Αν χορηγηθεί αναστολή, το δικαστήριο καταβάλλει κάθε προσπάθεια να αποφασίσει επί της ουσίας του ένδικου μέσου ή της επανεξέτασης μέσα σε έναν μήνα από την απόφαση χορήγησης αναστολής.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει πρόσβαση σε νομική συνδρομή και/ή εκπροσώπηση και, αν απαιτείται, σε γλωσσική βοήθεια.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη χορήγηση, κατόπιν αιτήματος, δωρεάν νομικής συνδρομής, όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν μπορεί να καταβάλει τις σχετικές δαπάνες. Όσον αφορά τα τέλη και άλλα έξοδα, τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι η μεταχείριση των προσώπων που υπόκεινται στον παρόντα κανονισμό δεν θα είναι ευνοϊκότερη από εκείνη που επιφυλάσσεται κατά γενικό κανόνα στους υπηκόους τους σε θέματα σχετικά με τη νομική συνδρομή.

Χωρίς να περιορίζεται αυθαίρετα η πρόσβαση στη νομική συνδρομή, τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι δεν χορηγείται δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση όταν η αρμόδια αρχή ή το δικαστήριο θεωρεί ότι το ένδικο μέσο ή η επανεξέταση δεν έχει πραγματικές πιθανότητες επιτυχίας.

Όταν η απόφαση για τη μη χορήγηση δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο λαμβάνεται από αρχή η οποία δεν είναι δικαστήριο, τα κράτη μέλη παρέχουν δικαίωμα πραγματικής προσφυγής κατά της εν λόγω απόφασης ενώπιον δικαστηρίου. Όταν ασκείται προσφυγή κατά της απόφασης, το εν λόγω μέσο έννομης προστασίας αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του μέσου έννομης προστασίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

Κατά την εφαρμογή των απαιτήσεων της παρούσας παραγράφου, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η νομική συνδρομή και εκπροσώπηση δεν περιορίζονται αυθαίρετα και ότι δεν παρεμποδίζεται η πραγματική πρόσβαση του ενδιαφερόμενου προσώπου στη δικαιοσύνη.

Η νομική συνδρομή περιλαμβάνει, οπωσδήποτε, την κατάρτιση των αναγκαίων δικονομικών εγγράφων και την εκπροσώπηση ενώπιον δικαστηρίου και μπορεί να περιορίζεται στους νομικούς συμβούλους ή τους συνηγόρους που καθορίζονται ειδικά από το εθνικό δίκαιο για την παροχή συνδρομής και εκπροσώπησης.

Οι διαδικασίες για την πρόσβαση στη νομική συνδρομή ορίζονται στο εθνικό δίκαιο.

ΤΜΗΜΑ V

ΚΡΑΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΚΟΠΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Άρθρο 34

Κράτηση

1. Τα κράτη μέλη δεν κρατούν ένα πρόσωπο μόνο για τον λόγο ότι υπόκειται στη διαδικασία που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό.

2. Όταν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής, τα κράτη μέλη δύνανται να κρατούν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ούτως ώστε να εξασφαλίζονται οι διαδικασίες μεταφοράς σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, βάσει ατομικής αξιολόγησης και μόνο αν η κράτηση είναι αναλογική ή αν δεν μπορούν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά λιγότερο αυστηρά εναλλακτικά μέτρα, βάσει ατομικής αξιολόγησης των περιστάσεων που αφορούν το πρόσωπο.

3. Η κράτηση είναι όσο το δυνατόν συντομότερη και δεν διαρκεί περισσότερο από τον χρόνο που εύλογα απαιτείται για την ολοκλήρωση των αναγκαίων διοικητικών διαδικασιών με τη δέουσα επιμέλεια, μέχρι την εκτέλεση της μεταφοράς βάσει του παρόντος κανονισμού.

   Όταν ένας αιτών ή άλλο πρόσωπο που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) ή δ) κρατείται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, η προθεσμία υποβολής αιτήματος αναδοχής ή κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης δεν υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες από την καταχώριση της αίτησης. Όταν ένα πρόσωπο κρατείται μετά από την καταχώριση της αίτησης, η προθεσμία για την υποβολή αιτήματος αναδοχής ή κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης δεν υπερβαίνει τη μία εβδομάδα από την ημερομηνία κατά την οποία το πρόσωπο τέθηκε υπό κράτηση. Το κράτος μέλος που διεξάγει τη διαδικασία σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό ζητά επείγουσα απάντηση για το αίτημα αναδοχής. Η εν λόγω απάντηση δίνεται εντός μίας εβδομάδας από την παραλαβή του αιτήματος αναδοχής. Η έλλειψη απάντησης εντός μίας εβδομάδας ισοδυναμεί με αποδοχή του αιτήματος αναδοχής και συνεπάγεται υποχρέωση αναδοχής του προσώπου, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης πρόβλεψης των κατάλληλων προετοιμασιών για την άφιξη.

   Όταν ένα πρόσωπο κρατείται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, η μεταφορά του εν λόγω προσώπου από το κράτος μέλος που υποβάλει το αίτημα ή την κοινοποίηση στο υπεύθυνο κράτος μέλος πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός τεσσάρων εβδομάδων από:

   α) την ημερομηνία κατά την οποία έγινε δεκτό το αίτημα ή επιβεβαιώθηκε η κοινοποίηση εκ νέου ανάληψης· ή

   β) την ημερομηνία κατά την οποία το ένδικο μέσο ή η επανεξέταση παύει να έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3.

   Αν το κράτος μέλος που υποβάλει το αίτημα ή την κοινοποίηση δεν τηρήσει τις προθεσμίες για την υποβολή αιτήματος αναδοχής ή κοινοποίησης εκ νέου ανάληψης ή για την έκδοση απόφασης μεταφοράς εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, ή αν η μεταφορά δεν πραγματοποιηθεί εντός της προθεσμίας των τεσσάρων εβδομάδων που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, το πρόσωπο δεν κρατείται πλέον. Τα άρθρα 29, 31 και 35 εξακολουθούν να εφαρμόζονται σχετικά.

4. Η κράτηση προσώπου σύμφωνα με το παρόν άρθρο διατάσσεται εγγράφως από τις δικαστικές αρχές. Στη διαταγή κράτησης αναφέρονται οι πραγματικοί και νομικοί λόγοι στους οποίους βασίζεται.

5. Όσον αφορά τις συνθήκες κράτησης και τις εγγυήσεις για τους αιτούντες, προκειμένου να εξασφαλίζονται οι διαδικασίες μεταφορών στο υπεύθυνο κράτος μέλος, εφαρμόζονται τα άρθρα 9, 10 και 11 της οδηγίας XXX/XXX/ΕΕ [*οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής*].

ΤΜΗΜΑ VI

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 35

Λεπτομερείς κανόνες και προθεσμίες

1. Η μεταφορά αιτούντος ή άλλου προσώπου που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ) από το κράτος μέλος που υποβάλει το αίτημα ή την κοινοποίηση προς το υπεύθυνο κράτος μέλος πραγματοποιείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους που υποβάλει το αίτημα ή την κοινοποίηση, ύστερα από διαβούλευση μεταξύ των οικείων κρατών μελών, μόλις αυτό είναι πρακτικά δυνατό και το αργότερο εντός προθεσμίας έξι μηνών από την αποδοχή του αιτήματος αναδοχής ή την επιβεβαίωση της εκ νέου ανάληψης του ενδιαφερόμενου προσώπου από άλλο κράτος μέλος, ή από την έκδοση οριστικής απόφασης επί ένδικου μέσου ή επανεξέτασης απόφασης μεταφοράς, αν υπάρχει ανασταλτικό αποτέλεσμα σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3. Η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παραταθεί σε ένα έτος κατ' ανώτατο όριο, αν η μεταφορά δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί λόγω φυλάκισης του ενδιαφερόμενου προσώπου.

   Όταν η μεταφορά εκτελείται με σκοπό τη μετεγκατάσταση, τότε πραγματοποιείται εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 57 παράγραφος 9.

   Αν οι μεταφορές στο υπεύθυνο κράτος μέλος εκτελούνται με ελεγχόμενη αναχώρηση ή με συνοδεία, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι εκτελούνται λαμβάνοντας υπόψη τον ανθρώπινο παράγοντα και με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

   Αν είναι απαραίτητο, ο αιτών λαμβάνει από το κράτος μέλος που υποβάλει το αίτημα ή την κοινοποίηση άδεια ελεύθερης διέλευσης. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει το υπόδειγμα της άδειας ελεύθερης διέλευσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2.

   Το υπεύθυνο κράτος μέλος ενημερώνει το κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα ή την κοινοποίηση, ανάλογα με την περίπτωση, για την ασφαλή άφιξη του ενδιαφερόμενου προσώπου ή για τη μη εμφάνισή του εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

2. Αν η μεταφορά δεν πραγματοποιηθεί εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο, το υπεύθυνο κράτος μέλος απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις αναδοχής ή εκ νέου ανάληψης του ενδιαφερόμενου προσώπου και η ευθύνη μεταβιβάζεται στο κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα ή την κοινοποίηση.

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, αν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο διαφύγει και το κράτος μέλος που υπέβαλε το αίτημα ή την κοινοποίηση ενημερώσει το υπεύθυνο κράτος μέλος, πριν από τη λήξη των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο, ότι το εν λόγω πρόσωπο έχει διαφύγει, το κράτος μέλος που προβαίνει στη μεταφορά διατηρεί το δικαίωμα να εκτελέσει τη μεταφορά εντός του εναπομείναντος χρόνου σε μεταγενέστερο στάδιο, αν το πρόσωπο τεθεί εκ νέου στη διάθεση των αρχών, εκτός εάν άλλο κράτος μέλος έχει εκτελέσει τις διαδικασίες σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και έχει μεταφέρει το πρόσωπο στο υπεύθυνο κράτος μέλος μετά τη διαφυγή του.

3. Αν ένα πρόσωπο έχει μεταφερθεί εσφαλμένα ή η απόφαση μεταφοράς ακυρώθηκε κατόπιν άσκησης ένδικου μέσου ή επανεξέτασης μετά την εκτέλεση της μεταφοράς, το κράτος μέλος που εκτέλεσε τη μεταφορά αναλαμβάνει εκ νέου το εν λόγω πρόσωπο αμελλητί.

4. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει ενιαίους όρους για τη διαβούλευση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως σε περίπτωση αναβολής ή καθυστέρησης μεταφορών, μεταφορών κατόπιν αυτόματης αποδοχής, μεταφορών ανηλίκων ή εξαρτώμενων προσώπων και ελεγχόμενων μεταφορών. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2.

Άρθρο 36

Δαπάνες μεταφορών

1. Σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης*], καταβάλλεται συνεισφορά για τη μεταφορά αιτούντος ή άλλου προσώπου που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) ή δ) στο κράτος μέλος που εκτελεί τη μεταφορά, σύμφωνα με το άρθρο 35.

2. Όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο πρέπει να αποσταλεί πίσω σε κράτος μέλος, λόγω εσφαλμένης μεταφοράς ή απόφασης μεταφοράς που ακυρώθηκε κατόπιν άσκησης ένδικου μέσου ή επανεξέτασης, μετά την εκτέλεση της μεταφοράς, το κράτος μέλος που εκτέλεσε αρχικά τη μεταφορά είναι υπεύθυνο για τις δαπάνες μεταφοράς του ενδιαφερόμενου προσώπου πίσω στο έδαφός του.

3. Οι δαπάνες των μεταφορών αυτών δεν μπορούν να βαρύνουν τα πρόσωπα που πρέπει να μεταφερθούν σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 37

Ανταλλαγή συναφών πληροφοριών πριν από την εκτέλεση μεταφοράς

1. Το κράτος μέλος που εκτελεί τη μεταφορά αιτούντος ή άλλου προσώπου που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχείο β), γ) ή δ) κοινοποιεί στο υπεύθυνο κράτος μέλος τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του προσώπου που θα μεταφερθεί, τα οποία θεωρούνται κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο με μόνο στόχο να εξασφαλιστεί ότι οι αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο στο υπεύθυνο κράτος μέλος, έχουν τη δυνατότητα να παράσχουν στο εν λόγω πρόσωπο την κατάλληλη βοήθεια, συμπεριλαμβανομένης της παροχής της άμεσης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που απαιτείται για την προστασία των ζωτικών συμφερόντων του, ώστε να διασφαλιστεί η συνέχεια της προστασίας και

των δικαιωμάτων που χορηγούνται από τον παρόντα κανονισμό και από άλλα εφαρμοστέα νομικά εργαλεία που αφορούν το άσυλο. Τα εν λόγω δεδομένα κοινοποιούνται στο υπεύθυνο κράτος μέλος εντός εύλογου χρονικού διαστήματος πριν από την εκτέλεση της μεταφοράς, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι αρμόδιες αρχές του σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο διαθέτουν αρκετό χρόνο για να λάβουν τα αναγκαία μέτρα.

2. Το κράτος μέλος που προβαίνει στη μεταφορά διαβιβάζει στο υπεύθυνο κράτος μέλος όλες τις πληροφορίες που έχουν σημασία για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων και των άμεσων ειδικών αναγκών του υπό μεταφορά προσώπου και συγκεκριμένα:

   α) όλα τα άμεσα μέτρα τα οποία το υπεύθυνο κράτος μέλος πρέπει να λάβει ώστε να εξασφαλίσει ότι καλύπτονται επαρκώς οι ειδικές ανάγκες του προσώπου που θα μεταφερθεί, μεταξύ άλλων τυχόν απαραίτητη άμεση ιατροφαρμακευτική περίθαλψη·

   β) τα στοιχεία επικοινωνίας των μελών της οικογένειας, των συγγενών ή οποιωνδήποτε άλλων ατόμων με τα οποία το πρόσωπο έχει οικογενειακούς δεσμούς στο κράτος μέλος υποδοχής, κατά περίπτωση·

   γ) στην περίπτωση ανηλίκων, πληροφορίες σχετικά με την εκπαίδευσή τους·

   δ) εκτίμηση της ηλικίας του αιτούντος·

   ε) πληροφορίες που συλλέγονται κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαλογής σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τον έλεγχο διαλογής*].

3. Η ανταλλαγή πληροφοριών βάσει του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται μόνο μεταξύ των αρχών που κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 41 του παρόντος κανονισμού με τη χρήση του ηλεκτρονικού δικτύου επικοινωνίας που δημιουργήθηκε βάσει του άρθρου 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1560/2003. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται χρησιμοποιούνται μόνο για τον σκοπό της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και δεν τυγχάνουν περαιτέρω επεξεργασίας.

4. Για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, συντάσσει υπόδειγμα για τη μεταφορά των δεδομένων που απαιτούνται βάσει του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 67 παράγραφος 2.

5. Οι κανόνες που καθορίζονται στο άρθρο 40 παράγραφοι 8 και 9 εφαρμόζονται στην ανταλλαγή πληροφοριών βάσει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 38

Ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με την ασφάλεια πριν από την εκτέλεση μεταφοράς

Αν το κράτος μέλος που εκτελεί τη μεταφορά διαθέτει πληροφορίες από τις οποίες προκύπτει ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι ο αιτών ή άλλο πρόσωπο που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) ή δ) συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη κράτους μέλους, το εν λόγω κράτος μέλος κοινοποιεί επίσης τις σχετικές πληροφορίες στο υπεύθυνο κράτος μέλος.

Άρθρο 39

Ανταλλαγή δεδομένων που αφορούν την υγεία πριν από την εκτέλεση μεταφοράς

1. Για τον στόχο μόνο της παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ή θεραπείας, ιδίως όσον αφορά πρόσωπα με αναπηρία, ηλικιωμένους, εγκύους, ανηλίκους και πρόσωπα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής και σεξουαλικής βίας, το κράτος μέλος που προβαίνει στη μεταφορά διαβιβάζει στο υπεύθυνο κράτος μέλος πληροφορίες, εφόσον αυτές διατίθενται στην αρμόδια αρχή σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, σχετικά με οποιεσδήποτε ειδικές ανάγκες του προσώπου που θα μεταφερθεί, στις οποίες μπορούν να περιλαμβάνονται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις στοιχεία για την κατάσταση της σωματικής ή ψυχικής υγείας του εν λόγω προσώπου. Οι σχετικές πληροφορίες διαβιβάζονται με κοινό πιστοποιητικό υγείας και τα συνημμένα απαραίτητα έγγραφα. Το υπεύθυνο κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι αυτές οι ειδικές ανάγκες αντιμετωπίζονται δεόντως, συμπεριλαμβανομένης ιδίως οποιασδήποτε ουσιαστικής ιατρικής περίθαλψης που μπορεί να απαιτείται.

   Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, συντάσσει το κοινό πιστοποιητικό υγείας. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 67 παράγραφος 2.

2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διαβιβάζονται στο υπεύθυνο κράτος μέλος από το κράτος μέλος που προβαίνει στη μεταφορά μόνο εφόσον ο αιτών και/ή ο εκπρόσωπός του έχουν ρητά συναινέσει σ' αυτό, ή όταν αυτό είναι απαραίτητο για την προστασία της δημόσιας υγείας και της δημόσιας ασφάλειας, ή, αν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είναι σωματικά ή νομικά ανίκανο να συναινέσει σ' αυτό, για την προστασία των ζωτικών συμφερόντων του ενδιαφερόμενου ή άλλου προσώπου. Η έλλειψη, καθώς και η άρνηση συναίνεσης, δεν συνιστά εμπόδιο στην εκτέλεση της μεταφοράς.

3. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν την υγεία και αναφέρονται στην παράγραφο 1 διενεργείται μόνο από επαγγελματία στον τομέα της υγείας που υπόκειται, βάσει του εθνικού δικαίου ή κανόνων που θεσπίζονται από εθνικούς αρμόδιους φορείς, στην υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου ή από άλλο πρόσωπο που υπόκειται σε ισοδύναμη υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου.

4. Η ανταλλαγή πληροφοριών βάσει του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται μόνο μεταξύ επαγγελματιών του τομέα της υγείας ή άλλων προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς που καθορίζονται στην παράγραφο 1 και δεν τυγχάνουν περαιτέρω επεξεργασίας.

5. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, εγκρίνει ενιαίους όρους και πρακτικές ρυθμίσεις για την ανταλλαγή των πληροφοριών της παραγράφου 1. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 67 παράγραφος 2.

6. Οι κανόνες που καθορίζονται στο άρθρο 40 παράγραφοι 8 και 9 εφαρμόζονται στην ανταλλαγή πληροφοριών βάσει του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 40

Διαβίβαση πληροφοριών

1. Κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί σε οποιοδήποτε κράτος μέλος το ζητήσει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν το πρόσωπο που καλύπτεται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, τα οποία είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο για:

   α) τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους·

   β) την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας·

   γ) την εκτέλεση οποιασδήποτε υποχρέωσης που απορρέει από τον παρόντα κανονισμό.

2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καλύπτουν μόνο:

   α) τα προσωπικά στοιχεία του ενδιαφερόμενου προσώπου και, ενδεχομένως, των μελών της οικογένειάς του, των συγγενών του ή οποιωνδήποτε άλλων ατόμων με τα οποία το πρόσωπο έχει οικογενειακούς δεσμούς (ονοματεπώνυμο και, ενδεχομένως, προηγούμενο όνομα· προσωνύμια ή ψευδώνυμα· ιθαγένεια, σημερινή και προηγούμενη· ημερομηνία και τόπο γέννησης)·

   β) τα έγγραφα ταυτότητας και ταξιδιωτικά έγγραφα (στοιχεία, διάρκεια ισχύος, ημερομηνία έκδοσης, εκδούσα αρχή, τόπο έκδοσης κ.λπ.)·

   γ) άλλες πληροφορίες αναγκαίες για την εξακρίβωση της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου προσώπου, συμπεριλαμβανομένων των βιομετρικών δεδομένων του αιτούντος που λαμβάνει το κράτος μέλος, ιδίως για τους σκοπούς του άρθρου 57 παράγραφος 6 του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός Eurodac*]·

   δ) τους τόπους διαμονής και τα δρομολόγια των ταξιδιών·

   ε) τα έγγραφα διαμονής ή τις θεωρήσεις που έχουν εκδοθεί από κράτος μέλος·

   στ) τον τόπο στον οποίο υποβλήθηκε η αίτηση·

   ζ) την ημερομηνία κατάθεσης τυχόν προηγούμενης αίτησης διεθνούς προστασίας, την ημερομηνία καταχώρισης της τρέχουσας αίτησης, το στάδιο της διαδικασίας και το περιεχόμενο της τυχόν ληφθείσας απόφασης.

3. Στο μέτρο που αυτό είναι απαραίτητο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, το υπεύθυνο κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από άλλο κράτος μέλος να του γνωστοποιήσει τους λόγους που επικαλείται ο αιτών προς υποστήριξη της αίτησής του και τους λόγους της απόφασης που τυχόν έχει ληφθεί σχετικά μ' αυτόν. Το άλλο κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να απαντήσει στο αίτημα που του υποβάλλεται, αν η κοινοποίηση αυτών των πληροφοριών μπορεί να θίξει τα ουσιώδη συμφέροντά του ή την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών του ενδιαφερόμενου ή άλλου προσώπου. Σε κάθε περίπτωση, η κοινοποίηση των ζητούμενων πληροφοριών εξαρτάται από τη γραπτή συναίνεση του αιτούντος διεθνή προστασία, η οποία λαμβάνεται από το κράτος μέλος που υποβάλει το αίτημα.

Σ' αυτή την περίπτωση, ο αιτών πρέπει να γνωρίζει για ποιες συγκεκριμένες πληροφορίες δίνει τη συναίνεσή του.

4. Κάθε αίτημα πληροφοριών αποστέλλεται μόνο στο πλαίσιο ατομικής αίτησης διεθνούς προστασίας ή μεταφοράς με σκοπό τη μετεγκατάσταση. Είναι αιτιολογημένο και, όταν έχει ως στόχο να επαληθεύσει την ύπαρξη κριτηρίου ικανού να θεμελιώσει την ευθύνη του κράτους μέλους στο οποίο απευθύνεται, προσδιορίζει σε ποιο αποδεικτικό στοιχείο βασίζεται, συμπεριλαμβανομένων σχετικών πληροφοριών από αξιόπιστες πηγές αναφορικά με τα μέσα και τους τρόπους με τους οποίους οι αιτούντες εισήλθαν στα εδάφη των κρατών μελών, ή σε ποιο συγκεκριμένο και επαληθεύσιμο στοιχείο των δηλώσεων του αιτούντος βασίζεται. Οι εν λόγω σχετικές πληροφορίες από αξιόπιστες πηγές δεν επαρκούν από μόνες τους για να καθοριστεί η ευθύνη και η αρμοδιότητα του κράτους μέλους βάσει του παρόντος κανονισμού, αλλά μπορούν να συμβάλουν στην αξιολόγηση άλλων ενδείξεων σχετικών με μεμονωμένο αιτούντα.

5. Το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα είναι υποχρεωμένο να απαντήσει εντός προθεσμίας τριών εβδομάδων. Οποιαδήποτε καθυστέρηση απάντησης δικαιολογείται δεόντως. Η μη συμμόρφωση με την προθεσμία των τριών εβδομάδων δεν απαλλάσσει το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα από την υποχρέωση απάντησης. Αν η έρευνα που διεξάγεται από το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα και το οποίο δεν τήρησε τη μέγιστη προθεσμία καταλήξει σε πληροφορίες που καταδεικνύουν ότι αυτό είναι υπεύθυνο, το εν λόγω κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί την εκπνοή των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 29 ως λόγο άρνησης συμμόρφωσης με αίτημα αναδοχής. Σ' αυτή την περίπτωση, οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 29 για την υποβολή αιτήματος αναδοχής παρατείνονται κατά ίσο χρονικό διάστημα με την καθυστέρηση απάντησης από το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα.

6. Η ανταλλαγή πληροφοριών διενεργείται κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους και μπορεί να πραγματοποιείται μόνο μεταξύ αρχών ο διορισμός των οποίων από κάθε κράτος μέλος έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 1.

7. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Σε κάθε κράτος μέλος, αυτές οι πληροφορίες μπορούν, ανάλογα με τον χαρακτήρα τους και τις αρμοδιότητες της αποδέκτριας αρχής, να κοινοποιούνται μόνο στις διοικητικές και δικαστικές αρχές που είναι επιφορτισμένες με:

   α) τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους·

   β) την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας·

   γ) την εκτέλεση οποιασδήποτε υποχρέωσης που απορρέει από τον παρόντα κανονισμό.

8. Το κράτος μέλος που διαβιβάζει τις πληροφορίες μεριμνά για την ακρίβειά τους και την επικαιροποίησή τους. Αν προκύψει ότι οι εν λόγω πληροφορίες δεν είναι ακριβείς ή δεν έπρεπε να έχουν διαβιβαστεί, τα κράτη μέλη προς τα οποία απευθύνονται λαμβάνουν αμέσως σχετική ενημέρωση. Οφείλουν να τις διορθώνουν ή να μεριμνούν για τη διαγραφή τους.

9. Κάθε οικείο κράτος μέλος τηρεί μνεία της διαβίβασης και της παραλαβής των πληροφοριών που ανταλλάσσονται στον ατομικό φάκελο του ενδιαφερόμενου προσώπου ή σε μητρώο.

Άρθρο 41

Αρμόδιες αρχές και πόροι

1. Κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή τις ειδικές αρχές που είναι υπεύθυνες για την εκτέλεση των υποχρεώσεων οι οποίες απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό και τις τυχόν τροποποιήσεις του. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρχές αυτές να διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους για να φέρνουν σε πέρας τα καθήκοντά τους και, ιδίως, για να ανταποκρίνονται εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών σε αιτήματα πληροφοριών, σε αιτήματα αναδοχής και σε κοινοποιήσεις εκ νέου ανάληψης, καθώς και, κατά περίπτωση, για να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που υπέχουν στο πλαίσιο του μέρους IV κεφάλαια I-III.

2. Η Επιτροπή δημοσιεύει ενοποιημένο κατάλογο των αρχών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Σε περίπτωση αλλαγών στον εν λόγω κατάλογο, η Επιτροπή δημοσιεύει μία φορά τον χρόνο επικαιροποιημένο ενοποιημένο κατάλογο.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 λαμβάνουν την αναγκαία κατάρτιση όσον αφορά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

4. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, θεσπίζει ασφαλείς διαύλους ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των αρχών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και μεταξύ των εν λόγω αρχών και του Οργανισμού για το Άσυλο, προκειμένου να διαβιβάζονται οι πληροφορίες, τα βιομετρικά δεδομένα που λαμβάνονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός Eurodac*], τα αιτήματα, οι κοινοποιήσεις, οι απαντήσεις και όλη η αλληλογραφία, και να εξασφαλίζεται ότι οι αποστολείς λαμβάνουν αυτόματα ηλεκτρονική απόδειξη παραλαβής. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2.

Άρθρο 42

Διοικητικοί διακανονισμοί

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να συνάπτουν, διμερώς, διοικητικούς διακανονισμούς σχετικά με τις πρακτικές λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, προκειμένου να διευκολύνεται η εφαρμογή του και να αυξάνεται η αποτελεσματικότητά του. Αυτοί οι διακανονισμοί μπορούν να αφορούν:

   α) ανταλλαγές υπαλλήλων συνδέσμων·

   β) απλούστευση των διαδικασιών και μείωση των προθεσμιών διαβίβασης και εξέτασης των αιτημάτων αναδοχής ή των κοινοποιήσεων εκ νέου ανάληψης αιτούντων·

   γ) συνεισφορές αλληλεγγύης που καταβάλλονται σύμφωνα με το μέρος IV κεφάλαια I-III.

2. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν τους διοικητικούς διακανονισμούς που συνάπτονται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013. Στον βαθμό που οι διακανονισμοί αυτοί δεν συνάδουν με τον

παρόντα κανονισμό, τα οικεία κράτη μέλη τούς τροποποιούν ώστε να εξαλειφθούν τυχόν ασυμβατότητες.

3. Πριν συνάψουν ή τροποποιήσουν διακανονισμό της παραγράφου 1 στοιχείο β), τα οικεία κράτη μέλη ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής όσον αφορά τη συμβατότητά του με τον παρόντα κανονισμό.

4. Αν η Επιτροπή θεωρεί ότι οι διακανονισμοί της παραγράφου 1 στοιχείο β) είναι ασύμβατοι με τον παρόντα κανονισμό ενημερώνει, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, τα εν λόγω κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την τροποποίηση των εν λόγω διακανονισμών εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ώστε να εξαλειφθούν τυχόν ασυμβατότητες που έχουν παρατηρηθεί.

5. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή όλους τους διακανονισμούς της παραγράφου 1, καθώς και κάθε καταγγελία ή τροποποίησή τους.

Άρθρο 43

Δίκτυο υπεύθυνων μονάδων

Ο Οργανισμός για το Άσυλο δρομολογεί και διευκολύνει τις δραστηριότητες του δικτύου των αρμόδιων αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 41 παράγραφος 1, με στόχο την ενίσχυση της πρακτικής συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών για όλα τα θέματα που συνδέονται με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης πρακτικών εργαλείων και καθοδήγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗ

Άρθρο 44

Συνδιαλλαγή

1. Για να διευκολυνθεί η ορθή λειτουργία των μηχανισμών που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού και να επιλυθούν οι δυσκολίες εφαρμογής του, αν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη συνεργασία τους στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού ή στην εφαρμογή του μεταξύ τους, τα οικεία κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματος ενός ή περισσοτέρων εξ αυτών, προβαίνουν αμελλητί σε διαβουλεύσεις με σκοπό την εξεύρεση κατάλληλων λύσεων εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας.

   Ανάλογα με την περίπτωση, οι πληροφορίες σχετικά με τις δυσκολίες που ανέκυψαν και τη λύση που βρέθηκε μπορούν να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 67.

2. Αν δεν εξευρεθεί λύση βάσει της παραγράφου 1 ή αν εξακολουθούν να υπάρχουν δυσκολίες, ένα ή περισσότερα από τα οικεία κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να προβεί σε διαβουλεύσεις με τα οικεία κράτη μέλη με σκοπό την εξεύρεση κατάλληλων λύσεων. Η Επιτροπή προβαίνει αμελλητί στις εν λόγω διαβουλεύσεις. Τα οικεία κράτη μέλη συμμετέχουν ενεργά στις διαβουλεύσεις και, όπως και η Επιτροπή, λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την ταχεία επίλυση

του ζητήματος. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει συστάσεις απευθυνόμενες στα οικεία κράτη μέλη, στις οποίες αναφέρονται τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν και οι κατάλληλες προθεσμίες.

Ανάλογα με την περίπτωση, οι πληροφορίες σχετικά με τις δυσκολίες που ανέκυψαν, τις συστάσεις που διατυπώθηκαν και τη λύση που βρέθηκε μπορούν να κοινοποιηθούν στα άλλα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 67.

3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των εξουσιών της Επιτροπής να επιβλέπει την εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου δυνάμει των άρθρων 258 και 260 της Συνθήκης. Επιπλέον, δεν θίγει τη δυνατότητα των οικείων κρατών μελών να υποβάλλουν τη διαφορά τους στο Δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 273 της Συνθήκης ή να προσφεύγουν σ' αυτό σύμφωνα με το άρθρο 259 της Συνθήκης.

ΜΕΡΟΣ IV

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Άρθρο 45

Συνεισφορές αλληλεγγύης

1. Οι συνεισφορές αλληλεγγύης προς όφελος κράτους μέλους που υφίσταται μεταναστευτική πίεση ή στο οποίο πραγματοποιούνται αποβιβάσεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης συνίστανται στους ακόλουθους τύπους:

   α) μετεγκατάσταση αιτούντων που δεν υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που προβλέπεται στο άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*]·

   β) χορηγία επιστροφής των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών·

   γ) μετεγκατάσταση δικαιούχων διεθνούς προστασίας στους οποίους έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία λιγότερο από τρία έτη πριν από την έκδοση εκτελεστικής πράξης σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 1·

   δ) μέτρα ενίσχυσης ικανοτήτων στον τομέα του ασύλου, της υποδοχής και της επιστροφής, επιχειρησιακή στήριξη και μέτρα που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των μεταναστευτικών τάσεων που επηρεάζουν το επωφελούμενο κράτος μέλος μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες.

2. Επιπλέον, οι συνεισφορές αυτές μπορούν, σύμφωνα με το άρθρο 56, να συνίστανται σε:

   α) μετεγκατάσταση αιτούντων διεθνή προστασία που υπόκεινται στη διαδικασία στα σύνορα σύμφωνα με το άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*]·

   β) μετεγκατάσταση παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών.

Άρθρο 46

Φόρουμ αλληλεγγύης

Το φόρουμ αλληλεγγύης περιλαμβάνει όλα τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή συγκαλεί και προεδρεύει του φόρουμ αλληλεγγύης προκειμένου να διασφαλίζει την ομαλή εφαρμογή του παρόντος μέρους.

Άρθρο 47

Αλληλεγγύη για τις αποβιβάσεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης

1. Το παρόν άρθρο και τα άρθρα 48 και 49 εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης που έχουν ως αποτέλεσμα επαναλαμβανόμενες αφίξεις υπηκόων τρίτων χωρών ή απάτριδων στο έδαφος κράτους μέλους, καθώς και σε ευάλωτα πρόσωπα όπως ορίζονται στο άρθρο 49 παράγραφος 4.

2. Όταν η έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 επισημαίνει ότι ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, καθορίζει επίσης τον συνολικό αριθμό των αιτούντων διεθνή προστασία που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο α) και που πρέπει να μετεγκατασταθούν προκειμένου να παρασχεθεί συνδρομή στα εν λόγω κράτη μέλη. Επιπλέον, η έκθεση προσδιορίζει τυχόν μέτρα ενίσχυσης των ικανοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο δ), τα οποία είναι αναγκαία για την παροχή συνδρομής στα οικεία κράτη μέλη.

3. Εντός δύο εβδομάδων από την έγκριση της έκθεσης για τη διαχείριση της μετανάστευσης, η Επιτροπή καλεί όλα τα άλλα κράτη μέλη που δεν αναμένεται να αντιμετωπίσουν αφίξεις στο έδαφός τους όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1, να παράσχουν τις συνεισφορές αλληλεγγύης που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Στην αίτησή της, η Επιτροπή αναφέρει τον συνολικό αριθμό των αιτούντων που πρόκειται να μετεγκατασταθούν από κάθε κράτος μέλος με τη μορφή των συνεισφορών αλληλεγγύης που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο α), υπολογιζόμενο σύμφωνα με την κλείδα κατανομής του άρθρου 54. Η κλείδα κατανομής περιλαμβάνει το μερίδιο των επωφελούμενων κρατών μελών.

4. Εντός ενός μήνα από την έγκριση της έκθεσης για τη διαχείριση της μετανάστευσης, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις συνεισφορές στις οποίες προτίθενται να προβούν, συμπληρώνοντας το σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης στο πλαίσιο επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης που παρατίθεται στο παράρτημα Ι. Τα κράτη μέλη αναφέρουν αν προτίθενται να προβούν σε συνεισφορές με τη μορφή:

   α) μετεγκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο α)· ή

   β) μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο δ) που προσδιορίζονται στην έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης· ή

   γ) μετεγκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο α) ευάλωτων προσώπων σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 4.

5. Αν η Επιτροπή θεωρήσει ότι οι συνεισφορές αλληλεγγύης που δηλώνουν όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 4 υπολείπονται σημαντικά των συνολικών συνεισφορών αλληλεγγύης που προβλέπονται στην έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης, η Επιτροπή συγκαλεί το φόρουμ αλληλεγγύης. Η Επιτροπή καλεί τα

κράτη μέλη να προσαρμόσουν τον αριθμό και, κατά περίπτωση, το είδος των συνεισφορών. Τα κράτη μέλη που προσαρμόζουν τις συνεισφορές τους υποβάλλουν αναθεωρημένα σχέδια αλληλέγγυας αντίδρασης στο πλαίσιο επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης κατά τη διάρκεια του φόρουμ αλληλεγγύης.

Άρθρο 48

Εκτελεστικές πράξεις της Επιτροπής για επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης

1. Εντός δύο εβδομάδων από την υποβολή των σχεδίων αλληλέγγυας αντίδρασης στο πλαίσιο επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης που αναφέρονται στο άρθρο 47 παράγραφος 4 ή δύο εβδομάδων από το πέρας του φόρουμ αλληλεγγύης που αναφέρεται στο άρθρο 47 παράγραφος 5, και σε περίπτωση που οι συνολικές συνεισφορές αλληλεγγύης που δηλώνουν όλα τα κράτη μέλη στα σχέδιά τους αντιστοιχούν ή θεωρούνται από την Επιτροπή ότι βρίσκονται αρκετά κοντά στις συνολικές συνεισφορές αλληλεγγύης που προβλέπονται στην έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη που καθορίζει τα μέτρα αλληλεγγύης που δηλώνονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 47 παράγραφος 4 ή το άρθρο 47 παράγραφος 5. Τα εν λόγω μέτρα συνιστούν δεξαμενή αλληλεγγύης για κάθε κράτος μέλος που αναμένεται να αντιμετωπίσει άμεσα αποβιβάσεις.

Αν ο Οργανισμός για το Άσυλο ενημερώσει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη ότι το 80 % της δεξαμενής αλληλεγγύης του πρώτου εδαφίου έχει χρησιμοποιηθεί για ένα ή περισσότερα από τα επωφελούμενα κράτη μέλη, η Επιτροπή συγκαλεί το φόρουμ αλληλεγγύης για να ενημερώσει τα κράτη μέλη σχετικά με την κατάσταση και να ζητήσει από τα κράτη μέλη να αυξήσουν τις συνεισφορές τους. Μετά το πέρας του φόρουμ αλληλεγγύης, σε περίπτωση που ορισμένα κράτη μέλη έχουν δηλώσει ότι είναι έτοιμα να προβούν σε αυξημένες συνεισφορές, η Επιτροπή τροποποιεί την εκτελεστική πράξη για τη θέσπιση δεξαμενής αλληλεγγύης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο σε σχέση με το οικείο επωφελούμενο κράτος μέλος, με τις αυξημένες συνεισφορές που δηλώνουν τα εν λόγω κράτη μέλη.

2. Όταν ο συνολικός αριθμός ή το είδος των συνεισφορών αλληλεγγύης που δηλώνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 47 παράγραφος 5 εξακολουθεί να υπολείπεται σημαντικά των συνολικών συνεισφορών αλληλεγγύης που προβλέπονται στην έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης, με αποτέλεσμα η δεξαμενή αλληλεγγύης να μην είναι σε θέση να παράσχει προβλέψιμη σταθερή στήριξη προς τα κράτη μέλη που αναφέρονται στο άρθρο 47 παράγραφος 2, η Επιτροπή, εντός δύο εβδομάδων από το πέρας του φόρουμ αλληλεγγύης, εκδίδει εκτελεστική πράξη για τη θέσπιση δεξαμενής αλληλεγγύης για κάθε κράτος μέλος που αναμένεται να αντιμετωπίσει άμεσα αποβιβάσεις. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη καθορίζει:

α) τον συνολικό αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών που πρόκειται να καλυφθούν από τη μετεγκατάσταση, ώστε να παρασχεθεί συνεισφορά για τις ανάγκες των κρατών μελών που αναφέρονται στο άρθρο 47 παράγραφος 2, όπως οι εν λόγω ανάγκες προσδιορίζονται στην έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης·

β) τον αριθμό και το μερίδιο που αναφέρονται στο στοιχείο α) για κάθε κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των επωφελούμενων κρατών μελών, τα οποία υπολογίζονται σύμφωνα με την κλείδα κατανομής του άρθρου 54·

γ) τα μέτρα που δηλώνονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο δ).

Σε περίπτωση που τα κράτη μέλη έχουν δηλώσει μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο δ), τα εν λόγω μέτρα είναι αναλογικά προς τις συνεισφορές που θα πραγματοποιούσαν τα κράτη μέλη μέσω των μετεγκαταστάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο α), ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της κλείδας κατανομής του άρθρου 54. Τα εν λόγω μέτρα καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη, εκτός εάν οι δηλώσεις των κρατών μελών υπολείπονται άνω του 30 % του συνολικού αριθμού των μετεγκαταστάσεων που προβλέπονται στην έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης. Στις περιπτώσεις αυτές, οι συνεισφορές που καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη προσαρμόζονται ώστε τα κράτη μέλη που δηλώνουν τέτοια μέτρα να υποχρεούνται να καλύψουν το 50 % του μεριδίου τους, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με την κλείδα κατανομής του άρθρου 54, μέσω μετεγκατάστασης ή χορηγίας επιστροφής όπως αναφέρεται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο β), ή μέσω συνδυασμού και των δύο. Τα οικεία κράτη μέλη δηλώνουν άμεσα στην Επιτροπή τον τρόπο με τον οποίο προτίθενται να καλύψουν το μερίδιό τους στο θέμα αυτό. Η Επιτροπή προσαρμόζει αναλόγως τις συνεισφορές που καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη όσον αφορά τη μετεγκατάσταση, τη χορηγία επιστροφής και τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο δ) για τα εν λόγω κράτη μέλη.

Αν ένα ή περισσότερα κράτη μέλη δεν έχουν υποβάλει σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης στο πλαίσιο επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 47 παράγραφοι 4 και 5, η Επιτροπή καθορίζει την ποσότητα και το είδος των συνεισφορών στις οποίες πρέπει να προβούν τα εν λόγω κράτη μέλη.

Αν ο Οργανισμός για το Άσυλο ενημερώσει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη ότι το 80 % της δεξαμενής αλληλεγγύης του πρώτου εδαφίου έχει χρησιμοποιηθεί για ένα ή περισσότερα από τα επωφελούμενα κράτη μέλη, η Επιτροπή συγκαλεί το φόρουμ αλληλεγγύης για να ενημερώσει τα κράτη μέλη σχετικά με την κατάσταση και με τις πρόσθετες ανάγκες ορισμένων κρατών μελών. Μετά το φόρουμ αλληλεγγύης, η Επιτροπή εγκρίνει τροποποίηση της εκτελεστικής πράξης για τη θέσπιση δεξαμενής αλληλεγγύης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο σε σχέση με το οικείο επωφελούμενο κράτος μέλος, ώστε να αυξηθεί ο συνολικός αριθμός των υπηκόων τρίτων χωρών που καλύπτονται από τα μέτρα αλληλεγγύης που αναφέρονται στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου κατ' ανώτατο ποσοστό 50 %. Το μερίδιο κάθε κράτους μέλους που αναφέρεται στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου τροποποιείται αναλόγως. Αν εφαρμόζονται οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου και τα κράτη μέλη έχουν δηλώσει ότι οι συνεισφορές τους θα έχουν τη μορφή χορηγίας επιστροφής, το μερίδιο των μέτρων αυτών αυξάνεται κατά 50 %. Τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο δ) αυξάνονται επίσης κατά μερίδιο που αντιστοιχεί στο 50 % του μεριδίου του εν λόγω κράτους μέλους, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με την κλείδα κατανομής που ορίζεται στο άρθρο 54.

3. Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2.

Άρθρο 49

Δεξαμενή αλληλεγγύης για επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης

1. Εντός δύο εβδομάδων από την έκδοση της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 1 ή στο άρθρο 48 παράγραφος 2, το κράτος μέλος που αναφέρεται στο άρθρο 47 παράγραφος 2 κοινοποιεί στην Επιτροπή το αίτημά του για στήριξη αλληλεγγύης. Κατόπιν αυτού του αιτήματος, η Επιτροπή αξιοποιεί τη δεξαμενή αλληλεγγύης και συντονίζει την εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης για κάθε αποβίβαση ή ομάδα αποβιβάσεων που πραγματοποιείται εντός περιόδου δύο εβδομάδων.

2. Υπό τον συντονισμό της Επιτροπής, ο Οργανισμός για το Άσυλο και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής καταρτίζουν τον κατάλογο των επιλέξιμων προσώπων προς μετεγκατάσταση και αυτών που υπόκεινται σε χορηγία επιστροφής. Ο κατάλογος αναφέρει την κατανομή των εν λόγω προσώπων μεταξύ των συνεισφερόντων κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη τον συνολικό αριθμό των ατόμων που πρόκειται να μετεγκατασταθούν ή να λάβουν χορηγία επιστροφής από κάθε συνεισφέρον κράτος μέλος, την ιθαγένεια των εν λόγω προσώπων και την ύπαρξη ουσιαστικών δεσμών μεταξύ αυτών και του κράτους μέλους μετεγκατάστασης ή παροχής χορηγίας επιστροφής. Προτεραιότητα δίνεται στη μετεγκατάσταση ευάλωτων προσώπων. Ο Οργανισμός για το Άσυλο και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής επικουρούν την Επιτροπή στην παρακολούθηση της χρήσης της δεξαμενής αλληλεγγύης.

3. Αν η Επιτροπή έχει εγκρίνει έκθεση που καταλήγει στο συμπέρασμα ότι κράτος μέλος που αναφέρεται στο άρθρο 47 παράγραφος 2 βρίσκεται υπό μεταναστευτική πίεση σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 3, οι εναπομένουσες συνεισφορές αλληλεγγύης από τη δεξαμενή αλληλεγγύης που έχει θεσπιστεί δυνάμει του άρθρου 48 παράγραφος 1 ή του άρθρου 48 παράγραφος 2 μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την άμεση ανακούφιση της μεταναστευτικής πίεσης στο εν λόγω κράτος μέλος. Στις περιπτώσεις αυτές, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2.

   Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται όταν εκδίδεται η εκτελεστική πράξη που προβλέπεται στο άρθρο 53. Από την έκδοση της εν λόγω εκτελεστικής πράξης, παύει να χρησιμοποιείται ο κατάλογος των επιλέξιμων προσώπων προς μετεγκατάσταση και αυτών που υπόκεινται σε χορηγία επιστροφής σύμφωνα με την παράγραφο 2.

   Όταν η δεξαμενή αλληλεγγύης του πρώτου εδαφίου είναι ανεπαρκής για τον άμεσο μετριασμό των προκλήσεων που αντιμετωπίζει το κράτος μέλος που αναφέρεται στο άρθρο 47 παράγραφος 2, μπορούν να χρησιμοποιούνται συνεισφορές αλληλεγγύης από τη δεξαμενή αλληλεγγύης άλλων κρατών μελών που θεσπίζεται δυνάμει του άρθρου 48 παράγραφος 1 ή του άρθρου 48 παράγραφος 2, εφόσον αυτό δεν θέτει σε κίνδυνο τη λειτουργία της δεξαμενής για τα εν λόγω κράτη μέλη.

4. Σε περίπτωση που η έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης ορίσει ότι κράτος μέλος που αναφέρεται στο άρθρο 47 παράγραφος 2 αντιμετωπίζει προκλήσεις από πλευράς ικανοτήτων λόγω της παρουσίας ευάλωτων αιτούντων, ανεξάρτητα από το πώς διήλθαν τα εξωτερικά σύνορα, η δεξαμενή αλληλεγγύης που θεσπίζεται δυνάμει του άρθρου 48 παράγραφος 1 ή του άρθρου 48 παράγραφος 2 μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για τον σκοπό της μετεγκατάστασης των ευάλωτων προσώπων. Στις περιπτώσεις αυτές, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2.

5. Η Επιτροπή υποστηρίζει και διευκολύνει τις διαδικασίες για τη μετεγκατάσταση των αιτούντων και την εφαρμογή της χορηγίας επιστροφής, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στους ασυνόδευτους ανηλίκους. Συντονίζει τις επιχειρησιακές πτυχές της μετεγκατάστασης και της χορηγίας επιστροφής, μεταξύ άλλων με τη συνδρομή εμπειρογνωμόνων ή ομάδων εμπειρογνωμόνων που αποστέλλονται από τον Οργανισμό για το Άσυλο ή τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής.

Άρθρο 50

Αξιολόγηση της μεταναστευτικής πίεσης

1. Η Επιτροπή αξιολογεί τη μεταναστευτική κατάσταση σε κράτος μέλος σε περίπτωση που:

   α) το εν λόγω κράτος μέλος έχει ενημερώσει την Επιτροπή ότι θεωρεί ότι υφίσταται μεταναστευτική πίεση·

   β) βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, θεωρεί ότι ένα κράτος μέλος μπορεί να υφίσταται μεταναστευτική πίεση.

2. Ο Οργανισμός για το Άσυλο και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής επικουρούν την Επιτροπή στην εκπόνηση της αξιολόγησης της μεταναστευτικής πίεσης. Η Επιτροπή ενημερώνει αμελλητί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη ότι διενεργεί αξιολόγηση.

3. Η αξιολόγηση της μεταναστευτικής πίεσης καλύπτει την κατάσταση στο οικείο κράτος μέλος κατά τη διάρκεια των προηγούμενων έξι μηνών, σε σύγκριση με τη συνολική κατάσταση στην Ένωση, και βασίζεται ιδίως στις ακόλουθες πληροφορίες:

   α) τον αριθμό των αιτήσεων διεθνούς προστασίας από υπηκόους τρίτων χωρών και την ιθαγένεια των αιτούντων·

   β) τον αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών που εντοπίστηκαν από τις αρχές των κρατών μελών ενώ δεν πληρούσαν, ή δεν πληρούν πλέον, τις προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής στο κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων που υπερβαίνουν την επιτρεπόμενη διάρκεια παραμονής κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 σημείο 19) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2226 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[58]·

   γ) τον αριθμό των αποφάσεων επιστροφής σύμφωνα με την οδηγία 2008/115/ΕΚ·

   δ) τον αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών που αναχώρησαν από το έδαφος των κρατών μελών μετά από απόφαση επιστροφής σύμφωνα με την οδηγία 2008/115/ΕΚ·

   ε) τον αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών που έγιναν δεκτοί από τα κράτη μέλη μέσω ενωσιακών και εθνικών προγραμμάτων επανεγκατάστασης (ή εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους)·

[58] Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2226 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2017, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εισόδου/εξόδου (ΣΕΕ) για την καταχώριση δεδομένων εισόδου και εξόδου και δεδομένων άρνησης εισόδου των υπηκόων τρίτων χωρών που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών, τον καθορισμό των όρων πρόσβασης στο ΣΕΕ για σκοπούς επιβολής του νόμου και την τροποποίηση της σύμβασης εφαρμογής της Συμφωνίας του Σένγκεν και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 767/2008 και (ΕΕ) αριθ. 1077/2011 (ΕΕ L 327 της 9.12.2017, σ. 20).

στ) τον αριθμό των εισερχόμενων και εξερχόμενων αιτημάτων αναδοχής και κοινοποιήσεων εκ νέου ανάληψης σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 36·

ζ) τον αριθμό των μεταφορών που εκτελούνται σύμφωνα με το άρθρο 31·

η) τον αριθμό των συλληφθέντων λόγω παράνομης διέλευσης των εξωτερικών χερσαίων, θαλάσσιων ή εναέριων συνόρων·

θ) τον αριθμό των προσώπων στα οποία απαγορεύθηκε η είσοδος σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399·

ι) τον αριθμό και την ιθαγένεια των υπηκόων τρίτων χωρών που αποβιβάστηκαν μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των αιτήσεων διεθνούς προστασίας·

ια) τον αριθμό ασυνόδευτων ανηλίκων.

4. Η αξιολόγηση της μεταναστευτικής πίεσης λαμβάνει επίσης υπόψη τα εξής:

α) τις πληροφορίες που υποβάλλει το κράτος μέλος, όταν η αξιολόγηση διενεργείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο α)·

β) το επίπεδο συνεργασίας στον τομέα της μετανάστευσης με τρίτες χώρες καταγωγής και διέλευσης, πρώτες χώρες ασύλου και ασφαλείς τρίτες χώρες, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*]·

γ) τη γεωπολιτική κατάσταση στις σχετικές τρίτες χώρες που ενδέχεται να επηρεάσει τα μεταναστευτικά ρεύματα·

δ) τις σχετικές συστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου[59], στα άρθρα 13, 14 και 22 του κανονισμού (ΕΕ) XXX /XXX [*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο*] και στο άρθρο 32 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896·

ε) πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής της XXX σχετικά με μηχανισμό της ΕΕ για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων (σχέδιο στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων)·

στ) την έκθεση για τη διαχείριση της μετανάστευσης που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 4·

ζ) τις εκθέσεις για την ολοκληρωμένη επίγνωση και ανάλυση καταστάσεων (ISAA) στο πλαίσιο της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2018/1993 του Συμβουλίου ως προς τις ρυθμίσεις για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση πολιτικών κρίσεων της ΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι έχει ενεργοποιηθεί η ολοκληρωμένη αντιμετώπιση πολιτικών κρίσεων, ή ότι έχει εκδοθεί η έκθεση για την επίγνωση και ανάλυση της μεταναστευτικής κατάστασης (MISAA) του πρώτου σταδίου του σχεδίου στρατηγικής για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων, όταν δεν έχει ενεργοποιηθεί η ολοκληρωμένη αντιμετώπιση πολιτικών κρίσεων·

[59] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση ενός μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν και την κατάργηση της απόφασης της εκτελεστικής επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 1998 σχετικά με τη σύσταση της μόνιμης επιτροπής για την αξιολόγηση και την εφαρμογή της σύμβασης Σένγκεν (ΕΕ L 295 της 6.11.2013, σ. 27).

η) πληροφορίες από τη διαδικασία υποβολής εκθέσεων για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων και τους σχετικούς διαλόγους με τρίτες χώρες·

θ) τριμηνιαία δελτία για τη μετανάστευση και άλλες εκθέσεις του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

ι) τη στήριξη που παρέχεται από τους οργανισμούς της Ένωσης στο επωφελούμενο κράτος μέλος.

Άρθρο 51

Έκθεση για τη μεταναστευτική πίεση

1. Η Επιτροπή διαβουλεύεται με το οικείο κράτος μέλος κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης του άρθρου 50 παράγραφος 1.

Η Επιτροπή υποβάλλει την έκθεση για τη μεταναστευτική πίεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός ενός μήνα από την ενημέρωσή τους από την Επιτροπή ότι διενεργεί αξιολόγηση σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2.

2. Στην έκθεση, η Επιτροπή αναφέρει αν το οικείο κράτος μέλος υφίσταται μεταναστευτική πίεση.

3. Αν η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το οικείο κράτος μέλος υφίσταται μεταναστευτική πίεση, η έκθεση προσδιορίζει:

α) τις ικανότητες του κράτους μέλους που υφίσταται μεταναστευτική πίεση στον τομέα της διαχείρισης της μετανάστευσης, ιδίως όσον αφορά το άσυλο και την επιστροφή, καθώς και τις συνολικές ανάγκες του όσον αφορά τη διαχείριση του φόρτου υποθέσεων ασύλου και επιστροφής·

β) μέτρα που είναι κατάλληλα για την αντιμετώπιση της κατάστασης και το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή τους, τα οποία συνίστανται, κατά περίπτωση, στα εξής:

i) μέτρα που θα πρέπει να λάβει το κράτος μέλος που υφίσταται μεταναστευτική πίεση στον τομέα της διαχείρισης της μετανάστευσης, και ιδίως στον τομέα του ασύλου και της επιστροφής·

ii) μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ), που πρέπει να ληφθούν από άλλα κράτη μέλη·

iii) μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο δ), που πρέπει να ληφθούν από άλλα κράτη μέλη.

4. Αν η Επιτροπή κρίνει ότι απαιτείται ταχεία αντίδραση λόγω της εξελισσόμενης κατάστασης σε κράτος μέλος, υποβάλλει την έκθεσή της το αργότερο εντός δύο εβδομάδων από την ημερομηνία κατά την οποία ενημέρωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη ότι διενεργεί αξιολόγηση σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2.

Άρθρο 52

Σχέδια αλληλέγγυας αντίδρασης σε καταστάσεις μεταναστευτικής πίεσης

1. Σε περίπτωση που η έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 51 υποδεικνύει ότι ένα κράτος μέλος υφίσταται μεταναστευτική πίεση, τα άλλα κράτη μέλη που δεν είναι

επωφελούμενα συνεισφέρουν μέσω των συνεισφορών αλληλεγγύης που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ). Τα κράτη μέλη δίνουν προτεραιότητα στη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων ανηλίκων.

2. Σε περίπτωση που η έκθεση του άρθρου 51 προσδιορίζει μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο β) σημείο iii) του εν λόγω άρθρου, τα άλλα κράτη μέλη μπορούν να συνεισφέρουν μέσω των μέτρων αυτών αντί των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 51 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο ii). Τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να πρέπει να υπολείπονται περισσότερο από 30 % των συνολικών συνεισφορών που προσδιορίζονται στην έκθεση για τη μεταναστευτική πίεση δυνάμει του άρθρου 51 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο ii).

3. Εντός δύο εβδομάδων από την έγκριση της έκθεσης του άρθρου 51, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης, συμπληρώνοντας το έντυπο του παραρτήματος ΙΙ. Το σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης αναφέρει το είδος των συνεισφορών μεταξύ αυτών που προβλέπονται στο άρθρο 51 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο ii) ή, κατά περίπτωση, των μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 51 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο iii), τα οποία προτίθενται να λάβουν τα κράτη μέλη. Όταν τα κράτη μέλη προτείνουν περισσότερα από ένα είδη συνεισφορών του άρθρου 51 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο ii), αναφέρουν το μερίδιο του κάθε είδους συνεισφοράς.

Όταν το σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης περιλαμβάνει χορηγία επιστροφής, τα κράτη μέλη αναφέρουν τις ιθαγένειες των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών που βρίσκονται στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους και τις οποίες προτίθενται να χρηματοδοτήσουν.

Όταν τα κράτη μέλη δηλώνουν στο σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης μέτρα του άρθρου 51 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο iii), αναφέρουν επίσης τις λεπτομερείς ρυθμίσεις και το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή τους.

4. Σε περίπτωση που η Επιτροπή θεωρεί ότι οι συνεισφορές αλληλεγγύης που δηλώνονται στα σχέδια αλληλέγγυας αντίδρασης δεν αντιστοιχούν στις ανάγκες που προσδιορίζονται στην έκθεση για τη μεταναστευτική πίεση του άρθρου 51, συγκαλεί το φόρουμ αλληλεγγύης. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να προσαρμόσουν το είδος των συνεισφορών στα οικεία σχέδια αλληλέγγυας αντίδρασης κατά τη διάρκεια του φόρουμ αλληλεγγύης, υποβάλλοντας αναθεωρημένα σχέδια αλληλέγγυας αντίδρασης.

5. Ένα κράτος μέλος που προτείνει συνεισφορές αλληλεγγύης σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο ii) μπορεί να ζητήσει μείωση 10 % του μεριδίου του που υπολογίζεται σύμφωνα με την κλείδα κατανομής του άρθρου 54, εφόσον αναφέρει στα σχέδια αλληλέγγυας αντίδρασης ότι κατά τα προηγούμενα πέντε έτη εξέτασε το διπλάσιο του μέσου όρου κατά κεφαλήν αιτήσεων διεθνούς προστασίας στην ΕΕ.

Άρθρο 53

Εκτελεστικές πράξεις της Επιτροπής για την αλληλεγγύη σε καταστάσεις μεταναστευτικής πίεσης

1. Εντός δύο εβδομάδων από την υποβολή των σχεδίων αλληλέγγυας αντίδρασης του άρθρου 52 παράγραφος 3 ή, όταν το φόρουμ αλληλεγγύης συγκαλείται σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 4, εντός δύο εβδομάδων από το πέρας του φόρουμ αλληλεγγύης, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη που καθορίζει τις συνεισφορές

αλληλεγγύης προς όφελος του κράτους μέλους που υφίσταται μεταναστευτική πίεση, τις οποίες πρέπει να αναλάβουν τα άλλα κράτη μέλη, καθώς και το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή τους.

2. Τα είδη των συνεισφορών που ορίζονται στην εκτελεστική πράξη είναι εκείνα που δηλώνονται από τα κράτη μέλη στα οικεία σχέδια αλληλέγγυας αντίδρασης. Όταν ένα ή περισσότερα κράτη μέλη δεν έχουν υποβάλει σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης, η Επιτροπή καθορίζει τα είδη των συνεισφορών που πρέπει να αναλάβουν τα εν λόγω κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες που προσδιορίζονται στην έκθεση για τη μεταναστευτική πίεση.

Όταν το είδος της συνεισφοράς που δηλώνεται από τα κράτη μέλη στα οικεία σχέδια αλληλέγγυας αντίδρασης είναι εκείνο του άρθρου 45 παράγραφος 1 στοιχείο δ), η Επιτροπή αξιολογεί κατά πόσον τα προτεινόμενα μέτρα είναι αναλογικά προς τις συνεισφορές που θα πραγματοποιούσαν τα κράτη μέλη μέσω των μέτρων του άρθρου 45 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) ή γ) ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της κλείδας κατανομής του άρθρου 54.

Όταν τα προτεινόμενα μέτρα δεν είναι αναλογικά προς τις συνεισφορές που θα πραγματοποιούσε το συνεισφέρον κράτος μέλος μέσω των μέτρων του άρθρου 45 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) ή γ), η Επιτροπή καθορίζει στην εκτελεστική πράξη τα προτεινόμενα μέτρα προσαρμόζοντας παράλληλα το επίπεδό τους.

Σε περίπτωση που τα προτεινόμενα μέτρα θα υπολείποντων περισσότερο από 30 % του συνολικού αριθμού των μέτρων αλληλεγγύης που προσδιορίζονται στην έκθεση για τη μεταναστευτική πίεση του άρθρου 51 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο ii), οι συνεισφορές που προβλέπονται στην εκτελεστική πράξη προσαρμόζονται ώστε τα κράτη μέλη που δηλώνουν τέτοια μέτρα να υποχρεούνται να καλύψουν το 50 % του μεριδίου τους, που υπολογίζεται σύμφωνα με την κλείδα κατανομής του άρθρου 54, μέσω μέτρων που ορίζονται στο άρθρο 51 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο ii). Η Επιτροπή προσαρμόζει αναλόγως τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 51 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο iii), τα οποία δηλώνονται από τα εν λόγω κράτη μέλη.

3. Η εκτελεστική πράξη καθορίζει:

α) τον συνολικό αριθμό των προσώπων προς μετεγκατάσταση από το κράτος μέλος που υποβάλει το αίτημα σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχεία α) ή γ), λαμβάνοντας υπόψη τις ικανότητες και τις ανάγκες του κράτους μέλους που υποβάλει το αίτημα στον τομέα του ασύλου, όπως προσδιορίζονται στην έκθεση του άρθρου 51 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο ii)·

β) τον συνολικό αριθμό των προσώπων που υπόκεινται σε χορηγία επιστροφής από το κράτος μέλος που υποβάλει το αίτημα σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο β), λαμβάνοντας υπόψη τις ικανότητες και τις ανάγκες των κρατών μελών που υποβάλει το αίτημα στον τομέα της επιστροφής, όπως προσδιορίζονται στην έκθεση του άρθρου 51 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο ii)·

γ) την κατανομή των προσώπων προς μετεγκατάσταση και/ή όσων υπόκεινται σε χορηγία επιστροφής μεταξύ των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένου του επωφελούμενου κράτους μέλους, με βάση την κλείδα κατανομής του άρθρου 54·

δ) τα μέτρα που δηλώνονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 2 δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο.

Η κατανομή που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο γ) προσαρμόζεται όταν το κράτος μέλος που υποβάλλει αίτημα σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 5 αποδεικνύει στο σχέδιο αλληλέγγυας αντίδρασης ότι κατά τα προηγούμενα 5 έτη ήταν υπεύθυνο για το διπλάσιο του μέσου όρου κατά κεφαλήν αιτήσεων διεθνούς προστασίας στην ΕΕ. Στις περιπτώσεις αυτές, το μερίδιο του κράτους μέλους που υπολογίζεται σύμφωνα με την κλείδα κατανομής του άρθρου 54 μειώνεται κατά 10 %. Η εν λόγω μείωση κατανέμεται αναλογικά μεταξύ των κρατών μελών που προβαίνουν στις συνεισφορές του άρθρου 45 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ).

4. Σε περίπτωση που, κατά το προηγούμενο έτος, είχαν πραγματοποιηθεί συνεισφορές ως απάντηση σε αίτημα κράτους μέλους για στήριξη αλληλεγγύης από άλλα κράτη μέλη, προκειμένου να του παρασχεθεί συνδρομή για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κατάστασης στο έδαφός του με σκοπό την πρόληψη μεταναστευτικής πίεσης σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 1, και σε περίπτωση που αυτές αντιστοιχούν στο είδος των μέτρων που ορίζονται στην εκτελεστική πράξη, η Επιτροπή αφαιρεί τις εν λόγω συνεισφορές από τις αντίστοιχες συνεισφορές που ορίζονται στην εκτελεστική πράξη.

5. Όταν συντρέχουν δεόντως αιτιολογημένοι επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης σε σχέση με τη μεταναστευτική πίεση που παρουσιάζεται σε επωφελούμενο κράτος μέλος, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που έχουν άμεση εφαρμογή σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 67 παράγραφος 3.

Οι εν λόγω πράξεις παραμένουν σε ισχύ για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το 1 έτος.

6. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της εκτελεστικής πράξης έναν μήνα μετά τη λήξη ισχύος της, Η έκθεση περιλαμβάνει ανάλυση της αποτελεσματικότητας των ληφθέντων μέτρων.

Άρθρο 54

Κλείδα κατανομής

Το μερίδιο των συνεισφορών αλληλεγγύης του άρθρου 45 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ), οι οποίες πρέπει να παρέχονται από κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τα άρθρα 48 και 53, υπολογίζεται σύμφωνα με τον τύπο που ορίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ και βασίζεται στα ακόλουθα κριτήρια για κάθε κράτος μέλος, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat:

α) στο μέγεθος του πληθυσμού (στάθμιση 50 %)·

β) στο συνολικό ΑΕΠ (στάθμιση 50 %).

Άρθρο 55

Χορηγία επιστροφής

1. Ένα κράτος μέλος μπορεί να δεσμευτεί να στηρίξει άλλο κράτος μέλος για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών μέσω χορηγίας επιστροφής, στο πλαίσιο της οποίας, ενεργώντας σε στενό συντονισμό με το επωφελούμενο κράτος μέλος, λαμβάνει μέτρα για την εκτέλεση της επιστροφής των

εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών από το έδαφος του επωφελούμενου κράτους μέλους.

2. Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος δεσμευτεί να παράσχει χορηγία επιστροφής και οι παρανόμως διαμένοντες υπήκοοι τρίτων χωρών για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής από το επωφελούμενο κράτος μέλος δεν επιστρέψουν ή δεν απομακρυνθούν εντός 8 μηνών, το κράτος μέλος που παρέχει χορηγία επιστροφής μεταφέρει τα εν λόγω πρόσωπα στο έδαφός του σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στα άρθρα 57 και 58. Η περίοδος αυτή αρχίζει από την έκδοση της εκτελεστικής πράξης του άρθρου 53 παράγραφος 1 ή, κατά περίπτωση, του άρθρου 49 παράγραφος 2.

3. Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος δεσμευτεί να παράσχει χορηγία επιστροφής σε σχέση με υπηκόους τρίτων χωρών για τους οποίους δεν έχει εκδοθεί ακόμη απόφαση επιστροφής από το επωφελούμενο κράτος μέλος, η περίοδος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 αρχίζει από μία από τις ακόλουθες ημερομηνίες:

α) την ημερομηνία έκδοσης απόφασης επιστροφής από το επωφελούμενο κράτος μέλος· ή

β) αν εκδοθεί απόφαση επιστροφής ως μέρος απόφασης απόρριψης αίτησης διεθνούς προστασίας ή αν εκδοθεί απόφαση επιστροφής με χωριστή πράξη, ταυτόχρονα και μαζί με την απόφαση απόρριψης αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 35α του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου*], την ημερομηνία κατά την οποία ο αιτών ή ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν έχει πλέον δικαίωμα παραμονής και δεν επιτρέπεται να παραμείνει.

4. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες δραστηριότητες που διεξάγονται από το κράτος μέλος-χορηγό:

α) παροχή συμβουλών σχετικά με την επιστροφή και την επανένταξη σε παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών·

β) χρήση του εθνικού προγράμματος και εθνικών πόρων για την παροχή υλικοτεχνικής, οικονομικής και άλλης υλικής βοήθειας ή βοήθειας σε είδος, συμπεριλαμβανομένης της επανένταξης, σε παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών που επιθυμούν να αναχωρήσουν οικειοθελώς·

γ) καθοδήγηση ή υποστήριξη του πολιτικού διαλόγου και των ανταλλαγών με τις αρχές τρίτων χωρών με σκοπό τη διευκόλυνση της επανεισδοχής·

δ) επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών με σκοπό την επαλήθευση της ταυτότητας υπηκόων τρίτων χωρών και την απόκτηση έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου·

ε) οργάνωση των πρακτικών ρυθμίσεων για την επιβολή της επιστροφής, για λογαριασμό του επωφελούμενου κράτους μέλους, όπως ναυλωμένων ή τακτικών πτήσεων ή άλλων μέσων μεταφοράς προς την τρίτη χώρα επιστροφής.

Τα εν λόγω μέτρα δεν επηρεάζουν τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες του επωφελούμενου κράτους μέλους που προβλέπονται στην οδηγία 2008/115/ΕΚ.

Άρθρο 56

Άλλες συνεισφορές αλληλεγγύης

1. Όταν ένα κράτος μέλος υποβάλει αίτημα για στήριξη αλληλεγγύης από άλλα κράτη μέλη, προκειμένου να του παρασχεθεί συνδρομή για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κατάστασης στο έδαφός του με σκοπό την πρόληψη μεταναστευτικής πίεσης, κοινοποιεί το εν λόγω αίτημα στην Επιτροπή.

2. Κάθε κράτος μέλος μπορεί, ανά πάσα στιγμή, ανταποκρινόμενο σε αίτημα αλληλεγγύης που υποβάλλει κράτος μέλος, ή με δική του πρωτοβουλία, μεταξύ άλλων σε συμφωνία και με άλλο κράτος μέλος, να προβεί σε συνεισφορές μέσω των μέτρων του άρθρου 45 υπέρ του οικείου κράτους μέλους και με τη συγκατάθεσή του. Οι συνεισφορές του άρθρου 45 παράγραφος 1 στοιχείο δ) είναι σύμφωνες με τους στόχους του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης].

3. Τα κράτη μέλη που έχουν συνεισφέρει ή σχεδιάζουν να συνεισφέρουν με συνεισφορές αλληλεγγύης ανταποκρινόμενα σε αίτημα κράτους μέλους για στήριξη αλληλεγγύης ή με δική τους πρωτοβουλία, ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή συμπληρώνοντας το έντυπο του σχεδίου στήριξης αλληλεγγύης που παρατίθεται στο παράρτημα IV. Το εν λόγω σχέδιο περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, επαληθεύσιμες πληροφορίες, μεταξύ άλλων σχετικά με το πεδίο εφαρμογής και τη φύση των μέτρων και με την εφαρμογή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Άρθρο 57

Διαδικασία πριν από τη μετεγκατάσταση

1. Η διαδικασία που αναφέρεται στο παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε:

   α) πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχεία α) και γ) και στο άρθρο 45 παράγραφος 2 στοιχείο α)·

   β) πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο β) όταν έχει λήξει η προθεσμία του άρθρου 55 παράγραφος 2, και στο άρθρο 45 παράγραφος 2 στοιχείο β).

2. Πριν από την εφαρμογή της διαδικασίας που ορίζεται στο παρόν άρθρο, το επωφελούμενο κράτος μέλος διασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη του εν λόγω κράτους μέλους. Αν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, το επωφελούμενο κράτος μέλος δεν εφαρμόζει τη διαδικασία που ορίζεται στο παρόν άρθρο και, κατά περίπτωση, αποκλείει το εν λόγω πρόσωπο από τον κατάλογο του άρθρου 49 παράγραφος 2.

3. Όταν πρόκειται να πραγματοποιηθεί μετεγκατάσταση, το επωφελούμενο κράτος μέλος προσδιορίζει τα πρόσωπα που θα μπορούσαν να μετεγκατασταθούν. Όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είναι αιτών ή δικαιούχος διεθνούς προστασίας, το εν λόγω κράτος μέλος λαμβάνει υπόψη, κατά περίπτωση, την ύπαρξη ουσιαστικών δεσμών

μεταξύ του ενδιαφερόμενου προσώπου και του κράτους μέλους μετεγκατάστασης. Όταν το ταυτοποιημένο πρόσωπο προς μετεγκατάσταση είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας, το εν λόγω πρόσωπο μετεγκαθίσταται μόνο μετά τη γραπτή συναίνεσή του για μετεγκατάσταση.

Όταν πρόκειται να εφαρμοστεί μετεγκατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 49, το επωφελούμενο κράτος μέλος χρησιμοποιεί τον κατάλογο που έχει καταρτίσει ο Οργανισμός για το Άσυλο και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής του άρθρου 49 παράγραφος 2.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται σε αιτούντες για τους οποίους το επωφελούμενο κράτος μέλος μπορεί να προσδιοριστεί ως το υπεύθυνο κράτος μέλος δυνάμει των κριτηρίων των άρθρων 15 έως 20 και του άρθρου 24, με εξαίρεση το άρθρο 15 παράγραφος 5. Οι εν λόγω αιτούντες δεν είναι επιλέξιμοι για μετεγκατάσταση.

4. Όταν λήξει η περίοδος του άρθρου 55 παράγραφος 2, το επωφελούμενο κράτος μέλος ενημερώνει αμέσως το κράτος μέλος-χορηγό ότι εφαρμόζεται η διαδικασία που ορίζεται στις παραγράφους 5 έως 10 όσον αφορά τους παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών.

5. Το επωφελούμενο κράτος μέλος διαβιβάζει στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης το ταχύτερο δυνατόν τις σχετικές πληροφορίες και έγγραφα σχετικά με το πρόσωπο που αναφέρεται στις παραγράφους 2 και 3.

6. Το κράτος μέλος μετεγκατάστασης εξετάζει τις πληροφορίες που διαβίβασε το επωφελούμενο κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 5 και επαληθεύει ότι δεν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο συνιστά κίνδυνο για την εθνική του ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη.

7. Όταν δεν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο συνιστά κίνδυνο για την εθνική του ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης επιβεβαιώνει εντός μίας εβδομάδας ότι θα μετεγκαταστήσει το εν λόγω πρόσωπο.

Αν βάσει ελέγχων επιβεβαιωθεί ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο συνιστά κίνδυνο για την εθνική του ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης ενημερώνει εντός μίας εβδομάδας το επωφελούμενο κράτος μέλος αναφορικά με τη φύση και τα βασικά στοιχεία της καταχώρισης από τη σχετική βάση δεδομένων. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν πραγματοποιείται μετεγκατάσταση του ενδιαφερόμενου προσώπου.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι η εξέταση των πληροφοριών είναι ιδιαίτερα περίπλοκη ή ότι πρέπει να ελεγχθεί μεγάλος αριθμός υποθέσεων τη στιγμή εκείνη, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης μπορεί να απαντήσει μετά την προθεσμία της μίας εβδομάδας που αναφέρεται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο, αλλά οπωσδήποτε εντός δύο εβδομάδων. Στις περιπτώσεις αυτές, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης κοινοποιεί, εντός της αρχικής προθεσμίας μίας εβδομάδας, την απόφασή του να αναβάλει την απάντηση στο επωφελούμενο κράτος μέλος.

Η μη ανάληψη δράσης εντός της προθεσμίας μίας εβδομάδας που αναφέρεται στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο και της προθεσμίας δύο εβδομάδων που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου ισοδυναμούν με επιβεβαίωση της παραλαβής των πληροφοριών και συνεπάγονται την υποχρέωση μετεγκατάστασης του προσώπου, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης πρόβλεψης κατάλληλων ρυθμίσεων για την άφιξη.

8. Το επωφελούμενο κράτος μέλος λαμβάνει απόφαση μεταφοράς το αργότερο εντός μίας εβδομάδας από την επιβεβαίωση από το κράτος μέλος μετεγκατάστασης. Κοινοποιεί εγγράφως και αμελλητί στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο την απόφαση μεταφοράς του στο εν λόγω κράτος μέλος.

9. Η μεταφορά του ενδιαφερόμενου προσώπου από το επωφελούμενο κράτος μέλος στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης πραγματοποιείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του επωφελούμενου κράτους μέλους, ύστερα από διαβούλευση μεταξύ των οικείων κρατών μελών, μόλις αυτό είναι πρακτικά δυνατό και το αργότερο εντός προθεσμίας 4 εβδομάδων από τη λήψη επιβεβαίωσης του κράτους μέλους μετεγκατάστασης ή από την έκδοση οριστικής απόφασης επί ένδικου μέσου ή επανεξέτασης απόφασης μεταφοράς, αν υπάρχει ανασταλτικό αποτέλεσμα σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3.

10. Το άρθρο 32 παράγραφοι 3, 4 και 5, τα άρθρα 33 και 34, το άρθρο 35 παράγραφοι 1 και 3, το άρθρο 36 παράγραφοι 2 και 3 και τα άρθρα 37 και 39 εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στη μεταφορά με σκοπό τη μετεγκατάσταση.

11. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει ενιαίους όρους για την προετοιμασία και την υποβολή πληροφοριών και εγγράφων με σκοπό τη μετεγκατάσταση. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2.

Άρθρο 58

Διαδικασία μετά τη μετεγκατάσταση

1. Το κράτος μέλος μετεγκατάστασης ενημερώνει το επωφελούμενο κράτος μέλος για την ασφαλή άφιξη του ενδιαφερόμενου προσώπου ή για τη μη εμφάνισή του εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

2. Αν το κράτος μέλος μετεγκατάστασης έχει μετεγκαταστήσει αιτούντα για τον οποίο δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί το υπεύθυνο κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος εφαρμόζει τις διαδικασίες που ορίζονται στο μέρος ΙΙΙ, με εξαίρεση το άρθρο 8 παράγραφος 2, το άρθρο 9 παράγραφοι 1 και 2, το άρθρο 15 παράγραφος 5 και το άρθρο 21 παράγραφοι 1 και 2.

Όταν δεν μπορεί να προσδιοριστεί υπεύθυνο κράτος μέλος σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

Το κράτος μέλος μετεγκατάστασης δηλώνει την ευθύνη του στο Eurodac σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/ XXX [*κανονισμός Eurodac*].

3. Όταν το κράτος μέλος μετεγκατάστασης έχει μετεγκαταστήσει αιτούντα για τον οποίο το επωφελούμενο κράτος μέλος είχε προηγουμένως προσδιοριστεί ως υπεύθυνο για λόγους άλλους από τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 57 παράγραφος 3 τρίτο εδάφιο, η ευθύνη εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας μεταβιβάζεται στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης.

Το κράτος μέλος μετεγκατάστασης δηλώνει την ευθύνη του στο Eurodac σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/ XXX [*κανονισμός Eurodac*].

4. Όταν το κράτος μέλος μετεγκατάστασης έχει μετεγκαταστήσει δικαιούχο διεθνούς προστασίας, το κράτος μέλος μετεγκατάστασης χορηγεί αυτομάτως καθεστώς διεθνούς προστασίας, σεβόμενο το αντίστοιχο καθεστώς που είχε χορηγήσει το επωφελούμενο κράτος μέλος.

5. Όταν το κράτος μέλος μετεγκατάστασης έχει μετεγκαταστήσει υπήκοο τρίτης χώρας που διαμένει παράνομα στο έδαφός του εφαρμόζεται η οδηγία 2008/115/ΕΚ.

Άρθρο 59

Άλλες υποχρεώσεις

Τα επωφελούμενα και τα συνεισφέροντα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων αλληλεγγύης που λαμβάνονται σε διμερές επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων συνεργασίας με τρίτη χώρα.

Άρθρο 60

Επιχειρησιακός συντονισμός

Κατόπιν αιτήματος, η Επιτροπή συντονίζει τις επιχειρησιακές πτυχές των μέτρων που προσφέρουν τα συνεισφέροντα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της συνδρομής από εμπειρογνώμονες ή ομάδες που αποστέλλονται από τον Οργανισμό Ασύλου ή τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

Άρθρο 61

Χρηματοδοτική στήριξη

Η χρηματοδοτική στήριξη μετά τη μετεγκατάσταση σύμφωνα με τα κεφάλαια Ι και ΙΙ του μέρους IV παρέχεται σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης*].

ΜΕΡΟΣ V

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 62

Ασφάλεια και προστασία δεδομένων

1. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας δυνάμει του παρόντος κανονισμού και, συγκεκριμένα, για την πρόληψη παράνομης ή άνευ αδείας πρόσβασης ή αποκάλυψης, αλλοίωσης ή απώλειας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας.

2. Η αρμόδια εποπτική αρχή ή οι αρμόδιες εποπτικές αρχές κάθε κράτους μέλους ελέγχουν τη νομιμότητα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρχές του σχετικού κράτους μέλους που αναφέρονται στο άρθρο 41.

3. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τον Οργανισμό για το Άσυλο υπόκειται στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο*], ιδίως όσον αφορά την παρακολούθηση του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων.

Άρθρο 63

Εμπιστευτικότητα

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρχές του άρθρου 41 δεσμεύονται από τους κανόνες περί απορρήτου του εθνικού δικαίου όσον αφορά κάθε πληροφορία που λαμβάνουν κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

Άρθρο 64

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβιάσεων του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών και ποινικών κυρώσεων σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Άρθρο 65

Υπολογισμός προθεσμιών

Οι προθεσμίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό υπολογίζονται ως εξής:

α) αν μια προθεσμία προσδιορίζεται σε ημέρες, εβδομάδες ή μήνες, πρέπει να υπολογίζεται από τη στιγμή κατά την οποία επέρχεται ένα γεγονός ή διενεργείται μια πράξη, η δε ημέρα κατά την οποία επέρχεται το γεγονός ή διενεργείται η πράξη δεν υπολογίζεται στην εν λόγω προθεσμία·

β) αν μια προθεσμία προσδιορίζεται σε εβδομάδες ή μήνες, λήγει με την παρέλευση της ημέρας της τελευταίας εβδομάδας ή μήνα η οποία είναι η ίδια ημέρα της εβδομάδας ή του μήνα με την ημέρα κατά την οποία επήλθε το γεγονός ή διενεργήθηκε η πράξη που αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας. Όταν, σε προθεσμία προσδιοριζόμενη σε μήνες, δεν υπάρχει, στον τελευταίο μήνα, ημερομηνία αντίστοιχη της ημερομηνίας λήξης της προθεσμίας, η προθεσμία λήγει με την παρέλευση της τελευταίας ημέρας του μήνα αυτού·

γ) στις προθεσμίες συνυπολογίζονται τα Σάββατα, οι Κυριακές και οι επίσημες εορτές των οικείων κρατών μελών.

Άρθρο 66

Εδαφικό πεδίο εφαρμογής

Όσον αφορά τη Γαλλική Δημοκρατία, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται μόνο στο ευρωπαϊκό έδαφός της.

Άρθρο 67

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

   Αν η επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης, και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 68

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 6 και στο άρθρο 24 παράγραφος 3 ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο 5 ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.

3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 6 και στο άρθρο 24 παράγραφος 3 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σ' αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διαβουλεύεται με εμπειρογνώμονες που ορίζονται από κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου της 13ης Απριλίου 2016.

5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 6 και του άρθρου 24 παράγραφος 3 τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει η εν λόγω προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 69

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Μετά από [18 μήνες από την έναρξη ισχύος] και στη συνέχεια σε ετήσια βάση, η Επιτροπή επανεξετάζει τη λειτουργία των μέτρων που ορίζονται στο μέρος IV κεφάλαια I-III του παρόντος κανονισμού.

[Τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.]

Το νωρίτερο [πέντε] έτη μετά την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή παρουσιάζει έκθεση με τα κύρια πορίσματα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή κάθε χρήσιμη πληροφορία για την προετοιμασία αυτής της έκθεσης έξι μήνες το αργότερο πριν λήξει η εν λόγω προθεσμία των [πέντε] ετών.

Άρθρο 70

Στατιστικές

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 862/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[60], τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή (Eurostat) στατιστικά στοιχεία σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1560/2003.

ΜΕΡΟΣ VI

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΕΝΩΣΙΑΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Άρθρο 71

Τροποποιήσεις στην οδηγία για τους επί μακρόν διαμένοντες

1. Η οδηγία 2003/109/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

[60] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 862/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, περί κοινοτικών στατιστικών για τη μετανάστευση και τη διεθνή προστασία (ΕΕ L 199 της 31.7.2007, σ. 23).

«Όσον αφορά τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, η απαιτούμενη περίοδος νόμιμης και αδιάλειπτης διαμονής είναι τρία έτη».

Άρθρο 72

Τροποποιήσεις στον κανονισμό (ΕΕ) XXX/XXX [Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης]

Ο κανονισμός (ΕΕ) XXX/XXX [*Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης*] τροποποιείται ως εξής:

1. Το άρθρο 16 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν, εκτός από τη χρηματοδότησή τους που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχείο α), ποσό ύψους 10 000 EUR για κάθε πρόσωπο που γίνεται δεκτό μέσω επανεγκατάστασης ή εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους.

2. Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη μπορεί επίσης να δικαιούνται πρόσθετο ποσό ύψους 10 000 EUR για τα μέλη της οικογένειας των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αν τα πρόσωπα γίνονται δεκτά για τη διασφάλιση της ενότητας της οικογένειας.

3. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 λαμβάνει τη μορφή χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο [125] του δημοσιονομικού κανονισμού.

4. Το πρόσθετο ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 διατίθεται στο πρόγραμμα του κράτους μέλους. Η χρηματοδότηση δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για άλλες δράσεις του προγράμματος, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις και όπως εγκρίθηκε από την Επιτροπή μέσω της τροποποίησης του προγράμματος. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να περιλαμβάνεται στις αιτήσεις πληρωμών προς την Επιτροπή, υπό την προϋπόθεση ότι το πρόσωπο για το οποίο χορηγείται το ποσό επανεγκαταστάθηκε ή έγινε δεκτό.

5. Τα κράτη μέλη διατηρούν τις πληροφορίες που απαιτούνται για την ορθή ταυτοποίηση των προσώπων που επανεγκαθίστανται ή γίνονται δεκτά και την ημερομηνία επανεγκατάστασης ή εισδοχής τους, ενώ υπερισχύουν οι εφαρμοστέες διατάξεις σχετικά με τις περιόδους διατήρησης των δεδομένων.

6. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 32 του παρόντος κανονισμού για την προσαρμογή, αν κριθεί απαραίτητο, του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, εντός των ορίων των διαθέσιμων πόρων, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι σημερινοί δείκτες του πληθωρισμού, οι σχετικές εξελίξεις στον τομέα της επανεγκατάστασης, καθώς και παράγοντες που μπορούν να αξιοποιήσουν στο έπακρο τη χρήση του χρηματοδοτικού κινήτρου που παρέχεται με το εν λόγω ποσό.»

2. Το άρθρο 17 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Ένα κράτος μέλος λαμβάνει συνεισφορά:

α) [10 000] EUR ανά αιτούντα για τον οποίο το εν λόγω κράτος μέλος καθίσταται υπεύθυνο λόγω μετεγκατάστασης σύμφωνα με τα άρθρα 48, 53 και 56 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης*]·

β) [10 000] EUR ανά δικαιούχο διεθνούς προστασίας που μετεγκαταστάθηκε σύμφωνα με τα άρθρα 53 και 56 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης*]·

γ) [10 000] EUR ανά παρανόμως διαμένοντα υπήκοο τρίτης χώρας που μετεγκαταστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 53, όταν λήξει η περίοδος που αναφέρεται στο άρθρο 55 παράγραφος 2, και σύμφωνα με το άρθρο 56 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης*]·

δ) η συνεισφορά των στοιχείων α), β) και γ) αυξάνεται σε [12 000] EUR για κάθε ασυνόδευτο ανήλικο που μετεγκαταστάθηκε σύμφωνα με τα άρθρα 48, 53 και 56 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης*].

2. Ένα κράτος μέλος που εκτελεί μεταφορά λαμβάνει συνεισφορά ύψους 500 EUR για την κάλυψη της μεταφοράς προσώπων σύμφωνα με την παράγραφο 1 για κάθε πρόσωπο, αιτούντα ή δικαιούχο που υπόκειται σε μετεγκατάσταση.

3. Ένα κράτος μέλος λαμβάνει συνεισφορά ύψους 500 EUR για την κάλυψη της μεταφοράς προσώπου που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 στοιχείο α), β), γ) ή δ) σύμφωνα με το άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX [*κανονισμός για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης*].

4. Ένα κράτος μέλος θα λάβει τα ποσά που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 3 για κάθε πρόσωπο, υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω πρόσωπο για το οποίο διατίθεται η συνεισφορά έχει μετεγκατασταθεί.

5. Τα ποσά που αναφέρονται στο παρόν άρθρο λαμβάνουν τη μορφή χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο [125] του δημοσιονομικού κανονισμού.

6. Τα κράτη μέλη διατηρούν τις πληροφορίες που απαιτούνται για την ορθή ταυτοποίηση των προσώπων που μεταφέρονται και την ημερομηνία μεταφοράς τους, ενώ υπερισχύουν οι εφαρμοστέες διατάξεις σχετικά με τις περιόδους διατήρησης των δεδομένων.

7. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 32 για την προσαρμογή, αν κριθεί απαραίτητο, των ποσών που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, εντός των ορίων των διαθέσιμων πόρων, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι σημερινοί δείκτες του πληθωρισμού, οι σχετικές εξελίξεις στον τομέα της μεταφοράς των αιτούντων διεθνή προστασία και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας από ένα κράτος μέλος σε άλλο, καθώς και παράγοντες που μπορούν να αξιοποιήσουν στο έπακρο τη χρήση του χρηματοδοτικού κινήτρου που παρέχεται με τα εν λόγω ποσά.»

ΜΕΡΟΣ VII

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 73

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 καταργείται.

Οι παραπομπές στον καταργούμενο κανονισμό θεωρούνται παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 74

Μεταβατικά μέτρα

Όταν η αίτηση έχει καταχωριστεί μετά [*την πρώτη ημέρα που ακολουθεί την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού*], τα γεγονότα που μπορούν να θεμελιώσουν την ευθύνη ενός κράτους μέλους δυνάμει του παρόντος κανονισμού λαμβάνονται υπόψη ακόμη κι αν είναι προγενέστερα αυτής της ημερομηνίας.

Άρθρο 75

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται στις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που καταχωρίζονται από [την πρώτη ημέρα του δέκατου τρίτου μήνα μετά την έναρξη ισχύος του]. Ο προσδιορισμός του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας η οποία υποβάλλεται πριν απ' αυτή την ημερομηνία πραγματοποιείται σύμφωνα με τα κριτήρια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση κανονισμού για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής *(ομάδα προγραμμάτων)*

10 — Μετανάστευση

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

☐ **νέα δράση**

☐ **νέα δράση έπειτα από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια**[61]

✓ **την παράταση υφιστάμενης δράσης**

☐ **συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση**

1.4. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.4.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Στο νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, η Επιτροπή αναγγέλλει ένα νέο ξεκίνημα για τη μετανάστευση. Η παρούσα πρόταση θεσπίζει ένα κοινό πλαίσιο για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης σε επίπεδο ΕΕ ως βασικό σημείο της συνολικής προσέγγισης και επιδιώκει την ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών, με βάση τη γενική αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών. Προωθεί την ολοκληρωμένη χάραξη πολιτικής στο πλαίσιο των πολιτικών για τη μετανάστευση και το άσυλο, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης να λαμβάνονται υπόψη οι πολιτικές σε άλλους συναφείς τομείς, με ιδιαίτερη έμφαση στη στενή συνεργασία και τις αμοιβαίες εταιρικές σχέσεις με σχετικές τρίτες χώρες. Αναγνωρίζει ότι μια συνολική προσέγγιση συνεπάγεται επίσης ισχυρότερη, πιο βιώσιμη και απτή έκφραση της αρχής της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών, η οποία ισορροπεί σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, διευρύνοντας το πεδίο της εστίασης πέρα από το ζήτημα προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας. Ως εκ τούτου, οι αρχές αυτές θα πρέπει να εφαρμόζονται στο σύνολο της διαχείρισης της μετανάστευσης, από την αντιμετώπιση της παράτυπης μετανάστευσης έως τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις.

Η πρόταση εξορθολογίζει τους ισχύοντες κανόνες που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013 και αποσκοπεί στη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των κανόνων που θα περιορίσουν τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις υπηκόων τρίτων χωρών μεταξύ κρατών μελών. Οι εν λόγω κανόνες συμπληρώνονται από έναν νέο μηχανισμό αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση καταστάσεων στις οποίες τα κράτη μέλη υφίστανται μεταναστευτική πίεση. Επιπλέον, η προσέγγιση

[61] Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχεία α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

αυτή προβλέπει τη συμπερίληψη ειδικής διαδικασίας αλληλεγγύης που εφαρμόζεται στις αφίξεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης.

Ο εν λόγω μηχανισμός αλληλεγγύης υποστηρίζεται από οικονομικά κίνητρα για τα κράτη μέλη που επιδεικνύουν αλληλεγγύη, τα οποία κίνητρα θα οδηγήσουν, μεταξύ άλλων, στη μετεγκατάσταση των αιτούντων διεθνή προστασία και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, καθώς και των παράτυπων μεταναστών. Όσον αφορά τη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων ανηλίκων, θα καταβληθούν υψηλότερα χρηματικά κίνητρα. Κάτι τέτοιο θα αλλάξει σημαντικά το τρέχον δημοσιονομικό τοπίο και θα παράσχει στήριξη για την αντιμετώπιση του οικονομικού κόστους που συνδέεται με τις εν λόγω μετεγκαταστάσεις, με τη μορφή χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο 125 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Ειδικός στόχος: ενίσχυση της προστασίας και της αλληλεγγύης

Σχετικές δραστηριότητες ΔΒΔ/ΠΒΔ

10 — Μετανάστευση

- Δημιουργία κοινού πλαισίου που θα ενισχύει την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της συνολικής προσέγγισης για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης μέσω της ολοκληρωμένης χάραξης πολιτικής και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών.

- Αύξηση της αποδοτικότητας του συστήματος προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή απάτριδα.

- Ενίσχυση της αλληλεγγύης και της κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών.

Η πρόταση έχει ως στόχο:

- να θεσπίσει κοινό πλαίσιο που συμβάλλει στη συνολική προσέγγιση της διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης, με βάση τις αρχές της ολοκληρωμένης χάραξης πολιτικής, της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών,

- να διασφαλίσει την κατανομή ευθυνών μέσω ενός νέου μηχανισμού αλληλεγγύης με τη δημιουργία ενός συστήματος που θα παρέχει αλληλεγγύη σε συνεχή βάση σε κανονικές συνθήκες και θα συνδράμει τα κράτη μέλη με αποτελεσματικά μέτρα (μετεγκατάσταση ή χορηγία επιστροφής και άλλες συνεισφορές που αποσκοπούν στην ενίσχυση των ικανοτήτων των κρατών μελών στον τομέα του ασύλου, της υποδοχής και της επιστροφής, καθώς και στην εξωτερική διάσταση) για την έμπρακτη διαχείριση της μετανάστευσης όταν αντιμετωπίζουν μεταναστευτική πίεση. Η εν λόγω προσέγγιση περιλαμβάνει επίσης ειδική διαδικασία αλληλεγγύης που πρέπει να εφαρμόζεται στις αφίξεις μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης,

- να ενισχύσει την ικανότητα του συστήματος να προσδιορίζει με αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο ένα μόνο υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Ειδικότερα, η προσέγγιση αυτή θα περιορίσει τις ρήτρες παύσης της ευθύνης καθώς και τις δυνατότητες μετατόπισης της ευθύνης μεταξύ των κρατών μελών λόγω των ενεργειών του αιτούντος και θα συντομεύσει σημαντικά τις προθεσμίες για την αποστολή αιτημάτων και τη λήψη απαντήσεων, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ο ταχύτερος προσδιορισμός του κράτους μέλους που

είναι υπεύθυνο για τους αιτούντες και, ως εκ τούτου, η ταχύτερη πρόσβαση στις διαδικασίες χορήγησης διεθνούς προστασίας,

- να αποθαρρύνει τις καταχρήσεις και να αποτρέψει τις μη επιτρεπόμενες μετακινήσεις των αιτούντων εντός της ΕΕ, περιλαμβάνοντας, ιδίως, σαφείς υποχρεώσεις για τους αιτούντες να υποβάλουν αίτηση στο κράτος μέλος πρώτης εισόδου και να παραμείνουν στο κράτος μέλος που έχει προσδιοριστεί ως υπεύθυνο. Αυτό προϋποθέτει επίσης αναλογικές διαδικαστικές και ουσιαστικές συνέπειες σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις τους.

Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολό της θα επωφεληθούν από έναν αναθεωρημένο κανονισμό για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης, ο οποίος θα ενσωματώνει το σύνολο των κατευθυντήριων αρχών για την αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης μέσω ενός κοινού πλαισίου που θα συμβάλλει στην εφαρμογή της συνολικής προσέγγισης και μέσω απλουστευμένων διαδικασιών, και ο οποίος θα παρέχει αλληλεγγύη στα κράτη μέλη για να τα βοηθήσει να αντιμετωπίσουν καταστάσεις μεταναστευτικής πίεσης. Τα κράτη μέλη θα μπορούν ανά πάσα στιγμή να επωφελούνται από εθελοντικά μέτρα αλληλεγγύης.

Τα δημοσιονομικά μέσα που καθορίζονται περαιτέρω στο παρόν έγγραφο καλύπτουν τις εκτιμώμενες συνεισφορές της Ένωσης που θα χρησιμεύσουν ως κίνητρο για τις διευρυμένες δυνατότητες μετεγκατάστασης. Ταυτόχρονα, οι συνεισφορές της Ένωσης θα στηρίζουν επίσης τις μεταφορές μετά τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας και τις μεταφορές μετεγκατεστημένων προσώπων. Η εν λόγω στήριξη για την ορθή εφαρμογή του συστήματος θα παρέχει αλληλεγγύη στα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων και για τα πρόσωπα που αποβιβάζονται μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης. Αυτό με τη σειρά του θα είναι θετικό για τους αιτούντες διεθνή προστασία, καθώς θα επωφεληθούν από ένα αποδοτικότερο σύστημα προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, το οποίο θα τους επιτρέψει την ταχύτερη πρόσβαση στη διαδικασία εξέτασης μιας αίτησης επί της ουσίας.

Δαπάνες μετεγκατάστασης

Σύμφωνα με την παρούσα πρόταση, το κράτος μέλος στο οποίο μετεγκαθίστανται αιτούντες άσυλο, παράτυποι μετανάστες ή δικαιούχοι διεθνούς προστασίας δικαιούται να λάβει συνεισφορά της Ένωσης ύψους 10 000 EUR για κάθε μετεγκατεστημένο πρόσωπο.

Όταν το μετεγκατεστημένο πρόσωπο είναι ασυνόδευτος ανήλικος, η συνεισφορά της Ένωσης ανέρχεται σε 12 000 EUR. Η υψηλότερη συνεισφορά δικαιολογείται με βάση το γεγονός ότι η περαιτέρω διεκπεραίωση διαδικασιών για τους ασυνόδευτους ανηλίκους μετά τη μετεγκατάσταση θα είναι πιο περίπλοκη και, κατά συνέπεια, πιο δαπανηρή.

Δαπάνες μεταφοράς

Δυνάμει της παρούσας πρότασης, το κράτος μέλος που εκτελεί τη μεταφορά στο κράτος μέλος μετεγκατάστασης δικαιούται να λάβει ποσό ύψους 500 EUR για κάθε πρόσωπο που μεταφέρεται.

Επιπλέον, οι δαπάνες μεταφοράς που σχετίζονται με τις συνήθεις διαδικασίες μεταφοράς (αιτήματα αναδοχής και κοινοποιήσεις εκ νέου ανάληψης) θα υποστηρίζονται από την ΕΕ στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης, και το κράτος

μέλος που εκτελεί τη μεταφορά στο υπεύθυνο κράτος μέλος θα δικαιούται να λάβει ενωσιακή συνεισφορά ύψους 500 EUR για κάθε πρόσωπο που μεταφέρεται.

1.4.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Λόγοι για ανάληψη δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο (εκ των προτέρων)

Η θέσπιση κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας η οποία υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα δεν μπορεί να επιτευχθεί από τα κράτη μέλη αν αυτά ενεργούν μεμονωμένα και μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε επίπεδο Ένωσης.

Αναμενόμενη προστιθέμενη αξία της Ένωσης (εκ των υστέρων)

Η προστιθέμενη αξία της παρούσας πρότασης συνίσταται στον εξορθολογισμό και την αύξηση της αποτελεσματικότητας του ισχύοντος κανονισμού του Δουβλίνου και στην πρόβλεψη μηχανισμού αλληλεγγύης, ο οποίος τίθεται σε εφαρμογή προς όφελος κράτους μέλους τις περιόδους κατά τις οποίες αυτό υφίσταται πίεση ή σε περιπτώσεις αποβιβάσεων μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης.

1.4.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Η κρίση του 2015 κατέστησε εμφανείς σημαντικές διαρθρωτικές αδυναμίες και ελλείψεις στον σχεδιασμό και την υλοποίηση της ευρωπαϊκής πολιτικής για το άσυλο και τη μετανάστευση, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος του Δουβλίνου που δεν είχε σχεδιαστεί για να διασφαλίζει βιώσιμη κατανομή των ευθυνών σε όλη την ΕΕ όσον αφορά τους αιτούντες διεθνή προστασία. Στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 έγινε έκκληση για μεταρρύθμιση του κανονισμού του Δουβλίνου με βάση την ισορροπία μεταξύ ευθύνης και αλληλεγγύης, λαμβάνοντας υπόψη τα πρόσωπα που αποβιβάζονται μετά από επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης.

Η αξιολόγηση που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Επιτροπής το 2016 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, ενώ ένα τέτοιο σύστημα εξακολουθεί να είναι αναγκαίο σε επίπεδο Ένωσης, το ισχύον σύστημα του Δουβλίνου δεν είναι ικανοποιητικό, με αποτέλεσμα να απαιτούνται αλλαγές με στόχο τον εξορθολογισμό του και την αύξηση της αποδοτικότητάς του.

Επιπλέον, το ισχύον σύστημα του Δουβλίνου δεν σχεδιάστηκε ως μέσο αλληλεγγύης και κατανομής των ευθυνών. Η μεταναστευτική κρίση κατέστησε εμφανή την αδυναμία αυτή, γεγονός που επιβάλλει να συμπεριληφθεί στην πρόταση ένας μηχανισμός αλληλεγγύης.

1.4.4. Συμβατότητα και ενδεχόμενη συνέργεια με άλλα κατάλληλα μέσα

Η παρούσα πρόταση είναι συμβατή με το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης (στο εξής: ΤΑΜ). Το ΤΑΜ προβλέπει ήδη τη δυνατότητα μεταφοράς αιτούντων διεθνή προστασία ως μέρος του εθνικού προγράμματος κάθε κράτους μέλους σε οικειοθελή βάση [άρθρο 17 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 471/2018]. Με το

διευρυμένο πεδίο εφαρμογής της μετεγκατάστασης που προβλέπεται στην παρούσα πρόταση, θα πρέπει επίσης να προβλεφθούν τα έξοδα μετεγκατάστασης και μεταφοράς.

Αν οι πιστώσεις (1 113 500 000 EUR που προβλέπονται για την περίοδο 2022-2027) δεν χρησιμοποιηθούν πλήρως για την κάλυψη των αναμενόμενων αναγκών από την εφαρμογή του νέου συστήματος, τα υπολειπόμενα ποσά θα ανακατανεμηθούν σε άλλες δράσεις στο πλαίσιο του ΤΑΜ. Σε περίπτωση που οι ανάγκες εφαρμογής του νέου συστήματος υπερβούν τις εκτιμήσεις (δηλαδή περισσότεροι αιτούντες άσυλο πρέπει να μετεγκατασταθούν και να μεταφερθούν), θα πρέπει να ζητηθούν πρόσθετοι πόροι.

1.5. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις

☐ **περιορισμένη διάρκεια**

☐ με ισχύ από [HH/MM]EEEE έως [HH/MM]EEEE

☐ δημοσιονομικές επιπτώσεις από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις πληρωμών

✓ **απεριόριστη διάρκεια**

Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το 2022 έως το 2027

και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.6. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης[62]

✓ **Άμεση διαχείριση** από την Επιτροπή

☐ από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης·

☐ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς.

✓ **Επιμερισμένη διαχείριση** με τα κράτη μέλη

✓ **Έμμεση διαχείριση** με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει·

✓ σε διεθνείς οργανισμούς και στις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)·

☐ στην ΕΤΕπ και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων·

☐ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού·

☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου·

✓ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις·

✓ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις·

☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη.

Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».

Παρατηρήσεις

Η μετεγκατάσταση και οι μεταφορές θα εκτελούνται στο πλαίσιο του θεματικού μέσου του ΤΑΜ, κυρίως μέσω **άμεσης διαχείρισης** (ή **έμμεσης διαχείρισης** σε περίπτωση αξιολόγησης του φορέα υλοποίησης της δράσης βάσει πυλώνων). Ωστόσο, ανάλογα με την κατάσταση, μπορεί να είναι σκοπιμότερο να παρέχονται οι συνεισφορές της Ένωσης μέσω επιμερισμένης διαχείρισης, με συμπλήρωση των εθνικών προγραμμάτων.

[62] Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Η χρηματοδότηση που διατίθεται μέσω **άμεσης και έμμεσης διαχείρισης** θα εκτελείται στο πλαίσιο του θεματικού μέσου του ΤΑΜ, το οποίο εμπίπτει επίσης στον γενικό μηχανισμό παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΤΑΜ. Θα θεσπιστούν εξορθολογισμένα υποδείγματα και κανόνες για τη συλλογή δεικτών από τους δικαιούχους των συμφωνιών επιχορήγησης και συνεισφοράς με τον ίδιο ρυθμό όπως και για την επιμερισμένη διαχείριση, προκειμένου να διασφαλιστεί η δημοσιοποίηση συγκρίσιμων δεδομένων.

Όταν η συνεισφορά της Ένωσης θα παρέχεται μέσω **επιμερισμένης διαχείρισης**, θα εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

Η χρηματοδότηση που εκτελείται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης θα ακολουθεί τους κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων [COM(2018) 375, στο εξής: πρόταση ΚΚΔ], στον κανονισμό 2018/1046 (στο εξής: δημοσιονομικός κανονισμός) και στην πρόταση για το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης [COM(2018) 471, στο εξής: πρόταση ΤΑΜ].

Σύμφωνα με την πρόταση ΚΚΔ, κάθε κράτος μέλος θα θεσπίσει σύστημα διαχείρισης και ελέγχου για το πρόγραμμά του και θα διασφαλίζει την ποιότητα και την αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης. Επομένως, για την επιμερισμένη διαχείριση υφίσταται ένα συνεκτικό και αποτελεσματικό πλαίσιο αναφοράς, παρακολούθησης και αξιολόγησης. Τα κράτη μέλη οφείλουν να συστήσουν επιτροπή παρακολούθησης στην οποία μπορεί να συμμετέχει η Επιτροπή με συμβουλευτικό ρόλο. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να συστήσουν μία μόνο επιτροπή παρακολούθησης για την κάλυψη περισσότερων από ένα προγραμμάτων. Οι επιτροπές παρακολούθησης εξετάζουν όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την πρόοδο του προγράμματος όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του.

Αναφορικά με τα κονδύλια για τις υποθέσεις HOME, τα κράτη μέλη θα υποβάλλουν στην Επιτροπή ετήσια έκθεση επιδόσεων σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος και την πρόοδο ως προς την επίτευξη των οροσήμων και των στόχων. Στην έκθεση θα πρέπει επίσης να εγείρονται τυχόν ζητήματα που επηρεάζουν την επίδοση του προγράμματος και να περιγράφονται τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπισή τους.

2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Σύμφωνα με την πρόταση ΤΑΜ, το 60 % του κονδυλίου του ΤΑΜ προορίζεται για προγράμματα των κρατών μελών. Η διαχείριση του υπόλοιπου 40 % του χρηματοδοτικού κονδυλίου θα πραγματοποιείται μέσω θεματικού μέσου. Στόχος της θέσπισης του θεματικού μέσου είναι η εξισορρόπηση της προβλεψιμότητας της πολυετούς κατανομής χρηματοδότησης στα προγράμματα των κρατών μελών και της ευελιξίας κατά την παροχή χρηματοδότησης σε περιοδική βάση σε δράσεις με υψηλό επίπεδο ενωσιακής προστιθέμενης αξίας, βάσει διετούς κύκλου

προγραμματισμού. Το θεματικό μέσο θα χρησιμοποιείται για τις επανεγκαταστάσεις και τις μεταφορές.

Η στρατηγική ελέγχου θα βασίζεται στον δημοσιονομικό κανονισμό και στην πρόταση ΚΚΔ.

Για το μέρος που εκτελείται μέσω **άμεσης και έμμεσης διαχείρισης** στο πλαίσιο του θεματικού μέσου, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου θα βασιστεί στην πείρα που αποκτήθηκε κατά την περίοδο 2014-2020 τόσο από δράσεις της Ένωσης όσο και από τη βοήθεια έκτακτης ανάγκης. Θα θεσπιστεί απλουστευμένο σύστημα που θα επιτρέπει την ταχεία διεκπεραίωση των αιτήσεων χρηματοδότησης, με παράλληλη μείωση του κινδύνου σφαλμάτων: οι επιλέξιμοι αιτούντες για χρηματοδότηση θα περιορίζονται στα κράτη μέλη και στους διεθνείς οργανισμούς, η χρηματοδότηση θα βασίζεται σε απλουστευμένες επιλογές κόστους, τυποποιημένα υποδείγματα θα καταρτιστούν για τις αιτήσεις χρηματοδότησης, τις συμφωνίες επιχορήγησης/συνεισφοράς και την υποβολή εκθέσεων, ενώ μια μόνιμη επιτροπή αξιολόγησης θα εξετάζει τις αιτήσεις μόλις λαμβάνονται.

Όταν η συνεισφορά της Ένωσης θα παρέχεται μέσω **επιμερισμένης διαχείρισης**, θα εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

Τα κράτη μέλη θα λαμβάνουν πρόσθετη συνεισφορά για κάθε πρόσωπο που εμπίπτει στις κατηγορίες που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.

Τα αντίστοιχα ποσά θα διατίθενται στα κράτη μέλη μέσω της τροποποίησης του προγράμματός τους. Τα εν λόγω προγράμματα βρίσκονται υπό επιμερισμένη διαχείριση σύμφωνα με το άρθρο 63 του δημοσιονομικού κανονισμού, την πρόταση ΚΚΔ και την πρόταση ΤΑΜ.

Οι ρυθμίσεις πληρωμής για την επιμερισμένη διαχείριση καθορίζονται στην πρόταση ΚΚΔ. Η πρόταση ΚΚΔ προβλέπει ετήσια προχρηματοδότηση και στη συνέχεια τέσσερις το πολύ ενδιάμεσες πληρωμές ανά πρόγραμμα και έτος με βάση τις αιτήσεις πληρωμών που αποστέλλονται από τα κράτη μέλη κατά τη λογιστική χρήση. Σύμφωνα με την πρόταση ΚΚΔ, η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται εντός της τελευταίας λογιστικής χρήσης των προγραμμάτων.

Για το μέρος που εκτελείται μέσω επιμερισμένης διαχείρισης, η πρόταση ΚΚΔ βασίζεται στη στρατηγική διαχείρισης και ελέγχου για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, αλλά εισάγει ορισμένα μέτρα με στόχο την απλούστευση της υλοποίησης και τη μείωση του φόρτου ελέγχου τόσο σε επίπεδο δικαιούχων όσο και σε επίπεδο κρατών μελών. Στα νέα στοιχεία περιλαμβάνονται τα εξής:

- η κατάργηση της διαδικασίας καθορισμού των αρχών του προγράμματος,

- οι επαληθεύσεις διαχείρισης (διοικητικές και επιτόπιες) που θα διενεργούνται από τη διαχειριστική αρχή βάσει κινδύνου (σε σχέση με τους 100 % διοικητικούς ελέγχους που απαιτούνται στην περίοδο προγραμματισμού 2014-2020),

- οι αναλογικές ρυθμίσεις ελέγχου που μπορούν να εφαρμόζονται από τις διαχειριστικές αρχές, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες,

- οι προϋποθέσεις για την αποφυγή πολλαπλών ελέγχων της ίδιας διαδικασίας/δαπάνης.

Οι αρχές του προγράμματος θα υποβάλλουν στην Επιτροπή αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών με βάση τις δαπάνες που βαρύνουν τους δικαιούχους. Προκειμένου να μετριαστεί ο κίνδυνος επιστροφής μη επιλέξιμων δαπανών, το σχέδιο ΚΚΔ θέτει όριο στις ενδιάμεσες πληρωμές της Επιτροπής στο 90 %, δεδομένου ότι αυτή τη στιγμή έχει πραγματοποιηθεί μόνο ένα μέρος των εθνικών ελέγχων. Η Επιτροπή θα καταβάλει το υπόλοιπο ποσό μετά τη διαδικασία ετήσιας εκκαθάρισης λογαριασμών, αφού λάβει τη δέσμη εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας από τις αρχές του προγράμματος. Η δέσμη εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας περιλαμβάνει τους λογαριασμούς, τη διαχειριστική δήλωση και τις γνώμες της ελεγκτικής αρχής όσον αφορά τους λογαριασμούς, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που δηλώθηκαν στους λογαριασμούς. Η εν λόγω δέσμη μέτρων για την εξασφάλιση της αξιοπιστίας θα χρησιμοποιείται από την Επιτροπή για τον καθορισμό του ποσού που θα βαρύνει το Ταμείο για τη λογιστική χρήση.

Τυχόν παρατυπίες που εντοπίζονται από την Επιτροπή ή το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο μετά τη διαβίβαση της ετήσιας δέσμης εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας μπορεί να οδηγήσουν σε καθαρή δημοσιονομική διόρθωση.

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Τα τελευταία χρόνια η ΓΔ HOME δεν αντιμετωπίζει σημαντικούς κινδύνους σφαλμάτων στα προγράμματα δαπανών της.

Όσον αφορά τις μετεγκαταστάσεις και τις μεταφορές που εκτελούνται μέσω **άμεσης/έμμεσης διαχείρισης**, ο κίνδυνος σφαλμάτων αναμένεται να είναι χαμηλότερος από ό,τι στις τρέχουσες δράσεις της Ένωσης και στη βοήθεια έκτακτης ανάγκης (επί του παρόντος ανέρχεται περίπου στο 3 % του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος). Πράγματι, πολλοί από τους παράγοντες κινδύνου δεν θα υπάρχουν στη χρηματοδότηση των μετεγκαταστάσεων και των μεταφορών: οι επιλέξιμοι αιτούντες για χρηματοδότηση θα περιορίζονται στα κράτη μέλη και τους διεθνείς οργανισμούς, η χρηματοδότηση θα βασίζεται αποκλειστικά σε απλουστευμένες επιλογές κόστους, ενώ θα καταρτιστούν τυποποιημένα υποδείγματα για την απλούστευση τόσο της αίτησης όσο και της υποβολής εκθέσεων. Επιπλέον, η αξιοπιστία όσον αφορά την πραγματική κατάσταση των μετεγκαταστάσεων και των μεταφορών είναι υψηλή χάρη στους υφιστάμενους μηχανισμούς επιχειρησιακής παρακολούθησης.

Για τη στήριξη που παρέχεται μέσω **επιμερισμένης διαχείρισης:**

Το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου είναι σύμφωνο με τις γενικές απαιτήσεις που ορίζονται στην πρόταση ΚΚΔ και πληροί τις απαιτήσεις του δημοσιονομικού κανονισμού.

Όσον αφορά τη χρηματοδοτική συνεισφορά για τη μετεγκατάσταση και τις μεταφορές, τα κράτη μέλη μπορούν να τις συμπεριλάβουν στις αιτήσεις πληρωμών προς την Επιτροπή μόνο εφόσον το πρόσωπο για το οποίο ζητείται η συνεισφορά έχει πράγματι μεταφερθεί. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διενεργούν απλούς και λογιστικούς ελέγχους για να επαληθεύουν κατά πόσο πληρούνται οι προϋποθέσεις για την υποβολή αιτήσεων πληρωμών προς την Επιτροπή σχετικά με τη συνεισφορά. Επιπλέον, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να τηρούν κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα για το χρονικό διάστημα που ορίζεται στην πρόταση ΚΚΔ.

Ο πολυετής προγραμματισμός σε συνδυασμό με την ετήσια εκκαθάριση βάσει των πληρωμών από την αρμόδια αρχή ευθυγραμμίζει τις περιόδους επιλεξιμότητας με τους ετήσιους λογαριασμούς της Επιτροπής.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ — ΕΛΕΓΧΟΙ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΥ

Η πρώτη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης της ΓΔ HOME εγκρίθηκε το 2013. Η τρέχουσα στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης επικαιροποιήθηκε στα τέλη Φεβρουαρίου 2018 και θα ισχύει έως τη λήξη του τρέχοντος ΠΔΠ. Ενόψει του ΠΔΠ 2021-2027 και της νέας στρατηγικής της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης που εγκρίθηκε το 2019, η ΓΔ HOME εργάζεται επί του παρόντος για την επικαιροποίηση της στρατηγικής της για την καταπολέμηση της απάτης. Στόχος της νέας στρατηγικής της ΓΔ HOME θα είναι η προσαρμογή στην εξελισσόμενη κατάσταση και η περαιτέρω ενίσχυση των δραστηριοτήτων της ΓΔ για την καταπολέμηση της απάτης. Η νέα στρατηγική της ΓΔ HOME για την καταπολέμηση της απάτης θα εγκριθεί το αργότερο έως το 2021.

Η ΓΔ HOME θέσπισε επίσης το 2016 στρατηγική ελέγχου για τη βοήθεια έκτακτης ανάγκης, η οποία θα αποτελέσει τη βάση για τον καθορισμό της στρατηγικής ελέγχου για το μέρος που εκτελείται με άμεση/έμμεση διαχείριση.

Επιπλέον, όσον αφορά την **επιμερισμένη διαχείριση**, τον Νοέμβριο 2015 η ΓΔ HOME ενέκρινε στρατηγική ελέγχου για το μέρος της επιμερισμένης διαχείρισης του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (στο εξής: ΤΑΜΕ) και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (στο εξής: ΤΕΑ). Επί του παρόντος, η ΓΔ HOME αναπτύσσει στρατηγική ελέγχου για την επιμερισμένη διαχείριση των ΤΑΜΕ/ΤΕΑ. Η στρατηγική αυτή θα περιλαμβάνει το σύνολο των ελέγχων που απαιτούνται για τη διαχείριση των εθνικών προγραμμάτων στο πλαίσιο του ΤΑΜΕ και του ΤΕΑ.

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

Αμελητέο κόστος ελέγχου και πολύ μικρός κίνδυνος σφάλματος.

Το κόστος ελέγχου αναμένεται να παραμείνει το ίδιο με εκείνο της τρέχουσας περιόδου.

Όσον αφορά την **άμεση/έμμεση διαχείριση**, το κόστος των ελέγχων αναμένεται να είναι μικρότερο απ' ό,τι για τις δράσεις της Ένωσης, λόγω των τυποποιημένων διαδικασιών για την υποβολή αιτήσεων, την αξιολόγηση και την υποβολή εκθέσεων, του απλουστευμένου κόστους και των ισχυρών περιορισμών για τους επιλέξιμους αιτούντες.

Όσον αφορά την **επιμερισμένη διαχείριση**, το κόστος των ελέγχων μπορεί δυνητικά να μειωθεί για τα κράτη μέλη λόγω της προσέγγισης βάσει κινδύνου όσον αφορά τη διαχείριση και τους ελέγχους που εισάγονται στην πρόταση ΚΚΔ. Για τον τρέχοντα κύκλο προγραμματισμού (2014-2020), από το 2017 το σωρευτικό κόστος του ελέγχου από τα κράτη μέλη εκτιμάται ότι ανέρχεται σε περίπου 5 % του συνολικού ποσού των πληρωμών που ζητήθηκαν από τα κράτη μέλη για το έτος 2017.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Εφαρμόζεται η στρατηγική της ΓΔ HOME για την καταπολέμηση της απάτης που αναφέρεται στο σημείο 2.2.2.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και νέες γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που προτείνονται

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Τομέας 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων Κεφάλαιο 10: Μετανάστευση	ΔΠ/ΜΔΠ[63]	χωρών ΕΖΕΣ[64]	υποψηφίων για ένταξη χωρών[65]	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου [21 παράγραφος 2 στοιχείο β)] του δημοσιονομικού κανονισμού
4	10 02 01 — Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ[66]	ΟΧΙ
4	10 01 01 — Δαπάνες στήριξης για το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης	ΜΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
4	XX 01 01 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	ΜΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
4	XX 01 01 02 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	ΜΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
4	XX 01 01 02 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	ΜΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

63 ΔΠ = διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

64 ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

65 Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφια μέλη της ΕΕ από τα Δυτικά Βαλκάνια.

66 Ενδεχόμενη εθελοντική συνεισφορά από τις συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν, αν συμμετάσχουν στο νέο σύστημα του Δουβλίνου

3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	**4**	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων

			2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Μετά το 2027***	**ΣΥΝΟΛΟ**
Επιχειρησιακές πιστώσεις (κατανεμημένες σύμφωνα με τις γραμμές του προϋπολογισμού στο σημείο 3.1)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)		87,800	120,100	225,500	226,300	226,300	227,500		1 113,500
	Πληρωμές	(2)		70,240	113,640	204,420	226,140	226,300	227,260	45,500	1 113,500
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο του προγράμματος[67]	Αναλήψεις υποχρεώσεων = Πληρωμές	(3)									
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για το χρηματοδοτικό κονδύλιο του προγράμματος	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1+3		87,800	120,100	225,500	226,300	226,300	227,500		1 113,500
	Πληρωμές	=2+3		70,240	113,640	204,420	226,140	226,300	227,260	45,500	1 113,500

[67] Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση

Αυτό το τμήμα πρέπει να συμπληρωθεί με «στοιχεία διοικητικού χαρακτήρα του προϋπολογισμού» τα οποία θα εισαχθούν, πρώτα, στο παράρτημα του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου, που τηλεφορτώνεται στο DECIDE για διυπηρεσιακή διαβούλευση.

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Μετά το 2027***	**ΣΥΝΟΛΟ**
Ανθρώπινοι πόροι			1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	1,815		10,890
Άλλες διοικητικές δαπάνες			0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,120		0,720
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	-	11,610

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Μετά το 2027***	**ΣΥΝΟΛΟ**
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων μεταξύ ΤΟΜΕΩΝ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων		89,735	122,035	227,435	228,235	228,235	229,435		1 125,110
	Πληρωμές		72,175	115,575	206,355	228,075	228,235	229,195	45,500	1 125,110

3.2.2. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα.

☑ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Έτη	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**ΣΥΝΟΛΟ**
ΤΟΜΕΑΣ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι		1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	10,890
Άλλες διοικητικές δαπάνες		0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,720
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	11,610
Εκτός του ΤΟΜΕΑ 7[68] του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι								
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα								
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
ΣΥΝΟΛΟ		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	11,610

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, οι οποίες θα συμπληρωθούν, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετα κονδύλια που μπορεί να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

[68] Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

3.2.2.1. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων.

☑ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

Έτη		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)								
Έδρα και αντιπροσωπείες της Επιτροπής		11	11	11	11	11	11	11
Αντιπροσωπείες της ΕΕ								
Έρευνα								
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΙΠΑ) — AC, AL, END, INT και JPD [69] Τομέας 7								
Χρηματοδοτούμενο από τον ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	– στην έδρα	2	2	2	2	2	2	2
	– στις αντιπροσωπείες της ΕΕ							
Χρηματοδοτούμενο από το κονδύλιο του προγράμματος [70]	– στην έδρα							
	– στις αντιπροσωπείες της ΕΕ							
Έρευνα								
Άλλο (να προσδιοριστεί)								
ΣΥΝΟΛΟ		**13**	**13**	**13**	**13**	**13**	**13**	**13**

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, το οποίο θα συμπληρωθεί, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Υποστήριξη, επεξεργασία και παρακολούθηση των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την εφαρμογή της παρούσας πρότασης, κυρίως όσον αφορά τον μηχανισμό αλληλεγγύης και το αναγκαίο νομικό πλαίσιο για την εφαρμογή του. Στην αρμόδια μονάδα πολιτικής διατίθενται 9 ΙΠΑ (7 AD, 1 CA και 1 AEE) και στην αρμόδια μονάδα διαχείρισης κεφαλαίων 4 ΙΠΑ (2 AD και 2 AST).
Εξωτερικό προσωπικό	Υποστήριξη, επεξεργασία και παρακολούθηση των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την εφαρμογή της παρούσας πρότασης, κυρίως όσον αφορά τη λειτουργία της πρότασης σχετικά με τον προσδιορισμό της ευθύνης των κρατών μελών για την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας.

[69] AC = συμβασιούχος υπάλληλος· AL = τοπικός υπάλληλος· END = αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = προσωρινό προσωπικό· JPD = νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

[70] Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

3.2.3. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση[71]

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

✓ δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους.

☐ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται παρακάτω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Έτη	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης		π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων		π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

✓ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:

☐ στους ιδίους πόρους

☐ στα λοιπά έσοδα

Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών☐

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας[72]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Άρθρο ….							

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

[71] Ενδεχόμενη συνεισφορά από τις συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν, αν συμμετάσχουν στο νέο σύστημα του Δουβλίνου.

[72] Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.